

2

ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ
ΣΕ ΑΠΛΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΘΗΝΑ 2003

**ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ
ΣΕ ΑΠΛΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

ΒΙΒΛΙΟ Β΄

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

Αθήνα 2003

ΕΠΕΑΕΚ - Γ' ΚΠΣ
Άξονας 1
Μέτρο 1.1
Ενέργεια 1.1.1.

Προγράμματα ένταξης των παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα

Πρόγραμμα: «Εκπαίδευση παλιννοστούτων και αλλοδαπών μαθητών»

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Ένωση ΕΚΤ
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Φορέας παρακολούθησης: ΥΠΕΠΘ Ειδική Γραμματεία Π.Ο.Δ.Ε.

Ειδική Γραμματέας: Στ. Πριόβολου

Διεύθυνση: Γ' ΚΠΣ

Φορέας υλοποίησης: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Επιτροπή Ερευνών

Τμήμα Φ.Π.Ψ.

Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής

Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου

Ιλίσια 15784

Τηλ.: 210-7277522

Email: info@keda.gr

Website: <http://www.keda.gr>

Επιστημονικός υπεύθυνος: Θεόδωρος Παπακωνσταντίνου

Συγγραφική ομάδα: Ειρήνη Αντωναράκου
Ευάγγελος Μαλμμέν
Δήμητρα Τσίπου

Εποπτεία διδακτικού υλικού: Μαρία-Λουίζα Μπορλόζ-Μάρκου

Εικονογράφηση: Πέτρος Σ. Αθανασίου

Γλωσσική επιμέλεια: Ευαγγελία Αντωνάκη

Το βιβλίο δημιουργήθηκε στο ατελιέ Art Studio 21

Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία: ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΕΠΕΕ

**ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ
ΣΕ ΑΠΛΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

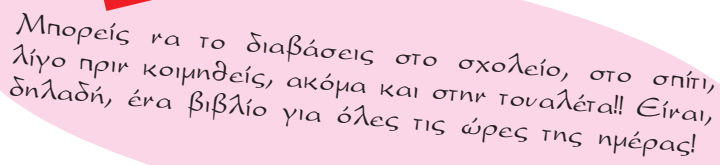
ΒΙΒΛΙΟ Β΄

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
Αθήνα 2003**

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΤΗ

Αυτό το βιβλίο
δε φέρνει
πονοκέφαλο!

Μπορείς να το διαβάσεις στο σχολείο, στο σπίτι, λίγο πριν κοιμηθείς, ακόμα και στην τουαλέτα!! Είναι, δηλαδή, ένα βιβλίο για όλες τις ώρες της ημέρας!

Σε αυτό θα βρεις πολλές διαφορετικές ιστορίες που θα σε κάνουν...

...να γελάσεις

...να κλάψεις

και ...να σκεφτείς.

Δε χρειάζεται όμως να διαβάσεις όλες τις ιστορίες. Διάλεξε μόνο αυτές που σου αρέσουν! Μήπως θέλεις να διαβάσεις και τις ερωτήσεις που υπάρχουν ύστερα από κάθε ιστορία; Αν δεν καταλαβαίνεις κάποιες ή δεν ξέρεις να απαντήσεις, μην ανησυχείς! Ρώτα το δάσκαλο/τη δασκάλα να σου εξηγήσει.

Πληροφορίες για τον εκπαιδευτικό θα βρείτε στη σελίδα 162.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1η Ενότητα:

ΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ

σελ. 7-26

1. Μαύρες μέρες για μαύρες γάτες
2. Ο Ξενιτεμένος
3. «Ειρήνη»
4. Μάθε γλώσσα κι άστηνε!

σελ. 7
σελ. 11
σελ. 15
σελ. 21

2η Ενότητα:

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΑΣ

σελ. 27-52

1. Ο ήλιος
2. Ο Ήλιος και το Νερό
3. Να τη ξεφυσάει
4. Μια ζωή χωρίς χρώμα

σελ. 27
σελ. 33
σελ. 41
σελ. 47

3η Ενότητα:

ΕΓΩ ΚΙ ΕΣΥ

σελ. 53-80

1. Αχ αυτή η γιαγιά!
2. Τους ξέφυγα και πάω να παίξω
3. «Μη σας μέλει, θα βραχούμε»
4. Άργησε πάλι σήμερα

σελ. 53
σελ. 61
σελ. 69
σελ. 77

4η Ενότητα:

ΑΠΟ ΧΩΡΑ ΣΕ ΧΩΡΑ

σελ. 81-104

1. Η γέννηση της Αθηνάς
2. Περιμένοντας τον Άι-Βασίλη
3. Να τα πούμε;

σελ. 81
σελ. 91
σελ. 97

5η Ενότητα:

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ;

σελ. 105-124

1. Στο σχολείο για ελέγχους
2. Ποπό μια βιβλιοθήκη!
3. Γνωρίζω το Διαδίκτυο

σελ. 105
σελ. 111
σελ. 117

6η Ενότητα:

ΓΙΑ ΦΑΝΤΑΣΟΥ...

σελ. 125-160

1. Έγινα γίγαντας!
2. Τι έπαθα!
3. Το μέγαρο για σπάσιμο
4. Μια μέρα το 2050
5. Μάντεψε ποιος

σελ. 125
σελ. 131
σελ. 137
σελ. 143
σελ. 153

ΕΙΔΙΚΗ ΣΗΜΑΝΣΗ

Αρχή κεφαλαίου

Δραστηριότητες

Αρίθμηση κεφαλαίων

ΚΑΤ/ΛΕΞ

Ασκήσεις κατανόησης
Ασκήσεις λεξιλογίου

Βιοματικές δραστηριότητες

Παραπομπή σε οπτική επεξήγηση λέξεων

3 Αρίθμηση άγνωστων λέξεων

→ Τμήμα οπτικοποιημένης έννοιας

ΜΑΥΡΕΣ ΜΕΡΕΣ
ΓΙΑ
ΜΑΥΡΕΣ ΓΑΤΕΣ

Πρόσεξε τον τίτλο και την εικόνα. Τι μπορεί να έχει συμβεί; Γιατί οι άνθρωποι να είναι θυμωμένοι με τις γάτες;

- Συμπολίτες και συμπολίτισσες¹. Ποιος φταίει για όλες τις γρουσουζιές²; Για όλες τις συμφορές³; Για την γκίνια, τις ατυχίες και τις αναποδιές;

- Οι μαύρες γάτες! Φώναξαν μερικοί από το πλήθος⁴.

- Ποιος φταίει για τις καταστροφές; συνέχισε ο ρήτορας⁵.

- Οι μαύρες γάτες!

- Ποιος φταίει για τις μπανανόφλουδες που πατάμε και γλιστράμε;

- Οι μαύρες γάτες!

- Ποιος φταίει για τα γκολ που δεν μπαίνουν όταν το θέλουμε πολύ;

- Οι μαύρες γάτες!

- Ποιος φταίει για τα κουνούπια που μας τσιμπάνε;

- Οι μαύρες γάτες!

- Ποιος φταίει για το συνάχι⁶ και τη φαλάκρα⁷;

- Οι μαύρες γάτες!

- Ποιος φταίει για τους σεισμούς, τους πονοκεφάλους και τις δύσκολες ερωτήσεις στις εξετάσεις;

- Οι μαύρες γάτες!

- Ποιος φταίει για τα λεωφορεία που καθυστερούνε;

- Οι μαύρες γάτες!

- Ποιος φταίει για το μαύρο μας το χάλι;

- Οι μαύρες γάτες!

- Σωστά! Και ποια είναι η λύση; ούρλιαζε⁸ ο ρήτορας.

- Πες μας! Πες μας! παρακαλούσε το πλήθος.

- Μία είναι η λύση, μία και μοναδική! Να εξαφανιστούν μια για πάντα οι μαύρες γάτες! Να μη μείνει ούτε μία! Να τις εξοντώσουμε⁹.

- Ούτε μία, ούτε μία, επαναλάμβανε το πλήθος.

- Πηγαίνετε λοιπόν! Ήρθε η ώρα να πληρώσουνε!

Έτσι, λοιπόν, οι κάτοικοι του νησιού άρχισαν να κυνηγάνε τις μαύρες γάτες. Όμως δεν υπολόγισαν κάτι.

5

6

7

1. ο συμπολίτης/η συμπολίτισσα: ζει με άλλους ανθρώπους στην ίδια πόλη

2. η γρουσουζιά: η κακή τύχη, η ατυχία, η γκίνια, η αναποδιά

3. η συμφορά: η καταστροφή

4. το πλήθος: πολύς κόσμος μαζεμένος

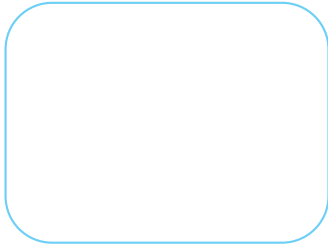
5. ο ρήτορας: ξέρει να μιλάει καλά μπροστά σε πολλούς ανθρώπους

6. το συνάχι: το κρυολόγημα, όταν τρέχει η μύτη

7. η φαλάκρα

8. ουρλιάζω: φωνάζω πολύ δυνατά

9. εξοντώνω: σκοτώνω

Μπορείς να φανταστείς τι δεν υπολόγισαν οι κάτοικοι του νησιού;
 Διάβασε το υπόλοιπο κείμενο για να μάθεις τι έγινε στη συνέχεια.

Σκοτώνοντας τις μαύρες γάτες, άνοιγαν το δρόμο στα ποντίκια. Μέσα σε λίγο καιρό το νησί είχε γεμίσει από χιλιάδες γκριζα πεινασμένα ποντίκια και οι άνθρωποι **10** κινδύνευαν ν' αρρωστήσουν. Και το χειρότερο; Δεν υπήρχαν ούτε φάκες¹⁰ πια γιατί βούλιαξε το καράβι που τις μετέφερε. Τα ποντίκια υπήρχαν παντού. Στα κρεβάτια, στο τραπέζι, στις παντόφλες... Πανικός!

Όσπου μια μέρα οι εφημερίδες έγραψαν: «Ντροπή! Εξοντώσανε τις γάτες και τώρα κινδυνεύουμε από επιδημίες¹¹. Δεν υπάρχει ούτε μια γάτα να μας σώσει».

Από εκείνη τη στιγμή τα πράγματα άρχισαν να αλλάζουν. Εμφανιστήκανε οι κρυμμένες μαύρες γάτες και το νησί σώθηκε. Όλα ξανάγιναν ήρεμα... κι αυτό θα κρατήσει μέχρι οι άνθρωποι να ξεχάσουν και να αρχίσουν πάλι τα ίδια.

 10. η φάκα

11. η επιδημία: όταν πολλοί άνθρωποι που ζουν σε μια περιοχή κολλάνε την ίδια αρρώστια

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Τελικά, γιατί οι κάτοικοι του νησιού κυνηγούν τις γάτες;

.....

.....

.....

.....

.....

Σε πολλές χώρες η μαύρη γάτα είναι γρουσουζιά. Στη χώρα σου τι γνώμη έχουν οι άνθρωποι για τις γάτες; Τι άλλο πιστεύουν πως είναι γρουσουζιά;

Στο κείμενο για όλα τα στραβά και τα ανάποδα φταίνε οι γάτες. Εσύ σήμερα έχεις ακούσει να λένε κάποιιοι ότι για όλα φταίνε κάποιιοι άλλοι εκτός από αυτούς; Να σημειώσεις πού και για ποιους το άκουσες αυτό.

Τελικά, τι γίνεται αν προσπαθήσουμε να εξαφανίσουμε κάποιους επειδή δε μας αρέσουν;

ΛΕΞ. 1. Πώς καταλαβαίνεις τη φράση «ήρθε η ώρα να πληρώσουνε;»

- Να δώσουν χρήματα.
- Να τιμωρηθούν.
- Να πάρουν χρήματα.

ΛΕΞ. 2. Πώς το λέει ο συγγραφέας στο κείμενο; Να γράψεις δίπλα σε κάθε σημασία τη λέξη που υπάρχει στο κείμενο.

αργούν ↔

έλεγε ξανά ↔

δεν έδωσαν σημασία σε κάτι ↔

παρουσιάστηκαν ↔

Χα, χα, χα...

Ένας άντρας ύστερα από ένα τρακάρισμα βρίσκεται για αρκετές εβδομάδες στο νοσοκομείο. Η γυναίκα του κάθεται υπομονετικά δίπλα του νύχτα μέρα. Κάποια στιγμή ο άντρας γίνεται καλά και λέει στη γυναίκα του:

– Σε όλες τις άσχημες στιγμές ήσounα πάντα δίπλα μου. Όταν έχασα τη δουλειά μου, ήσounα στο πλευρό μου. Όταν έκλεισε το μαγαζί που άνοιξα, ήσoun πάλι δίπλα μου. Όταν με πυροβόλησε εκείνος ο ληστής, ήσounα κοντά μου. Όταν χάσαμε το σπίτι μας, είχα εσένα κοντά μου. Και τώρα, με το τρακάρισμα, είσαι πάλι δίπλα μου. Όταν σκέφτομαι όλα αυτά, ένα συμπέρασμα βγάζω.

- Τι, αγάπη μου;
- Ότι είσαι γρουσουζιά!

Το πρόσωπο που μιλάει στο ποίημα άφησε την πατρίδα του για να πάει σε μια χώρα μακρινή
Σκέψου:

- Πώς μπορεί να ήταν η ζωή του στην πατρίδα του;
- Τι να σκέφτεται για την ξένη χώρα;
- Τι μπορεί να ελπίζει για τον ίδιο;

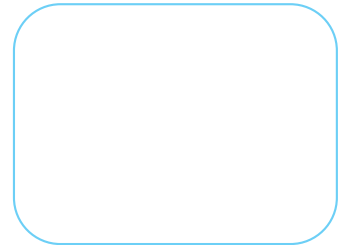
Έφυγα μικρό παιδί
από το χωριό με δάκρυ
σε μια χώρα μακρινή
τριγυρνούσα¹ απ' άκρη σ' άκρη.

Με τα προκομμένα² χέρια
έκανα τη γη χρυσάφι
μα ο χρόνος μ' άλλα χέρια
γύριζε γοργά³ τ' αδράχτι⁴.

Κι έτσι πλούσιος μα γέρος
νοσταλούσα⁵ κάποιο μέρος
την πλατεία του χωριού
με το ψήσιμο τ' αρνιού.

Να 'μωνα μικρό παιδί
στου σπιτιού μου την αυλή
σαν το λεύτερο πουλί να πετώ
ποτέ στην ξενιτιά να μη βρεθώ.

4

Φαντάσου πως το ποίημα συνεχίζεται. Ποιο θα ήθελες να είναι το τέλος;

1. **τριγυρνώ (και τριγυρίζω):** γυρίζω εδώ κι εκεί
2. **προκομμένα χέρια:** τα χέρια που κάνουν πολλές δουλειές
3. **γοργά:** γρήγορα
4. **το αδράχτι**
5. **νοσταλώ:** θέλω πολύ να γυρίσω στην πατρίδα μου και να δω αγαπημένα πρόσωπα, μέρη κ.ά. που ήξερα από παλιά

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το ποίημα δίπλα είναι από την Ήπειρο και μιλάει για την ξενιτιά. Είναι πολύ γνωστό στην Ελλάδα γιατί έχει γίνει τραγούδι. Λέγεται δημοτικό τραγούδι, γιατί δεν ξέρουμε ποιος το έγραψε αλλά μόνο ότι το τραγουδούσαν οι άνθρωποι.

ΚΑΤ.

1. Το μαντίλι στο τραγούδι σημαίνει τον αποχαιρετισμό. Εσύ τι καταλαβαίνεις; Γιατί ο Γιάννης έχει λερωμένο το μαντίλι;

- Γιατί έκλαιγε που έφευγε;
- Γιατί χτύπησε και έδεσε την πληγή του;
- Γιατί καθάρισε το σπίτι του;

-Γιάννη μου το μαντίλι^α σου,
γιατί το έχεις λερωμένο^β,
βρε Γιάννη, βρε Γιαννάκη μου;
Γιατί το έχεις λερωμένο,
βρε παλικαράκι^β μου;

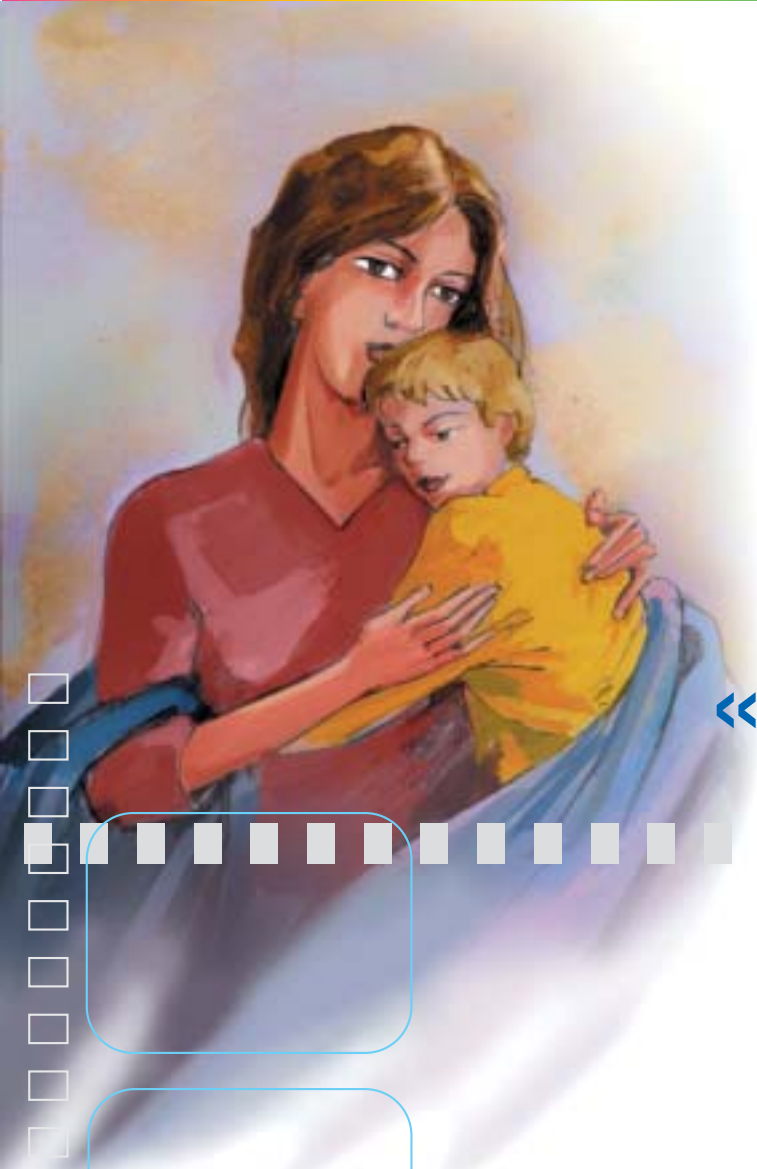
-Το λέρωσε η ξενιτιά, τα έρημα
τα ξένα.

-Γιάννη μου το μαντίλι σου,
πέντε ποτάμια το 'πλεναν
κι έβαψαν και τα πέντε.

6

- 6. το μαντίλι
- 7. λερωμένος, -η, -ο: βρόμικος, -η, -ο
- 8. το παλικαράκι: νεαρός άνδρας

«Ειρήνη»

Τι σκέφτεσαι όταν διαβάζεις ή ακούς τη λέξη «ειρήνη»; Τι περιμένεις να διαβάσεις στο ποίημα;

Τ' όνειρο του παιδιού είναι η ειρήνη.
Τ' όνειρο της μάνας είναι η ειρήνη.
Τα λόγια της αγάπης κάτω από τα δέντρα
είναι η ειρήνη.

Ειρήνη είναι η μυρωδιά του φαγητού το βράδυ,
τότε που το σταμάτημα του αυτοκινήτου δεν
είναι φόβος,
τότε που το χτύπημα στην πόρτα σημαίνει
φίλος,
και το άνοιγμα του παραθύρου κάθε ώρα
σημαίνει ουρανός
γιορτάζοντας τα μάτια μας με τις μακρινές
καμπάνες των χρωμάτων του, είναι η ειρήνη.

Ειρήνη είναι ένα ποτήρι ζεστό γάλα κι ένα
βιβλίο μπροστά στο παιδί που ξυπνάει.
Τότε που τα στάχια¹ γέρνουν τόνα στ' άλλο²
λέγοντας: το φως, το φως, το φως,
και ξεχειλάει³ η στεφάνη του ορίζοντα φως⁴
είναι η ειρήνη.

Η ειρήνη είναι τα σφιγμένα χέρια⁵ των
ανθρώπων
είναι το ζεστό ψωμί στο τραπέζι του κόσμου
είναι το χαμόγελο της μάνας.
Μονάχα αυτό.
Τίποτ' άλλο δεν είναι η ειρήνη.

Αδέρφια μου,
μες στην ειρήνη διάπλατα ανασαίνει
όλος ο κόσμος με όλα τα όνειρά του.
Δώστε τα χέρια, αδέρφια μου,
Αυτό 'ναι η ειρήνη.

 1. το στάχυ

2. τόνα στ' άλλο: το ένα στο άλλο

3. ξεχειλάει: ξεχειλίζει, γεμίζει

 4. ξεχειλάει η στεφάνη του ορίζοντα φως

 5. τα σφιγμένα χέρια

4

Γιάννης Ρίτσος, «Ειρήνη»

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Με ποιες εικόνες περιγράφει ο ποιητής την ειρήνη;

.....
.....
.....

Τι άλλο είναι η ειρήνη; Μπορείς να συνεχίσεις το ποίημα με δικές σου εικόνες;

.....
.....
.....

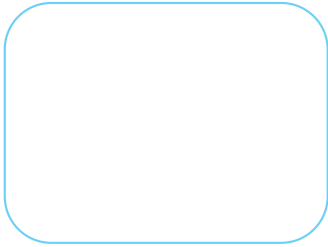
Σκέψου ένα άλλο ποίημα που ξεκινά με τη φράση «Πόλεμος είναι...». Μπορείς να αναφέρεις μερικές εικόνες που περιγράφουν τον πόλεμο;

.....
.....
.....

Ο σκιτσογράφος μας σκέφτηκε να ζωγραφίσει την ειρήνη με μια μάνα και ένα παιδί στην αγκαλιά. Εσύ τι θα ζωγράφιζες;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι άνθρωποι δε νοιάζονται αρκετά για την ειρήνη. Γιατί άραγε;
Διάβασε το κείμενο και πες, σύμφωνα με το συγγραφέα, γιατί οι
άνθρωποι δεν ενδιαφέρονται για την ειρήνη;

Πρώτη άποψη

Σε πολλές χώρες της Ευρώπης οι άνθρωποι που είναι κάτω από 50 ετών, δε γνώρισαν τον πόλεμο στον τόπο τους. Από την ώρα που γεννήθηκαν, κάθε πρωί, όταν ξυπνάνε, είναι ειρήνη. Τους είναι φυσικό⁶ να ζουν μέσα στην ειρήνη. Πολλοί νομίζουν ότι είναι αδύνατο να πάψει να υπάρχει ειρήνη. Όπως θα ήταν αδύνατο ξαφνικά κάποιο πρωί να μην ανατείλει ο ήλιος⁷. Όταν περνάει πολύς καιρός χωρίς να έχει γίνει πόλεμος, οι άνθρωποι μπορεί να πιστεύουν ότι είναι φυσικό να ζούνε όλοι μαζί με ειρήνη. Όμως η ειρήνη δεν είναι κάτι φυσικό. Και αυτό οι άνθρωποι το θυμούνται δύσκολα.

6. είναι φυσικό να: είναι κανονικό να, είναι λογικό να

7. ανατείλει ο ήλιος (από το **ανατέλλει ο ήλιος**): ξημερώνει, βγαίνει ο ήλιος στον ουρανό και γίνεται μέρα

Δεύτερη άποψη

Μπαίνοντας κάποιος σε ένα κατάστημα λέει «καλημέρα». Δε βροντάει⁸ την πόρτα, όταν έρχεται ένας άλλος από πίσω του και, όταν τον εξυπηρετήσουν, λέει «ευχαριστώ». Είναι ένας ευγενικός κύριος. Αυτή η συμπεριφορά είναι έμφυτη⁹; Όχι. Όταν ήταν παιδί, δεν ήταν ευγενικός από φυσικού του¹⁰. Έμαθε να είναι ευγενικός. Και μάλιστα τα παιδιά θυμώνουν όταν οι μεγάλοι τους λένε συνέχεια:

«Πες ευχαριστώ!», «Πες καλημέρα!», «Πες αντίο!»

Με την ειρήνη συμβαίνει το ίδιο. Είναι θέμα ανατροφής¹¹. Δεν είναι πάντα εύκολο, γιατί πρέπει να σεβόμαστε τους κανόνες, να μάθουμε να ακολουθούμε το νόμο, να μάθουμε να μη χρησιμοποιούμε τη φυσική μας δύναμη. Οι άνθρωποι διαπιστώνουν¹² πως έτσι είναι καλύτερα, γιατί όσο έχουν ειρήνη, ζούνε πιο ευχάριστα. Όταν οι άνθρωποι όμως νομίζουν ότι η ειρήνη είναι φυσική κατάσταση, παύουν να φροντίζουν γι' αυτήν και τότε υπάρχει κίνδυνος να ξαναγουρίσει ο πόλεμος.

Πώς καταλαβαίνεις τη φράση «η ειρήνη είναι θέμα ανατροφής»; Συμφωνείς ή διαφωνείς με αυτή την άποψη;

8. βροντάω: χτυπάω δυνατά

9. έμφυτος, -η, -ο: κάτι που έχουμε από τη γέννησή μας

10. από φυσικού του: από τη γέννησή του

11. η ανατροφή: το μέγλωμα των παιδιών

12. διαπιστώνω: φτάνω στο συμπέρασμα, καταλαβαίνω

Διάβασε και αυτό το κείμενο.
Ποιες εικόνες δείχνουν τον πόλεμο και ποιες την ειρήνη;

«Ο Βασίλης έβλεπε το γαλάζιο της θάλασσας μακριά. Δεν είχε νιώσει ποτέ του τόσο ωραία. Σκεφτόταν πως μάλλον ο κόσμος είναι τόσο όμορφος γιατί τον βλέπει το ανθρώπινο μάτι με αγάπη. Αυτά τα αρώματα της φύσης μυρίζουν έτσι τρελά γιατί τα μυρίζουν οι άνθρωποι. Αυτά τα άστρα λάμπουν μόνο και μόνο γιατί τα κοιτάζει ο άνθρωπος, οι θάλασσες κυματίζουν για να τρελάνουν τον άνθρωπο από χαρά. Και σε τούτο τον όμορφο κόσμο, οι άνθρωποι χωρίς να ντρέπονται, σκοτώνουν ο ένας τον άλλο.

Ο Βασίλης είχε δει στον πόλεμο πολλούς σκοτωμένους ανθρώπους, νεκρούς, σώματα γεμάτα αίματα, βασανιστήρια, ταλαιπωρίες, πεινασμένους. Είχε ακούσει εκατοντάδες ανθρώπους να βογκάνε. Όμως πάντα θυμόταν τον μπαρμπα-Θανάση σαν παράδειγμα. Ο μπαρμπα-Θανάσης είχε ζήσει τον πόλεμο, όμως κάθε φορά που έβλεπε ένα λουλούδι να ανθίζει ή άκουγε το χαρούμενο γέλιο ενός παιδιού σκέπαζε το πρόσωπό του από ντροπή».

Να συζητήσεις με τους φίλους σου ποιοι έχουν ζήσει τον πόλεμο.

Πώς νιώθουν οι άνθρωποι σε καιρό πολέμου και πώς σε καιρό ειρήνης;

Γιατί νομίζεις ότι γίνονται οι πόλεμοι; Τι πρέπει να κάνουμε για να κρατήσουμε την ειρήνη;

ΜΑΘΕ ΓΛΩΣΣΑ ΚΙ ΑΣΤΗΝΕ!

Τα παιδιά παίζουν στην αυλή του σχολείου, όταν η δασκάλα τους συστήνει μια καινούρια μαθήτριά, την Τσεν. Από το όνομά της καταλαβαίνεις ποια είναι η εθνικότητά της;

1. ανταποδίδω το χαιρετισμό: χαιρετάω και εγώ
2. τι αμαρτίες πληρώνω;;: τι φταίω;
3. γελοιοποιούμαι: φαίνομαι γελοίος/αστείος

4. επαναλαμβάνω: λέω ξανά
5. αντικαθιστώ: βάζω στη θέση του/της κάποιον ή κάτι άλλο
6. υποθέτω: νομίζω, θεωρώ
7. ο παντογνώστης: που τα ξέρει όλα

ΚΑΤ. 1. Τι ζητάει η δασκάλα από το Σεντρίκ;

8

ΚΑΤ. 2. Ο Σεντρίκ είναι πρόθυμος να βοηθήσει; Γιατί;

ΚΑΤ. 3. Ποιο γράμμα δεν μπορεί να προφέρει η Τσεν; Ποιο χρησιμοποιεί στη θέση του;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Και μετά τι γίνεται; Βάλε τα σκίτσα στη σειρά για να διαβάσεις τη συνέχεια και το τέλος της ιστορίας.

ΚΑΤ. 1. Με ποιο από αυτά τα σκίτσα ταιριάζει ο τίτλος «μάθε γλώσσα κι άστηνε»; Γράψε τον αριθμό του αντίστοιχου σκίτσου.

Με το

- 9. έχω τύψεις: στενοχωριέμαι για μια κακή πράξη που έκανα
- 10. οι υπότιτλοι: όταν μεταφράζονται οι διάλογοι/τα λόγια των ηθοποιών σε μια ξένη ταινία

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ποια γράμματα σου φαίνονται δύσκολα να προφέρεις στα ελληνικά;
Ποιες άλλες δυσκολίες έχεις με τη γλώσσα;

Φαντάσου ότι στην τάξη σου έρχεται ένας νέος συμμαθητής που δε μιλάει ούτε τη γλώσσα σου ούτε τα ελληνικά. Τι θα κάνεις για να νιώσει πιο άνετα;

Σκέψου: όλοι οι άνθρωποι χαιρετάνε με τον ίδιο τρόπο; Υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στους λαούς;

ΛΕΞ. 1. Πώς καταλαβαίνεις τις φράσεις του κειμένου;

- να της πιάσεις την κουβέντα

- να μην την αφήνεις να μιλήσει.
- να χρησιμοποιείς τις ίδιες κουβέντες.
- να συζητάς μαζί της.

- να της κάνεις ιδιαίτερα

- να τη βάλεις σε φροντιστήριο με άλλα παιδιά.
- να κάνεις μαθήματα μόνο γι' αυτήν, όταν θα είναι μόνη της.
- να της κάνεις προσωπικά δώρα.

ΗΛΙΟΣ

Όταν ο ήλιος λούζει την Ελλάδα με φως..

Ε, σεις στεριές και θάλασσες
τ' αμπέλια κι οι χρυσές ελιές

ακούτε τα χαμπέρια¹ μου
μέσα στα μεσημέρια μου.

Σ' όλους τους τόπους κι αν γυρνά
μόνον ετούτον αγαπώ!

Από τη μέση του γκρεμού²
στη μέση του άλλου πελάγους

κόκκινα κίτρινα σπαρτά³
νερά πράσινα κι άπατα⁴.

Σ' όλους τους τόπους κι αν γυρνά
μόνον ετούτον αγαπώ!

Με τα μικρά χαμίνια⁵ του
καβάλα στα δελφίνια του

με τις κοπέλες τις γυμνές
που καίγονται στις αμμουδιές

με τους λοξάτους⁶ πετεινούς
και με τα κουκουρίκου τους!

2

3

6

1. το χαμπάρι (και χαμπέρι): η είδηση, τα νέα

2. ο γκρεμός: εκεί που κόβεται απότομα η γη

3. τα σπαρτά: χωράφια σπαρμένα με σιτάρι, καλαμπόκι κ.ά.

4. τα άπατα νερά: νερά πολύ βαθιά

5. το χαμίνι: παιδί του δρόμου, αλητάκι

6. ο λοξάτος πετεινός: ο κόκορας που δεν έχει το κεφάλι του ίσιο

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Ποιος «μιλάει» στο ποίημα;

- Ένας τουρίστας που αγαπά τα ταξίδια;
- Ένα χελιδόνι που επιστρέφει στις ζεστές χώρες;
- Ο λαμπρός ήλιος;

ΚΑΤ. 2. Ο ποιητής διάλεξε το «πρόσωπο» αυτό για να δείξει...

- ...την αγάπη του για τον τόπο;
- ...τη ζέση του καλοκαιριού;
- ...κάτι άλλο;

Από πού φαίνεται αυτό στο ποίημα;

ΚΑΤ. 3. Πολλοί άνθρωποι όταν σκέφτονται την Ελλάδα σκέφτονται αμέσως και τη θάλασσα. Ποιες άλλες εικόνες από το ποίημα φέρνουν στο μυαλό την Ελλάδα;

ΚΑΤ. 4. Πώς καταλαβαίνεις τη στροφή «Με τα μικρά χαμίνια του καβάλα στα δελφίνια του»; Σκέψου: τι σχέση έχουν οι άνθρωποι με τα δελφίνια;

Φαντάσου ότι γράφεις ένα ποίημα για την πατρίδα σου. Ποιες λέξεις-εικόνες θα χρησιμοποιήσεις για να δείξεις τις ομορφιές της;

Σε χώρες που έχει πολλές μέρες με ήλιο οι άνθρωποι έχουν διαφορετικές συνήθειες από τους ανθρώπους που ζούνε σε χώρες που δεν έχει πολύ καιρό ήλιο. Μπορείς να σκεφτείς μερικές;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

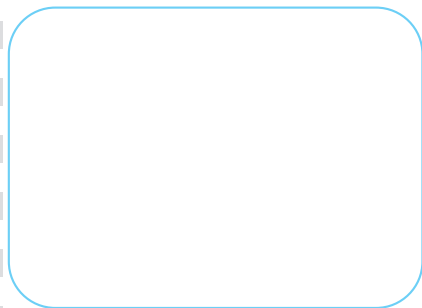
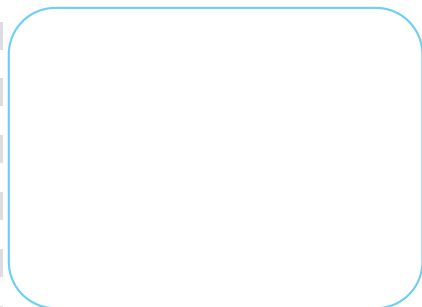
Υπάρχουν διάφορες ιστορίες για τη σχέση του ανθρώπου με τα δελφίνια. Διάβασε, για παράδειγμα, την ιστορία του Αρίωνα, ενός πολύ γνωστού μουσικού της αρχαίας Ελλάδας. Μπορείς να πεις πώς βοήθησε το δελφίνι τον Αρίωνα;

Ο Αρίων και το δελφίνι

Λένε ότι ο Αρίων, που έμενε τον περισσότερο καιρό στην Κόρινθο, κοντά στον τύραννο⁷ Περίανδρο, θέλησε να ταξιδέψει στην Ιταλία και τη Σικελία. Εκεί εργάστηκε, έκανε πολλά χρήματα και είπε να γυρίσει πίσω στην Κόρινθο. Έφυγε λοιπόν από τον Τάραντα, αλλά, επειδή είχε εμπιστοσύνη μόνο στους Κορινθίους, ναύλωσε⁸ ένα κορινθιακό καράβι.

- 7. ο τύραννος:** παίρνει την εξουσία με τη βία, χωρίς να τον έχει εκλέξει ο λαός
- 8. ναυλώνω:** νοικιάζω πλοίο

Στο ταξίδι όμως οι Κορίνθιοι αποφάσισαν να πετάξουν τον Αρίωνα στη θάλασσα για να πάρουν τα χρήματά του. Ο Αρίων κατάλαβε το σκοπό τους και τους ικέτευε⁹ να του χαρίσουν τη ζωή και να τους δώσει όλα όσα είχε, αλλά δεν κατάφερε να τους πείσει. Μην ξέροντας τι να κάνει, τους ζήτησε μια τελευταία χάρη: να σταθεί¹⁰ στο κατάστρωμα του πλοίου και να τραγουδήσει φορώντας τα καλύτερά του ρούχα. Όταν θα τελείωνε το τραγούδι, θα έπεφτε στη θάλασσα. Οι ναύτες φυσικά χάρηκαν πολύ που θ' άκουγαν τον καλύτερο τραγουδιστή του κόσμου. Έτσι, ο Αρίων φόρεσε τα καλύτερά του ρούχα, πήρε την κιθάρα του, τραγούδησε ένα παλιό τραγούδι, και όταν τελείωσε, έπεσε στη θάλασσα όπως ήταν, με τα ρούχα του. Οι ναύτες συνέχισαν το ταξίδι ως την Κόρινθο.

9. **ΙΚΕΤΕΥΩ:** παρακαλώ θερμά

10. **να σταθεί** (από το *στέκομαι*)

Εκείνον, όπως λένε, τον πήρε ένα δελφίνι στη ράχη του και τον πήγε στο Ταΐναρο. Εκεί βγήκε στη στεριά και ξεκίνησε για την Κόρινθο με τα ίδια ρούχα. Όταν λοιπόν έφτασε στην Κόρινθο, είπε όλη την ιστορία στον Περίανδρο. Όταν έφτασε το πλοίο, ο Περίανδρος κάλεσε τους ναύτες να του πουν αν ήξεραν τίποτα για τον Αρίωνα. Εκείνοι του απάντησαν ότι τον είχαν δει στην Ιταλία, ότι ήταν καλά και ότι τον άφησαν στον Τάραντα, όπου εργαζόταν πολύ καλά. Εκείνη τη στιγμή όμως παρουσιάστηκε μπροστά τους ο Αρίων, ντυμένος όπως ήταν όταν είχε πέσει στη θάλασσα. Οι ναύτες, έκπληκτοι, δεν μπόρεσαν να αρνηθούν τίποτα.

Μια φορά κι έναν καιρό, τα πολύ παλιά χρόνια, τότε που όλα στον κόσμο ήταν διαφορετικά, Ήλιος και Νερό ζούσαν και τα δυο πάνω στη Γη και ήτανε αγαπημένοι φίλοι.

Ο Ήλιος έμενε με τη γυναίκα του, τη Σελήνη. Το Νερό ζούσε με τη γυναίκα του τη Θάλασσα και τους συγγενείς της, τα Κύματα και τα Ψάρια. Πολύ συχνά πήγαινε ο Ήλιος να δει τι γίνεται ο φίλος του το Νερό. Μα το Νερό ποτέ δεν πήγαινε στο σπίτι του Ήλιου.

- Γιατί, στ' αλήθεια, δεν έρχεσαι και συ καμιά φορά στο σπιτικό μου; ρώτησε ο Ήλιος μια μέρα.

- Α, δε γίνεται, απάντησε το Νερό. Εγώ μονάχος μου πουθενά δεν πηγαίνω. Αν ερχόμουν, θα έπρεπε να πάρω μαζί και τους συγγενείς μου.

- Άκου λόγος! είπε λίγο θυμωμένος ο Ήλιος. Και βέβαια να τους πάρεις. Χαρά μεγάλη θα είναι για μένα και τη γυναίκα μου να σας περιποιηθούμε¹ όλους.

- Ούτε αυτό γίνεται, κούνησε το κεφάλι λυπημένα το Νερό. Είμαστε τόσοι πολλοί, που δε θα χωρέσουμε. Έτσι και 'ρθούμε, η γυναίκα σου και συ θα πρέπει να φύγετε από το σπίτι.

- Και γι' αυτό στενοχωριέσαι; γέλασε ο Ήλιος. Θα χτίσω τότε ένα σπίτι πολύ μεγάλο. Θα χτίσω αμέσως ένα παλάτι, από χρυσάφι. Έχω αρκετό.

- Χτίσε, μα να το ξέρεις: Τεράστιο² πρέπει να είναι για να χωρέσουμε.

- Μη σε νοιάζει, μη σε νοιάζει! γέλασε πάλι ο Ήλιος κι έφυγε βιαστικά.

Γύρισε πίσω, μίλησε στην κυρά του τη Σελήνη για το μεγάλο το σπίτι κι εκείνη συμφώνησε.

1. περιποιούμαι: δείχνω το ενδιαφέρον μου σε κάποιον, φροντίζω

2. τεράστιος, -α, -ο: πολύ μεγάλος, -η, -ο

Έβαλε τότε κι ο Ήλιος όλο του το χρυσάφι και σε λίγο καιρό ένα πολύ μεγάλο, ονειρεμένο παλάτι –το καινούριο τους σπιτικό– ήταν έτοιμο να δεχτεί το Νερό και τους συγγενείς του.

– Είσαι σίγουρος πως είναι αρκετά μεγάλο; ρώτησε το Νερό που δεν τον πίστευε, όταν πήγε ο Ήλιος να το προσκαλέσει. Είσαι σίγουρος πως θα χωρέσουμε όλοι;

– Και βέβαια είναι μεγάλο, απάντησε ο Ήλιος περήφανα, και βέβαια θα χωρέσετε όλοι.

Ξεκίνησε λοιπόν το Νερό με τη γυναίκα του και το συγγενολόι³, έφτασε μπροστά στο τεράστιο παλάτι και, πριν να μπει, ρώτησε τον Ήλιο:

– Κι αν μας πέσει μικρό και σου κάνουμε καμιά ζημιά; Αν στο τέλος δεν έχετε πού να σταθείτε κι εσύ και η κυρα-Σελήνη;

– Μπες και μη σε νοιάζει, ξανάπε ο Ήλιος, που τον είχε πιάσει το φιλότιμο⁴. Το παλάτι μου το έχτισα για χατίρι σου. Τι να κάνει και το Νερό, μπήκε στο παλάτι και αμέσως πλημμύρισε⁵ το υπόγειο κι όλο το πρώτο πάτωμα.

Τρομαγμένος τότε ο Ήλιος, άρπαξε τη Σελήνη κι ανέβηκαν βιαστικά στο παραπάνω, για να μη βραχούν.

– Είσαι σίγουρος πως θα χωρέσουμε όλοι; φώναξε πίσω του άλλη μια φορά το Νερό.

3. το συγγενολόι: όλοι οι συγγενείς

4. με πιάνει το φιλότιμο: νιώθω ότι πρέπει να προσφέρω και να βοηθήσω κάποιον

5. πλημμυρίζω: γεμίζω με νερό

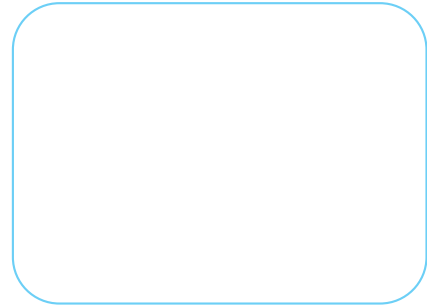
- Και βέβαια θα χωρέσετε, απάντησε ο Ήλιος, που δεν έλεγε να το βάλει κάτω⁶.

Προχώρησε τότε το Νερό περισσότερο, για να μπουν πίσω του και οι άλλοι. Και σε λίγο ολόκληρο το παλάτι πλημμύρισε ως επάνω. Ζημιά μεγάλη έπαθε του Ήλιου το σπιτικό. Τίποτα δεν έμεινε όρθιο. Και το Νερό κόντευε ν' αγγίξει τη στέγη. Εκεί, στη στέγη πάνω, βρισκόταν τώρα ο νοικοκύρης με τη γυναίκα του.

- Είσαι σίγουρος ακόμα πως μας θέλεις; του φώναξε από κάτω, για τελευταία φορά, το Νερό.

Κι ο Ήλιος, για να μη ρεζιλευτεί⁷, όχι δεν είπε πάλι.

- Είμαι σίγουρος, απάντησε. Έτσι το Νερό προχώρησε κι άλλο, έπειτα κι άλλο και σιγά σιγά σκέπασε και τη στέγη. Ο Ήλιος τότε -τι να κάνει;- πήρε τη γυναίκα του και ανέβηκε στον ουρανό ψηλά, για να μην πνιγεί. Έτσι έγινε κι έφυγαν από τη γη ο Ήλιος και η Σελήνη. Έτσι έγινε και πήγαν και οι δυο στον ουρανό.

6. **δεν το βάζω κάτω:** δε σταματώ να προσπαθώ παρά τις δυσκολίες

7. **ρεζιλεύομαι:** νιώθω ντροπή γιατί με κοροϊδεύουν ή γιατί κάνω ανόητα πράγματα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. «Ο Ήλιος και το Νερό» είναι μια φανταστική ιστορία, ένα παραμύθι. Ποια από αυτά που διάβασες συμβαίνουν μόνο στα παραμύθια;

ΚΑΤ. 2. Βάλε τα σκίτσα στη σειρά και γράψε κάτω από κάθε σκίτσο λίγα λόγια από το κείμενο.

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Πώς λες τον ήλιο στη γλώσσα σου και πώς το νερό;

Στη δική σου χώρα έχετε καμιά ιστορία για τον ήλιο και το νερό;

Ψάξε στη γεωγραφία και βρες τι παθαίνει το νερό όταν έχει πανσέληνο και τι όταν δεν έχει.

Ο ήλιος και το νερό λέγονται «στοιχεία της φύσης». Εσύ ξέρεις άλλα τέτοια στοιχεία της φύσης που έχουν σχέση με τον άνθρωπο;

.....

.....

.....

.....

ΛΕΞ. 1. Σε κάθε ομάδα μια λέξη δεν ταιριάζει με τις άλλες. Ποια είναι αυτή;

1. ήλιος - σελήνη - πετεινός - νερό

2. αμπέλια - δελφίνια - ελιές - σπαρτά

3. υπόγειο - πρώτο πάτωμα - νερό - στέγη

4. κύματα - ψάρια - θάλασσα - στεριά

Διάβασε τώρα τα λόγια τεσσάρων «ηλιοκολλημένων». Μπορείς να βρεις ποιος «μιλάει» σε κάθε κείμενο; Προσοχή, ένα όνομα περισσεύει.

1. Νικόλαος Κοπέρνικος, Πολωνός αστρονόμος, 1473-1543
2. Ουάινα Καπάκ, βασιλιάς των Ίνκας 1493-1528
3. Λουδοβίκος ΙΔ', βασιλιάς της Γαλλίας, 1638-1715
4. Ακενατών, φαραώ της Αιγύπτου, περίπου 1375-1354 π.Χ.
5. Αρίσταρχος ο Σάμιος, Έλληνας αστρονόμος, περίπου 220-143 π.Χ.

Ήλιε μας, ήλιε μας, βασιλιά μας

1. «Είμαι από τη Σάμο. Πριν από μένα όλοι πίστευαν ότι η Γη ήταν το κέντρο του Σύμπαντος⁸. Εγώ όμως κατάλαβα ότι ο Ήλιος είναι το κέντρο του Σύμπαντος⁹ και ότι η Γη όπως και οι άλλοι πλανήτες γυρνάνε γύρω του».

Ποιος είμαι;

2. «Όταν το 1661 ανέβηκα στο θρόνο της Γαλλίας, ονόμασα τον εαυτό μου Βασιλιά-Ήλιο, για να δείξω τη δύναμή μου. Ήμουν ο πιο μεγάλος και, φυσικά, ο πιο λαμπρός ηγεμόνας¹⁰ της εποχής μου».

Ποιος είμαι;

3. «Ήμουν βασιλιάς, γιος του Ήλιου, του πιο μεγάλου θεού μας. Μεγάλωσα το βασίλειό¹¹ μου κατακτώντας¹² μεγάλο μέρος της Νότιας Αμερικής, από την Κολομβία μέχρι τη Χιλή. Στην πρωτεύουσα του βασιλείου μου, στο Κούσκο, ήταν ο μεγάλος ναός του Ήλιου. Στις τελετές που οργανώναμε φορούσαμε χρυσές μάσκες για να δοξάσουμε το θεό μας».

Ποιος είμαι;

8. το Σύμπαν: το Διάστημα μαζί με όλα τα σώματα που περιλαμβάνονται σε αυτό

9. ο Ήλιος είναι το κέντρο του Σύμπαντος: το Διάστημα μαζί με όλα τα σώματα που περιλαμβάνονται σε αυτό

10. ο ηγεμόνας: ο βασιλιάς, ο αρχηγός σε ένα κράτος

11. το βασίλειο: το κράτος ενός βασιλιά

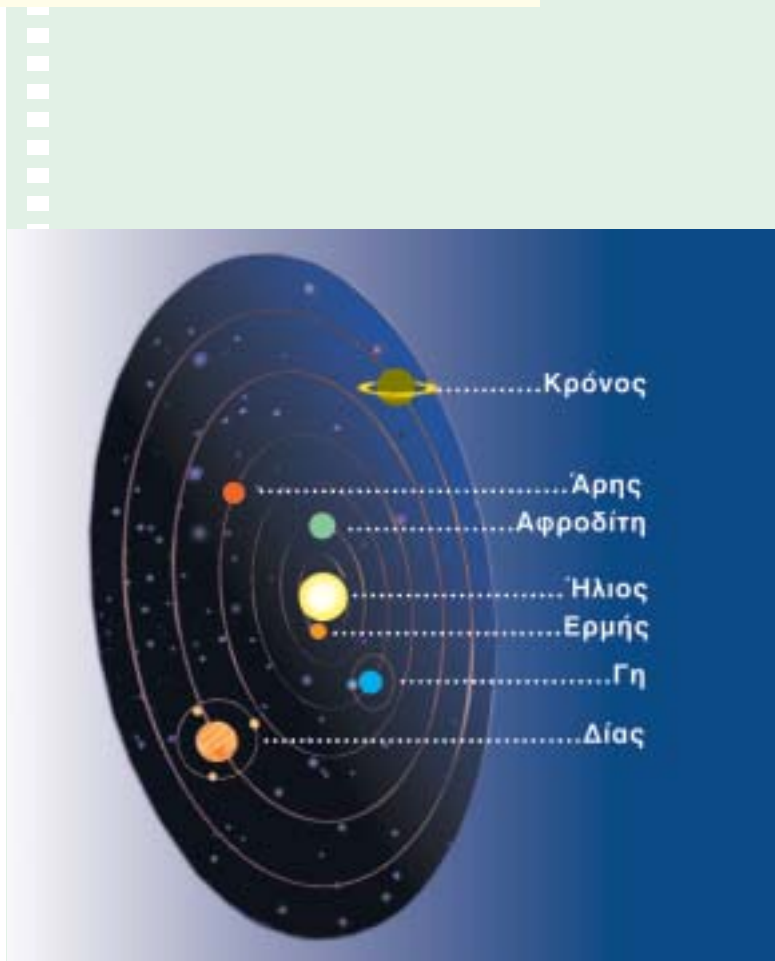
12. κατακτώ ένα λαό: τον κάνω δικό μου με τη δύναμή μου, τον βάζω κάτω από τη δική μου εξουσία

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

4. «Ο Ήλιος κινείται γύρω από τη Γη, μας δίδασκαν εδώ και αιώνες¹³. Εγώ όμως δε συμφωνούσα με αυτό και προσπάθησα να δείξω ότι ήταν σωστή μια παλιά άποψη των αρχαίων Ελλήνων και συγκεκριμένα, του Αρίσταρχου από τη Σάμο. Ο Ήλιος βρίσκεται στη μέση του Σύμπαντος, ακίνητος, και όλοι οι άλλοι πλανήτες –και η Γη φυσικά– γυρίζουν γύρω του. Στην εποχή μου σχεδόν κανείς δε με πίστεψε. Όμως, καθώς περνούσε ο καιρός, η αλήθεια μου έλαμψε σαν Ήλιος!»

Ποιος είμαι;

ΚΑΤ. 1. Για κάθε κείμενο που διάβασες λείπει ο τίτλος του. Βάλε τώρα μπροστά από κάθε τίτλο τον αριθμό του αντίστοιχου κειμένου.

- Ο Ήλιος είναι το κέντρο του Σύμπαντος.
- Η αλήθεια λάμπει όπως ο Ήλιος.
- Εγώ, πάντως, λάμπω!
- Εγώ, ο γιος του Ήλιου.

ΝΑΤΗ ΞΕΦΥΣΑΕΙ¹

Οι φάλαινες² είναι ήρεμα ζώα, όταν όμως οι άνθρωποι τις κυνηγούν, τότε αγριεύουν και γίνονται επικίνδυνες³.

2

1. **ξεφυσάει** (από το **ξεφυσώ**): βγάζει με δύναμη τον αέρα από μέσα της

2. η **φάλαινα**

3. **επικίνδυνος**, -η, -ο: μπορεί να κάνει κακό

Ήταν νύχτα, κάπου μετά τα μεσάνυχτα. Ο καπετάνιος του πλοίου ανέβηκε στο κατάστρωμα για να δει αν όλα πάνε καλά. Κάτι δεν του άρεσε. Ένωθε ότι εκεί κοντά τους, στη θάλασσα, τους ακολουθούσε μια φάλαινα.

- Καπετάνιε εκεί, εκεί, φώναξε με δύναμη ένας ναύτης⁴.

Μακριά στον ορίζοντα φαινόταν να κουνιέται κάτι άσπρο και μεγάλο.

- Να τη ξεφυσάει!... ξεφυσάει! συνέχισε ο ίδιος ναύτης με άγρια χαρά.

- Είναι μια καμπούρα σαν λόφος⁵ από χιόνι! Είναι η άσπρη φάλαινα!

Οι ναύτες ετοιμάζαν να κατεβάσουν από το πλοίο τις μικρές βάρκες. Ήταν έτοιμοι για κυνήγι.

Ο ωκεανός⁶ ήταν γαλήνιος⁷ σαν λιβάδι και οι βάρκες πλησίασαν γρήγορα τη φάλαινα. Ήταν τόσο όμορφη. Ήρεμη, με το γυαλιστερό άσπρο, σαν γάλα, δέρμα της να ρίχνει μια μακριά σκιά στη θάλασσα και γύρω της να σχηματίζουν κύκλο μικρά κυματάκια. Οι ναύτες είχαν μείνει άφωνοι από τη μαγευτική εικόνα καθώς έπλεαν. Σκέφτηκαν ότι όλα θα είναι εύκολα, αφού η φάλαινα είναι τόσο ήσυχη. Θα της έριχναν τα καμάκια⁸ και θα τη σκότωναν χωρίς προβλήματα. Όμως πόσο λάθος έκαναν!

Ξαφνικά, η φάλαινα έκανε στροφή, βούτηξε στο βυθό⁹ με μεγάλη ταχύτητα και σε λίγα λεπτά στεκόταν κάτω από μία βάρκα με ανοιχτό το στόμα. Φαίνονταν καθαρά τα γυαλιστερά άσπρα της δόντια και το τεράστιο στόμα της. Ήταν έτοιμη να επιτεθεί και να ρίξει τη βάρκα.

4. ο ναύτης: δουλεύει στο πλοίο

5. ο λόφος: χαμηλό βουνό

6. ο ωκεανός: μεγάλη θάλασσα

7. γαλήνιος, -α, -ο: ήρεμος, -η, -ο, ήσυχος, -η, -ο

8. ρίχνω καμάκι

9. ο βυθός: το κάτω μέρος της θάλασσας, ο πάτος

10

Οι ναύτες προσπάθησαν να φύγουν από 'κει, αλλά η φάλαινα ήταν έξυπνη και τους ακολούθησε από κάτω. Έπαιζε μαζί τους το παιχνίδι της γάτας με το ποντίκι.

Δεν πέρασε ένα λεπτό και η φάλαινα έκανε επίθεση, δάγκωσε την πλώρη¹⁰ και έκοψε τη βάρκα στα δύο. Οι υπόλοιποι ναύτες στις άλλες βάρκες προσπάθησαν να μείνουν μακριά, γιατί φοβήθηκαν πάρα πολύ.

Στο μεταξύ η κομμένη βάρκα βούλιαξε και οι ναύτες της πιάστηκαν από ξύλα, που ήταν πάνω στο νερό, για να μην πνιγούν. Η φάλαινα έκανε κύκλους γύρω τους χτυπώντας την ουρά της στο κύμα. Ο καπετάνιος φώναζε: «Μόλις η φάλαινα βουτήξει στο νερό κολυμπήστε γρήγορα προς το πλοίο». Έτσι κι έγινε, και σε λίγο αυτοί που προσπάθησαν να σκοτώσουν τη φάλαινα βρίσκονταν πάλι στο κατάντρομα χωρίς να έχουν πετύχει τίποτε.

Ήταν φοβερά κουρασμένοι και απογοητευμένοι. Η φάλαινα τους είχε ξεφύγει. Όμως, όχι! «Ανοίξτε τα πανιά» φώναξε ξαφνικά ένας ναύτης. «Πιάστε τα κουπιά, πάλι. Πάμε κατευθείαν πάνω στη φάλαινα. Φέρτε το καμάκι». Το πλοίο άρχισε ν' ακολουθεί τη γραμμή που άφηνε στη θάλασσα η φάλαινα καθώς έφευγε. Οι ναύτες τώρα ονειρεύονταν τη νέα περιπέτεια.

10. πλώρη: το μπροστινό μέρος ενός πλοίου ≠ η πρύμνη

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Στο κείμενο, οι ψαράδες που κυνηγούσαν τη φάλαινα παρά λίγο να πνιγούν. Γιατί; Τι έγινε;

ΚΑΤ. 2. Το κείμενο λέει ότι η φάλαινα έπαιζε με τους ναύτες το παιχνίδι της γάτας με το ποντίκι. Δηλαδή τι ακριβώς έκανε;

Σήμερα οι φάλαινες είναι «είδος προς εξαφάνιση», που σημαίνει ότι έχουν μείνει πολύ λίγες στον κόσμο. Τι πρέπει λοιπόν να κάνουμε;

ΛΕΞ. 1. Να κυκλώσεις τι από τα δίπλα έχει ο βυθός της θάλασσας.

πέτρες

ψάρια

πουλιά

σπίτια

φύκια¹¹

σύννεφα

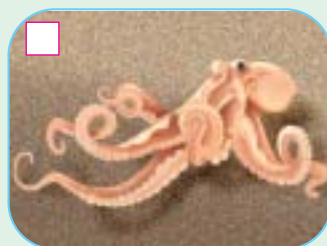
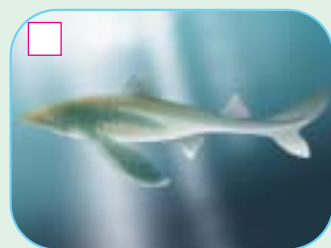
λουλούδια

ανθρώπους

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

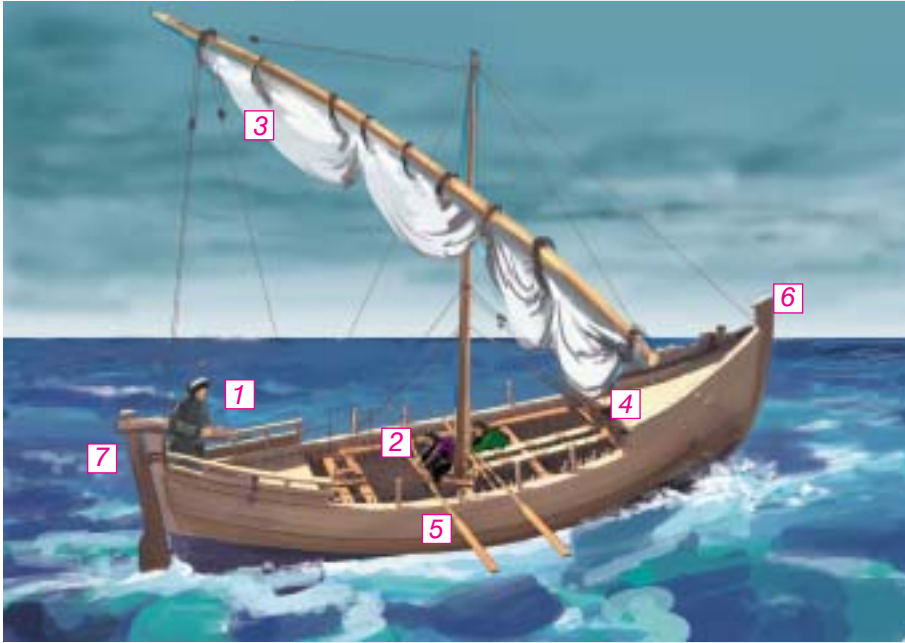
ΛΕΞ. 2. Σε ποια εικόνα ταιριάζει το καθένα; Γράψε τον αντίστοιχο αριθμό.

1. φάλαινα
2. καρχαρίας
3. δελφίνι
4. ξιφίας
5. σκυλόψαρο
6. χταπόδι
7. μπαρμπούνι

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΛΕΞ. 3. Μπορείς να βρεις ποια λέξη από το κείμενο ταιριάζει σε κάθε αριθμό;

1.
2.
3.
4. κατάστρωμα.....
5.
6.
7.

ΜΙΑ ΖΩΗ ΧΩΡΙΣ ΧΡΩΜΑ

Ο Γρηγόρης είναι μαθητής της Α' Γυμνασίου.
Η οικογένειά του άφησε το χωριό και ζει στην πόλη.

Μένουμε σε δύο δωμάτια, στο υπόγειο μιας πολυκατοικίας. Λίγοι άνθρωποι κατεβαίνουν τα σκαλοπάτια για να φτάσουν ως εδώ. Μερικοί συγγενείς μας, που έρχονται πότε πότε να μας δουν, ο κυρ Ανέστης, ο θυρωρός με τη φαλάκρα και τ' αυτιά τα πεταχτά¹, δυο τρεις συμμαθήτριες της Μαργαρίτας, η κυρα-Κατίνα, η καθαρίστρια, για να σφουγγαρίσει, ο φίλος μου ο Δημήτρης, που δουλεύει στο συνεργείο της γωνίας και η δεσποινίς Ελπίδα, η ιδιοκτήτρια, για να εισπράξει το νοίκι² μία φορά το μήνα.

Το παράθυρό μας είναι πλάι στο δρόμο. Δε φαίνεται ο ουρανός. Όμως μπορώ να βλέπω τη βροχή, τις ρόδες των αυτοκινήτων και τα πόδια των περαστικών. Από το βάδισμά³ τους έχω μάθει να ξεχωρίζω αν είναι χαρούμενοι και ξεκούραστοι ή όχι. Άλλοι περπατάνε ζωηρά και άλλοι αργά με κόπο⁴. Συχνά κάποιοι αφήνουν τις σακούλες με τα σκουπίδια τους μπροστά και τότε σκοτεινιάζουν όλα. Η μητέρα παρακάλεσε τον κυρ Ανέστη να κάνει παρατήρηση⁵ σ' αυτούς που παρατάνε τις βρομιές τους κοντά στη μύτη μας.

- Δεν το ξέρουν πως εδώ κάτω μεγαλώνουνε παιδιά; διαμαρτύρεται⁶ η μητέρα, προσπαθώντας να βρει κατανόηση⁷.

1

1. τα πεταχτά αυτιά

2. εισπράττω το νοίκι: παίρνω τα χρήματα για το ενοίκιο κάθε μήνα

3. το βάδισμα: ο τρόπος που περπατά κάποιος

4. με κόπο: δύσκολα

5. κάνω παρατήρηση (σε κάποιον): μαλώνω κάποιον

6. διαμαρτύρομαι: παραπονιέμαι, λέω τα παράπονά μου

7. βρίσκω κατανόηση: με καταλαβαίνει κάποιος όταν του λέω το πρόβλημά μου

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Ο Γρηγόρης δεν είναι ευτυχισμένος που ζει στην πόλη. Πού φαίνεται αυτό στο κείμενο;

ΚΑΤ. 2. Γιατί νομίζεις ότι η οικογένεια του Γρηγόρη ζει σε τέτοιο σπίτι;

ΚΑΤ. 3. Πότε τα μάτια του Γρηγόρη «γεμίζουνε χρώματα»;

- Γιατί δεν έβρισκε άλλο.
- Γιατί φοβάται τα ψηλά.
- Γιατί δεν έχει πολλά λεφτά.

Όταν.....
.....

Τι βλέπεις εσύ από το παράθυρο ή το μπαλκόνι σου;

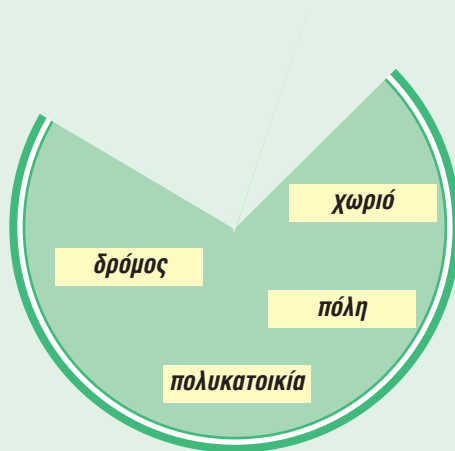
ΛΕΞ. 1. Ποια λέξη δεν ταιριάζει σε κάθε ομάδα;

υπόγειο - σκαλοπάτια - θυρωρός
- καθαρίστρια - ιδιοκτήτρια - αυλή

λεωφόροι - χωράφια - καυσαέρια
- τιμεντένια κτίρια - εμπορικά κέντρα

αυτοκίνητα - μοτοσικλέτες
- πεζοί - αεροπλάνα

ΛΕΞ. 2. Αντιστοίχισε τώρα τις ομάδες με τις λέξεις στον κύκλο. Προσοχή! Μία λέξη δεν ταιριάζει σε καμία ομάδα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΛΕΞ. 3. Ξέρεις πώς λέγεται κάθε δέντρο;

βουξινιά

κέδρος

αμυγδαλιά

έλατο

πλατάνι

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Γιατί ο μπαμπάς προτείνει στο μικρό σπουργίτι να πάνε μια εκδρομή στο δάσος;
Ο μικρός συμφωνεί ή διαφωνεί;

ΑΧ ΑΥΤΗ Η ΓΙΑΓΙΑ!

Οι γιαγιάδες δε λένε πάντα όμορφες ιστορίες στα εγγόνια τους. Μερικές είναι γκρινιάρες¹ και όλο κάτι θέλουν.

1. ο γκρινιάρης, -α: δεν του/της αρέσει τίποτα και όλο παραπονιέται

– Πάω στο χωριό για ψώνια, είπε η μητέρα του Τζορτζ ένα Σάββατο πρωί. Πρόσεξε μην κάνεις καμιά φασαρία και μην ξεχάσεις να δώσεις το φάρμακο στη γιαγιά. Η γιαγιά που κοιμόταν στην πολυθρόνα² της, δίπλα στο παράθυρο, μόλις έφυγε η μητέρα του Τζορτζ άνοιξε τα μάτια της και είπε:

– Άκουσες τι σου είπε η μαμά σου Τζορτζ;

– Ναι, γιαγιά, απάντησε χωρίς κέφι το παιδί.

Ο Τζορτζ βαριόταν πάρα πολύ. Ο πατέρας του ήταν αγρότης³ και το σπίτι τους ήταν μακριά από το χωριό, ανάμεσα στις κόττες, τα πρόβατα και τις αγελάδες. Δεν είχε άλλα αδέρφια και οι φίλοι του από το σχολείο έμεναν μακριά. Η μόνη του παρέα όταν έλειπαν όλοι ήταν η γκρινιάρα γιαγιά του, με τα κιτρινοκαφέ δόντια.

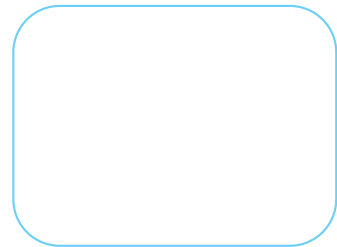
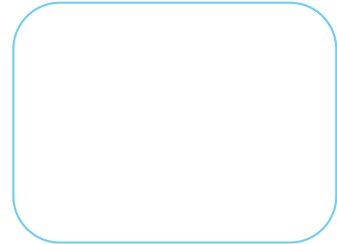
– Μπλιααχ! «Καθόλου διασκεδαστικό», σκέφτηκε ο Τζορτζ.

– Τζορτζ, φώναξε η γιαγιά, μπορείς να μου φέρεις το τσάι μου για αρχή;

– Μάλιστα, γιαγιά, είπε το παιδί και σε λίγα λεπτά ήρθε με ένα φλιτζάνι τσάι.

– Α! Όχι έτσι Τζορτζ. Θέλω κι άλλη ζάχαρη. Ο Τζορτζ έφερε και τη ζάχαρη.

2

2. η πολυθρόνα

3. ο αγρότης: καλλιεργεί τη γη

- Δεν έχει καμία σημασία αυτό Τζορτζ. Πρέπει να τρως λάχανο τρεις φορές τη μέρα και μάλιστα να έχει και κάμπιες⁷ μέσα!!!!!!!!!!!!

- Μπλιααχ! Έκανε το παιδί.

- Οι κάμπιες χαρίζουν⁸ μυαλό.

Και τα σαλιγκάρια⁹ επίσης.

- Ε, όχι και σαλιγκάρια, γιαγιά.

- Τι λες Τζορτζ. Εγώ, κάθε φορά που βλέπω σαλιγκάρι το καταπίνω¹⁰ γρήγορα, πριν προλάβει να πάει μακριά.

- Γιαγιά, σίγουρα θα αστειεύεσαι.

- Δεν αστειεύομαι καθόλου. Αν είσαι μάλιστα τυχερός, μπορεί να πετύχεις και σκαθάρι¹¹.

- Γιαγιά πώς μπορείς; Είναι αηδιαστικό¹², είπε ο Τζορτζ και πήγε στην κουζίνα χτυπώντας την πόρτα πίσω του.

«Δεν πρόκειται να με φοβίσει αυτή η γιαγιά» σκέφτηκε ο Τζορτζ και κάθισε στο τραπέζι της κουζίνας. «Τι να κάνω για να τη φοβίσω εγώ;» «Χμμ! Να φέρω ένα ποντίκι στο δωμάτιο ή να της βάλω ένα φίδι στο φόρεμα;».

7

9

11

 7. η κάμπια

8. χαρίζω: δίνω

 9. το σαλιγκάρι

10. καταπίνω: κατεβάζω από το στόμα

 11. το σκαθάρι

12. είναι αηδιαστικό: δε μου αρέσει καθόλου

- Τζορτζ, άργησες.

- Όχι, γιαγιά, εδώ είμαι. Να, και το φάρμακό σου. Άνοιξε το στόμα σου για να σου δώσω μια μεγάλη κουταλιά. Ααα, έτσι μπράβο. Πώς αισθάνεσαι, καλύτερα;

Η γιαγιά είχε κοκκινίσει σαν ντομάτα.

- ΤΖΟΡΤΖ, ΚΑΙΓΟΜΑΙ, ΝΕΡΟ..., είπε και έβγαξε καπνούς από τη μύτη.

Ο Τζορτζ έτρεξε να φέρει νερό και όταν ξαναμπήκε στο δωμάτιο που ήταν η γιαγιά... είχε ψηλώσει μέχρι το ταβάνι και ψήλωνε κι άλλο.

- «Καταπληκτικό φάρμακο» σκέφτηκε ο Τζορτζ χαμογελώντας...

Σ' άρεσε η ιστορία και θέλεις να ξέρεις τι έγινε με τη γιαγιά; Πάρε το βιβλίο ή ζήτησε από την καθηγήτρια/τον καθηγητή σου να το πάρει για τη βιβλιοθήκη του σχολείου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Στις περισσότερες ιστορίες οι γιαγιάδες είναι καλές. Κάποιοι μαθητές που δεν πρόσεξε καλά το κείμενο και πρέπει να το πει στην τάξη με δικά του λόγια αρχίζει και λέει...
Μπορείς να διορθώσεις τα λάθη του;

«Η γιαγιά του Τζορτζ ήταν μια καλή γριούλα που ο Τζορτζ την αγαπούσε πολύ. Μια μέρα της τελείωσε το φάρμακο που έπαιρνε κι ο Τζορτζ προσπάθησε να της φτιάξει μόνος του ένα καινούριο φάρμακο. Τι κρίμα όμως! Ο Τζορτζ δεν ήξερε ότι το φάρμακο της γιαγιάς το παίρνουν μόνο από το φαρμακείο. Έτσι, έφτιαξε κάτι που, όταν η γιαγιά του το ήπια, άρχισε να γίνεται χοντρή».

Φέρτε στο μυαλό σας την εικόνα των γιαγιάδων σας. Πώς είναι, τι λένε; Να πείτε με την παρέα σας και για τα καλά που μας δίνουν οι γιαγιάδες.

ΛΕΞ. 1. Βάλτε ✓ στη σωστή σημασία.

- εγwίστρια:**
- αυτή που σκέφτεται όλους τους ανθρώπους.
 - αυτή που αγαπάει μόνο τον εαυτό της.
 - αυτή που θεωρεί τον εαυτό της πολύ όμορφο.

- παράτησα:**
- άφησα
 - συνέχισα
 - είχα

ΛΕΞ. 2. α) Πότε λέμε «μπλιαχ»;

- Όταν μας αρέσει κάτι πάρα πολύ;
- Όταν δε μας ενδιαφέρει;
- Όταν δε μας αρέσει καθόλου;

ΛΕΞ. 3. β) Τι περιμένεις ύστερα από αυτές τις λέξεις; Αντιστοίχισε.

- **Ζήτω!**
- **Μπλιαχ!**
- **Όπα!**
- **Οχ!**
- **Ποπό!**
- **Άουτς!**

-Μπάμιες πάλι; Δε μου αρέσουν καθόλου.
-Τι ωραία ρούχα που φοράς σήμερα!
Είσαι κούκλος!
-Το ξέχασα!
-Με πάτησες! Πρόσεχε, βρε παιδί μου, λιγάκι.
-Τα κατάφερα! Πέρασα στις εξετάσεις!
-Τι βλέπω; Καινούριο αμάξι;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Διάβασε το κόμικς που ακολουθεί και σκέψου σε τι μοιάζει η γιαγιά της Ναταλί με τη γιαγιά του Τζορτζ;

ΤΟΥΣ ΞΕΦΥΓΑ ΚΑΙ ΠΑΩ ΝΑ ΠΑΙΞΩ

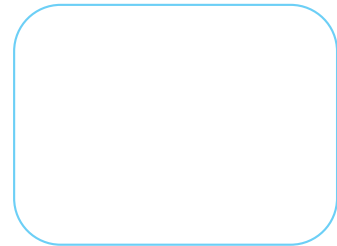
Ο Φίλιπ είναι αγόρι 15 χρόνων που ζούσε στη Γερμανία, αγαπούσε πολύ το ποδόσφαιρο. Οι γονείς του, όμως, δεν τον άφηναν να παίζει. Γι' αυτό προσπαθούσε πάντα στα κρυφά να βγαίνει από το σπίτι και να πηγαίνει στο γήπεδο. Το ίδιο έγινε και τώρα.

«Ουφ! Επιτέλους τα κατάφερα! Μετά τον αγώνα θα πρέπει να βρω κάποια δικαιολογία¹ για τους γονείς μου» είπε από μέσα του. Από μικρός ο Φίλιπ έβρισκε συνέχεια δικαιολογίες γι' αυτά που έκανε. Εκείνη τη στιγμή, όμως, δεν ήθελε να σκέφτεται τέτοια πράγματα.

Τώρα αυτό που είχε σημασία ήταν ο αγώνας με το Ρόιτλιγκεν. Ήταν ένας πολύ σημαντικός αγώνας για το πρωτάθλημα. Φτάνοντας στο γήπεδο, βρήκε τα άλλα παιδιά και τον προπονητή² να τον περιμένουν στα αποδυτήρια³.

- Πού ήσουν τόση ώρα; ρώτησε ο Σεμπάστιαν.
- Δεν μπορούσα να φύγω νωρίτερα. Η μάνα μου συγύριζε⁴ συνέχεια στο διάδρομο, του εξήγησε ο Φίλιπ, προσπαθώντας να βρει κάποια δικαιολογία για την καθυστέρηση⁵.
- Καλά, καλά άσε τα πολλά λόγια και έλα, είπε ο Κουάκερ.

Του έδωσε τα πλυμένα σιδερωμένα ρούχα και τις επιγονατίδες⁶. Όλα ήταν άψογα⁷. Ύστερα από κάθε παιχνίδι ο Κουάκερ τα 'παιρνε μαζί του, για να μη μάθουν οι γονείς του Φίλιπ ότι ο γιος τους έπαιζε ποδόσφαιρο.

1. η δικαιολογία: τη λέει κάποιος για να εξηγήσει το λάθος του

2. ο προπονητής: προετοιμάζει αθλητές ή αθλητικές ομάδες για να παίξουν καλά στους αγώνες

3. τα αποδυτήρια: εκεί βάζουν και βγάζουν τα ρούχα τους και επίσης πλένονται οι αθλητές

4. συγυρίζω: βάζω τα πράγματα στη θέση τους, τακτοποιώ

5. η καθυστέρηση: όταν αργούμε να κάνουμε κάτι, αργοπορία

6. οι επιγονατίδες: τις βάζουμε στο γόνατο για να μην τραυματιστούμε

7. άψογος, -η, -ο: τέλειος, -α, -ο, δεν έχει κανένα λάθος

■ Όση ώρα ο Φίλιπ ντυνόταν, ο προπονητής γκρίνιαζε.

■ Άκουσε, παιδί μου, δεν είναι κατάσταση αυτή! Πριν από κάθε αγώνα τρέμω αν θα προλάβεις να έρθεις στην ώρα σου! Τελικά, θα μιλήσω με τους γονείς σου. Αυτή την αγωνία δεν την αντέχω άλλο!

■ Ο Φίλιπ κούνησε το κεφάλι.

■ – Δεν έχει νόημα. Εκτός κι αν θέλετε να 'χουμε ιστορίες...

■ – Δεν παίζω άσχημα, νομίζω. Όλοι είμαστε καλοί παίχτες. Αν δε χάσουμε άλλον αγώνα σ' αυτόν το γύρο, θα βγούμε πρωταθλητές. Έπειτα θα λάβουμε μέρος στο Πρωτάθλημα Βυρτεμβέργης!

*Μια μέρα όμως, οι γονείς του μαθαίνουν την αλήθεια
Φαντάζεσαι πώς αντιδρούν;*

– Κατάλαβα, απάντησε ο πατέρας. Παρ' όλα αυτά, θα ήθελα να σου θυμίσω ότι σου το είχαμε απαγορεύσει⁸. Και εσύ τι έκανες; Σημασία δε μας έδωσες. Όλο ψέματα έλεγες αυτό τον καιρό! Πολύ με στενοχωρείς αγόρι μου.

– Μα τώρα δεν μπορώ να αφήσω την ομάδα μπαμπά. Δεν το καταλαβαίνεις;

– Καλά, καλά, πήγαινε και εσύ να σπάσεις τα κόκαλά σου! είπε η μητέρα με φωνή που έτρεμε.

– Μαμά αφού μου είχες πει...

Ο Φίλιπ σταμάτησε να μιλά. «Κανονικά, θα 'πρεπε τώρα να της πω μερικά πράγματα» σκέφτηκε. Αλλά, τελικά, έκρινε καλύτερο να μην πει τίποτα.

– Για πες μου, Φίλιπ, γιατί δε μας το είχες πει όλο αυτό τον καιρό; ρώτησε ο πατέρας.

8. απαγορεύω: δεν επιτρέπω σε κάποιον να κάνει κάτι

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Τελικά πώς αντιδρούν οι γονείς του Φίλιπ;

- Ήρεμα. Σαν να μη συμβαίνει τίποτα.
- Δίνουν ένα χαστούκι στο Φίλιπ, για να μάθει να μη λέει ψέματα άλλη φορά.
- Τον αφήνουν να κάνει ό,τι θέλει.
- Συζητούν σε έντονο ύφος και δεν υποχωρούν.

ΚΑΤ. 2. Ο Φίλιπ...

- ...υποχωρεί για να μην τους στενοχωρήσει πιο πολύ.
- ...κλείνεται στο δωμάτιό του και δε μιλάει σε κανέναν.
- ...συζητάει μαζί τους μέχρι να καταλάβουν την αγάπη του για το ποδόσφαιρο.
- ...θεωρεί άδικη τη συμπεριφορά τους και νευριάζει.

ΚΑΤ. 3. Δε λέγονται όλα σ' αυτό το κείμενο. Ορισμένα πράγματα πρέπει να τα φανταστείς. Η μητέρα λέει: «Πήγαινε και εσύ να σπάσεις τα κόκαλά σου!». Ο γιος λέει: «Σε αυτό το σπίτι δεν επιτρέπεται να αναφέρεις τη λέξη “ποδόσφαιρο”». Και η μητέρα απαντάει: «Υπάρχει λόγος και το ξέρεις». Εσύ τι φαντάζεσαι; Βάλε ✓ σε αυτό που σου φαίνεται πιο πιθανό και προσπάθησε να δικαιολογήσεις την επιλογή σου.

- Οι γονείς αγαπούν μόνο το μπάσκετ.
- Κάποιος στην οικογένεια τραυματίστηκε παίζοντας ποδόσφαιρο.
- Όταν ο γιος ήταν μικρός, έσπασε το πόδι του.

Οι δικοί σου γονείς ποια πράγματα σου απαγορεύουν; Εσύ πώς αντιδράς; Φωνάζεις, κλαις, λες ψέματα ή προσπαθείς να τους πείσεις γι' αυτό που θέλεις;

Εσύ για ποιο λόγο έχεις πει ψέματα στους δικούς σου;

Ποιο είναι το αγαπημένο σου άθλημα; Έπαιζες αυτό το άθλημα-σπορ και στη χώρα σου; Τώρα στην Ελλάδα το συνεχίζεις;

ΛΕΞ. 1. Από τις παρακάτω λέξεις να χρωματίσεις μόνο αυτές που έχουν σχέση με το ποδόσφαιρο:

Αυτός ο «μπαμπάς» γιατί δεν αφήνει το «παιδί» του να πάει να παίξει;

Είσαι γεννημένος ποδοσφαιριστής;

Εσύ παίζεις ποδόσφαιρο ή προτιμάς να βλέπεις τους άλλους να τρέχουν πάνω κάτω μέσα στο γήπεδο;

Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις και μάθε πόσο καλή είναι η σχέση σου με το ποδόσφαιρο!

1. Λίγο πριν αρχίσει ένας τελικός ποδοσφαίρου...

- ...όλες οι τηλεοράσεις στο σπίτι σου είναι στο σωστό κανάλι!
- ...πέφτεις για ύπνο!
- ▲ ...περιμένεις να αρχίσει ο αγώνας!

2. Συνήθως, όταν τελειώνει ένας αγώνας, οι παίκτες δίνουν ο ένας στον άλλον...

- ...φανέλες!
- ...κάλτσες!
- ▲ ...τα ρούχα της ομάδας!

3. Ποια θέση στο ποδόσφαιρο θα σου ταίριαζε καλύτερα;

- Εκείνων που κάθονται στον πάγκο!
- ▲ Του τερματοφύλακα!
- Όλες.

4. Θαυμάζεις πολλούς, αλλά πάντα ήθελες να μοιάσεις...

- ...στο Ρονάλντο γιατί βάζει συνέχεια γκολ!
- ▲ ...στον αρχηγό της αγαπημένης σου ομάδας!
- ...στον πατέρα σου!

5. Για να μην καθυστερήσει το παιχνίδι, ο τερματοφύλακας έχει δικαίωμα να κρατήσει στα χέρια του την μπάλα...

- ...όσο θέλει! Δεν πρόκειται κανείς να του πει τίποτα!
- ▲ ...τρία δευτερόλεπτα!
- ...έξι δευτερόλεπτα!

6. Παίζεις συχνά ποδόσφαιρο με τους φίλους σου;

- ▲ Μόνο όταν δεν έχεις κάτι καλύτερο να κάνεις!
- Δεν έχεις παίξει ποτέ!
- Πιο συχνά δε γίνεται!

7. Βρίσκεσαι σε ένα γήπεδο. Ποια είναι η αγαπημένη σου θέση;

- ▲ Στην κερκίδα.
- Μέσα στο γήπεδο.
- Έξω από το γήπεδο!

8. Είσαι στο δρόμο, όταν μια μπάλα πέφτει στα πόδια σου.

- Την αφήνεις στην άκρη.
- Νομίζεις πως βρίσκεσαι στο γήπεδο και σουτάρεις στην απέναντι τζαμαρία!
- ▲ Την κλοτσάς!

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αν έχεις πιο πολλούς κύκλους: ●

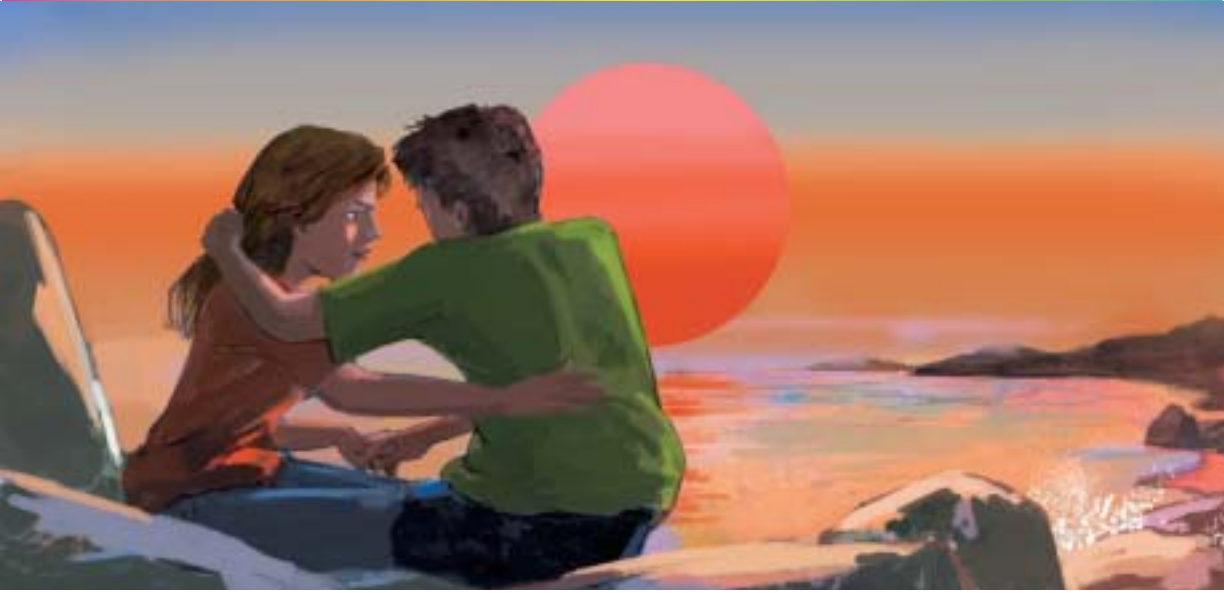
Είσαι γεννημένος ποδοσφαιριστής και, όπως είναι φυσικό, γνωρίζεις πολλά γύρω από το άθλημα αυτό. Όταν παίζει η αγαπημένη σου ομάδα, αν δεν έχεις πάει στο γήπεδο, κάθεσαι μπροστά στην τηλεόραση δέκα λεπτά νωρίτερα και περιμένεις τη μεγάλη στιγμή! Δεν είναι λίγες οι φορές που φωνάζεις ή τραβάς τα μαλλιά σου, ανάλογα με το αποτέλεσμα!

Αν έχεις πιο πολλά τρίγωνα: ▲

Σου αρέσει το ποδόσφαιρο αλλά προτιμάς να παρακολουθείς μόνο τους τελικούς και δε θέλεις να χάνεις το χρόνο σου μπροστά στην τηλεόραση! Γνωρίζεις πράγματα γι' αυτό το άθλημα αλλά δεν είναι αρκετά αυτά που ξέρεις! Πάντως δεν πρόκειται ποτέ να μπερδέψεις το πέναλτι με το κόρνερ!

Αν έχεις πιο πολλά πράσινα: ■

Οι λέξεις οφσάντ, σέντρα, τάκλιν δε σου λένε τίποτα! Μήπως επειδή δεν έχεις καμία σχέση με το ποδόσφαιρο; Η αλήθεια είναι ότι ποτέ δεν κατάλαβες γιατί οι περισσότεροι φίλοι σου αγαπούν αυτό το άθλημα. Για σένα είναι ένα εύκολο άθλημα, που δεν διαφέρει πολύ από τα άλλα. Και εσύ θα μπορούσες να τρέχεις πάνω κάτω σε ένα γήπεδο κυνηγώντας μια μπάλα!

**«ΜΗ ΣΑΣ ΜΕΛΕΙ,
ΘΑ ΒΡΑΧΟΥΜΕ»**

Πρόσεξε τον τίτλο και την εικόνα
Εσύ τι λες;
Γιατί θα «βραχούν»;

Κάθε μέρα η ομιλία στην αγάπη τριγυρνά,
μα, το «σ' αγαπώ» σαν¹ βλέπεις να κρεμιέται
πια στο στόμα,
πιάνουμε τα γέλια, τρέμει, κοκκινίζω και ξανά
αύριο τα ίδια ακόμα.

Όταν παίζουν στ' ακρογιάλι² είδατε μικρά
παιδιά;
Τρέχουν και το κύμα, μέσα που τραβιέται,
κυνηγούνε.
Κάνει να γυρίσει πίσω. Έξω εις την αμμουδιά³,
όσο τέλος να βραχούμε.

Με το κύμα της αγάπης έτσι παίζουμε τρελά.
Αν πιο μέσα πνίγονται άλλοι, στ' ακρογιάλι
εμείς γελούμε.
Ως την ώρα καλά πάει το παιχνίδι μας, αλλά,
μη σας μέλει⁴, θα βραχούμε.

1. σαν: όταν

2. το ακρογιάλι: η παραλία

3. εις την αμμουδιά: στην αμμουδιά

4. μη σας μέλει: μη σας νοιάζει

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Το ποίημα λέει:
«“το σ’ αγαπώ” σαν βλέπεις να
κρεμίζεται πια στο στόμα».
Τι εννοεί;

- Ότι θέλουν να πουν «σ’ αγαπώ» αλλά δεν το λένε.
- Ότι λένε «σ’ αγαπώ».

ΚΑΤ. 2. Βρες δύο στίχους στο ποίημα που δείχνουν ότι οι δύο ερωτευμένοι είναι χαρούμενοι.

ΚΑΤ. 3. Τι τέλος, καλό ή κακό, νομίζεις πως θα έχει το «παιχνίδι της αγάπης» για τους δύο ερωτευμένους; Από πού το κατάλαβες;

Μπορεί για κάποιους τα πράγματα να είναι εύκολα αλλά για το Σεντρικ η τύχη δεν είναι με το μέρος του. Διάβασε το κόμικς και θα μάθεις το γιατί.

ΠΑΩ ΝΑ ΔΩ ΤΙ ΜΕ ΘΕΛΕΙ!
ΔΕ Θ' ΑΛΓΗΣΩ!

ΩΡΑΙΑ! ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΙ ΘΑ ΚΑΝΟΥΜΕ
ΠΕΡΙΜΕΝΟΝΤΑΣ;

ΚΟΥΦΕΣ ΕΙΣΤΕ;
ΣΑΣ ΕΙΠΕ ΟΤΙ ΔΕ
Θ' ΑΡΓΗΣΕΙ!

ΤΩΡΑ ΠΟΥ ΤΟ ΣΚΕΦΟΜΑΙ,
ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ Ν' ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΗΣΕΙ ΤΗΝ
ΤΣΕΝ ΜΙΑ ΧΑΡΑ!

Α, ΟΧΙ!

Α, ΝΑΙ!

ΣΙΧΛΙΝΟΜΑΙ
ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΣΤΙΚΑ
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ!

ΓΙΑΤΙ ΘΥΜΩΝΕΙΣ; ΚΟΥΦΟΣ
ΕΙΣΑΙ; ΜΑΣ ΕΙΠΕ ΟΤΙ ΔΕ Θ' ΑΡΓΗΣΕΙ!

ΚΑΛΗΜΕΡΑ,
ΣΕΝΤΛΙΚ!

ΚΑΛΗΜΕΡΑ,
ΤΣΕΝ!

ΗΘΕΛΕΣ ΝΑ
ΜΕ ΔΕΙΣ;

ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ...
ΓΙΑ ΜΕΝΑ;

Ω, ΕΝΑ ΓΟΥΟΚΜΑΝ! ΤΙ ΓΛΥΚΟ!

ΕΧΜ... ΤΣΕΝ...
ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΣΟΥ ΠΩ
ΟΤΙ... ΕΕΕ...

... ΔΗΛΑΔΗ,
ΝΑ... ΕΓΩ...
ΕΜΕΙΣ...

ΞΕΡΕΙΣ... ΜΟΥ
ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΟ... ΕΧΜ...

ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ
ΠΟΥ ΣΕ ΕΙΔΑ, ΕΝΙΩΣΑ ΚΑΤΙ
ΣΑΝ... ΕΕΕ... ΣΑΝ
ΗΛΕΚΤΡΙΣΚΟ ΣΤΗΝ
ΚΑΡΔΙΑ...

ΚΑΤ. 1. Ο Σεντρίκ περιγράφει τα συμπτώματα που έχει κάθε ερωτευμένος. Ποια είναι αυτά;

Εσύ πώς αντιδράς όταν στην αρχή πάνε όλα στραβά;

Σκέψου: Με ποιο τρόπο κάνεις αυτόν/αυτήν που σου αρέσει να σε προσέξει;

Από Βαλεντίνο πώς πάτε;

Στις 14 Φεβρουαρίου γιορτάζουν οι ερωτευμένοι. Η αλήθεια όμως είναι πως ο Άγιος Βαλεντίνος δε συνηθίζει να επισκέπτεται την ίδια ημέρα του χρόνου όλους μας. Εσύ πόσες πιθανότητες έχεις να σε επισκεφτεί σύντομα; Έχεις τη σωστή διάθεση;

1. Ποιο είναι το πρώτο πράγμα που σου έρχεται στο μυαλό όταν βλέπεις ένα μπουκέτο λουλούδια;

- A. Κάτι που θα ήθελες να προσφέρεις ή να σου προσφέρουν.
- B. Η ξαδέρφη σου που γέννησε και πρέπει να της πας ένα τέτοιο για το μωρό.
- Γ. Οι γλάστρες που ξέχασες να ποτίσεις.

2. Τι σημαίνει «ραβασάκι»;

- A. Ένα μικρό προσωπικό γράμμα.
- B. Ένα κινέζικο φαγητό που τρώνε μόνο οι ερωτευμένοι.
- Γ. Ένα νέο μοντέλο μοτοσικλέτας.

3. Άνοιξη, χειμώνας ή καλοκαίρι;

- A. Άνοιξη, γιατί όλα ανθίζουν και σου φτιάχνει η διάθεση.
- B. Καλοκαίρι, γιατί βγαίνεις και κάνεις πολλές γνωριμίες.
- Γ. Χειμώνας, γιατί βάζει πιο ωραίες ταινίες στην τηλεόραση.

4. Ένα σχολικό θρανίο έχει πάνω συνήθως σημειώσεις. Το δικό σου θρανίο έχει πάνω κυρίως...

- A. ...στιχάκια από λευκώματα⁷.
- B. ...στίχους από τραγούδια.
- Γ. ...σκονάκια⁸.

5. Βλέπεις στην τηλεόραση μια ταινία δράσης. Ξαφνικά, ο ήρωας δίνει ένα φιλί στη συμπρωταγωνίστριά του. Τι σκέφτεσαι;

- A. Ότι τελικά συγκινείσαι εύκολα.
- B. Ότι το «αίσθημα» είναι απαραίτητο σχεδόν σε όλες τις ταινίες.
- Γ. Ότι η ταινία είναι λίγο μπλιαχ. Μικρόβια, σάλια...

6. Πότε κοκκινίζεις;

- A. Όταν κάποιος σου λέει όμορφα λόγια.
- B. Όταν ντρέπεσαι.
- Γ. Όταν τρως φαγητά που έχουν πολύ πιπέρι.

7. Θα είσαι μόνος, -η στο σπίτι για τις επόμενες 4 ώρες. Ποιο είναι το πρώτο πράγμα που κάνεις όταν φεύγουν όλοι;

- A. Σηκώνεις το τηλέφωνο και αρχίζεις να μιλάς για ώρες.
- B. Παραγγέλνεις πίτσα και ανοίγεις την τηλεόραση.
- Γ. Διαβάζεις ή κοιμάσαι.

7. το λευκώμα: τα τετράδια κάποιου στο οποίο γράφουν ποιήματα και σκέψεις οι φίλοι του

8. το σκονάκι: σημειώσεις που έχουν γράψει οι μαθητές από το βιβλίο και τις χρησιμοποιούν κρυφά στις εξετάσεις.

8. Ενώ παίζεις (μπάσκετ, βόλεϊ, τένις) στην αυλή, τα καινούρια αθλητικά παπούτσια σε «χτυπάνε» στα δάχτυλα. Στο μεταξύ εμφανίζεται στο σχολείο ένα πρόσωπο που σου αρέσει. Τι κάνεις;

- A. Αφήνεις τον αγώνα και ξεκουράζεις τα πόδια σου δίπλα στο πρόσωπο που σου αρέσει.
- B. Συνεχίζεις να παίζεις και κάνεις όλα τα αθλητικά κόλπα και τις φιγούρες που ξέρεις.
- Γ. Αφήνεις τον αγώνα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αν έχεις περισσότερα Α:

Ο Άγιος Βαλεντίνος σ' ευχαριστεί που τον προτιμάς! Είσαι μάλλον ήδη κάπως ερωτευμένος, -η και ψάχνεις να βρεις τρόπους για να δείξεις αυτό που νιώθεις στο πρόσωπο που σ' ενδιαφέρει. Ένα είναι σίγουρο πάντως. Η 14η Φεβρουαρίου είναι μια ημερομηνία που υπάρχει έντονα στο μυαλό σου (λουλούδια, καρδιές, σοκολατάκια, γλυκά λόγια). Μην έχεις όμως στο μυαλό σου μόνο τη 14η του μήνα. Ο Άγιος Βαλεντίνος δεν είναι σαν τον Άγιο Βασίλη. Εργάζεται και τις 365 μέρες του χρόνου.

Αν έχεις περισσότερα Β:

Δεν είσαι ερωτευμένος, -η, αλλά δε θα έλεγες όχι στον Άγιο Βαλεντίνο. Είσαι φιλικός, -ή, με αυτούς που βρίσκονται γύρω σου. Αν λοιπόν αποφασίσει ο Άγιος να χτυπήσει κάποια στιγμή την πόρτα, εσύ, όπως φαίνεται, θα έχεις όλη την καλή διάθεση να του ανοίξεις.

Αν έχεις περισσότερα Γ:

Όχι μόνο δεν έχεις τη διάθεση να ερωτευτείς, αλλά μπορεί να πει κάποιος πως η ιδέα αυτή δεν έχει περάσει ποτέ από μυαλό σου. Σου φαίνεται παράξενο γιατί κυκλοφορούν ζευγάρια χέρι χέρι στο δρόμο.

Έχω όμως μια απορία: γιατί αποφάσισες να κάνεις αυτό το τεστ;

Φτιάξε μια κάρτα αγάπης:

Πάρε ένα μεγάλο κομμάτι χαρτόνι. Στο κέντρο του χαρτονιού βάλε μια φωτογραφία σου με τον αγαπημένο σου φίλο ή την αγαπημένη σου φίλη. Μετά γράψε τη φράση «Σ' αγαπώ» σε όσες γλώσσες του κόσμου μπορείς να βρεις. Γι' αυτό ρώτα φίλους σου από άλλες χώρες.

ΑΡΤΗΣΕ ΠΑΛΙ ΣΗΜΕΡΑ

Γι' άλλη μια φορά περιμένω πίσω από την πόρτα. Άργησε πάλι σήμερα. Εκνευρίζομαι όταν το κάνει αυτό. Θέλω να πάω και βόλτα για τους γνωστούς λόγους και πεινάω. Καθώς σκέφτομαι το πιάτο μου γεμάτο φαγητό με παίρνει ο ύπνος. Ξαφνικά ακούω έναν ήχο. Ανασηκώνω το κεφάλι και τεντώνω τα αυτιά.

Ποιος μιλάει στο κείμενο αυτό;

Μπα, δεν είναι τίποτα. Ακουμπώ το κεφάλι απογοητευμένος ανάμεσα στα πόδια και με έναν αναστεναγμό απογοήτευσης κλείνω και πάλι τα μάτια. Αυτές οι ώρες της αναμονής είναι οι χειρότερες. Αποκοιμιέμαι και πάλι. Τι ήταν αυτό; Όχι, αυτή τη φορά δε γελιέμαι¹. Ήταν ο ήχος του αυτοκινήτου που πλησιάζει. Σηκώνομαι και τεντώνομαι για να είμαι έτοιμος. Είμαι τόσο χαρούμενος, που δεν μπορώ να σταματήσω την ουρά μου. «Κουιέται σαν τρελή» που λέει και το αφεντικό μου. Γαβγίζω με δύναμη για να του δείξω ότι είμαι εδώ.

Ανοίγει η πόρτα και ορμάω στην αγκαλιά του. Τα δύο μπροστινά μου πόδια ακουμπούν στο στήθος του και μια γερή γλειψιά στη μούρη² του δείχνει την αγάπη μου. Και τώρα έρχεται η πιο αγαπημένη μου στιγμή.

1. δε γελιέμαι: δεν κάνω λάθος
2. η μούρη: το πρόσωπο

3

Σκύβει και μου χαϊδεύει το κεφάλι, ενώ ξαπλώνω ανάσκελα³ και τον αφήνω να μου τρίψει την κοιλιά. «Ήσυχα, ήσυχα» μου λέει καθησυχαστικά. Τόσο καιρό δεν έχω καταφέρει να τον πείσω ότι είμαι ήσυχος. Απλώς είμαι και χαρούμενος ταυτόχρονα. Τον ακολουθώ από πίσω, ξέρω ακριβώς τις κινήσεις που θα κάνει όταν μπαίνει στο σπίτι και ξέρω ότι σύντομα θα έρθει μαζί μου. Μου μιλάει, και από τον ήχο της φωνής του καταλαβαίνω ότι πρέπει να κάνω υπομονή. Οι άνθρωποι μερικές φορές είναι εκνευρισμένοι και τότε δεν πρέπει να τους πιέζεις. Χρειάζεται όμως επειγόντως να πάω μια βόλτα, αλλιώς θα έχουμε κακά ξεμπερδέματα⁴. Προσπαθώ να είμαι ευγενικός, αν και τα πράγματα έχουν σφίξει πολύ. «Κάτσε ήσυχα» είναι η απάντηση που παίρνω. Πώς να εξηγήσω το επείγον του πράγματος; Σε λίγο δε χρειάζεται να εξηγήσω τίποτα. Το κακό που έχει συμβεί είναι ολοφάνερο και τώρα το αφεντικό μου αρχίζει να ουρλιάζει⁵. Κρύβομαι κάτω από το τραπέζι. Μυρίζομαι πολλούς μπελάδες...

3. **ανάσκελα:** με την πλάτη στο έδαφος
4. **έχω κακά ξεμπερδέματα:** έχω άσχημο τέλος
5. **ουρλιάζω:** φωνάζω πάρα πολύ δυνατά

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Γιατί ο σκύλος κρύβεται κάτω από το τραπέζι; Ποιο κακό μάλλον έχει συμβεί;

ΚΑΤ. 2. Τα ζώα «μιλούν» με τη δική τους γλώσσα. Εσύ καταλαβαίνεις τη «γλώσσα» του σκύλου;

Ταίριαξε κάθε πρόταση με τη σωστή εικόνα:

1. Ξαφνικά, ακούει έναν ήχο
2. απογοητεύεται
3. είναι πολύ χαρούμενος
4. επιστρέφει το αφεντικό του
5. θέλει χάρδια
6. έχει κάνει κάτι που δεν πρέπει

ΛΕΞ. 1. Μπορείς να βρεις τις αντίθετες λέξεις μέσα από το κείμενο;

- απομακρύνεται ≠
- κάθομαι ≠
- στενοχωρημένος ≠
- αδυναμία ≠
- μίσος ≠
- μπρούμυτα ≠
- ανήσυχος ≠
- βγαίνει ≠
- εμφανίζομαι ≠

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Οι αρχαίοι λαοί είχαν πολλούς θεούς, έναν για κάθε σημαντικό πράγμα στη ζωή: ένα θεό για το κυνήγι, έναν για τη γεωργία, έναν για τον έρωτα. Έφτιαχναν ιστορίες, μύθους, για τη ζωή και τις περιπέτειες των θεών τους και με αυτές προσπαθούσαν να εξηγήσουν φαινόμενα που δεν μπορούσαν να καταλάβουν, όπως τους σεισμούς αλλά και την ίδια τη ζωή. Η Αθηνά, λοιπόν, ήταν η θεά της σοφίας¹ για τους αρχαίους Έλληνες και προστάτευε την πόλη των Αθηναίων. Γεννήθηκε με περίεργο τρόπο.

Μήπως μπορείς να φανταστείς πώς, με τη βοήθεια της εικόνας;

1. η σοφία: όταν κάποιος ξέρει πολλά πράγματα και δίνει σωστές συμβουλές

Η Μήτις ήταν μια πολύ έξυπνη κοπέλα που κάποτε είχε βοηθήσει το Δία² με τις καλές συμβουλές της.

Για να μην τη χάσει, λοιπόν, ο Δίας ποτέ από σύμβουλο, της έπαιξε ένα άσχημο παιχνίδι³.

– Μεταμορφωνόμαστε⁴; τη ρώτησε.

Και τότε γινόταν εκείνος λιοντάρι κι εκείνη τίγρη, τότε πίθηκος κι εκείνη ζέμπρα. Παίζανε, γελούσανε και κυνηγούσαν ο ένας τον άλλο.

– Μπορείς να γίνεις τόση δα μικρούλα;

– Και βέβαια, είπε η Μήτις, και μεταμορφώθηκε σε μύγα.

Ο Δίας χαπ! άνοιξε το στόμα του και την έφαγε. Αφού την κατάπιε, την κουβαλούσε⁵ πια μέσα στο κεφάλι του. Όταν είχε δύσκολα προβλήματα να λύσει, την έβαζε να σκέφτεται γι' αυτόν και να του βάζει τις ιδέες στο κεφάλι. Η Μήτις, λοιπόν, εκεί που ήταν και βρισκόταν, γέννησε μια κόρη!

Δυο γυναίκες μέσα στο κεφάλι του Δία και επιπλέον έξυπνες τον έπιασε πονοκέφαλος! Φωνάζει τον Ήφαιστο⁶ και του λέει:

2

6

2. ο Δίας: πρώτος ανάμεσα στους θεούς

3. παίζω παιχνίδι (σε κάποιον): κοροϊδεύω

4. μεταμορφώνομαι: αλλάζω μορφή, αποκτώ καινούρια μορφή

5. κουβαλώ: κρατώ κάτι πάνω μου και το πηγαίνω από έναν τόπο σε έναν άλλο

6. ο Ήφαιστος: ο θεός της φωτιάς

 9 10 11

7. **πάω να τρελαθώ:** κοντεύω να γίνω τρελός, να χάσω το μυαλό μου

8. **αθάνατος, -η, -ο:** δεν πεθαίνει ποτέ

9. **πανοπλία:** όλα τα όπλα που είχαν πάνω τους οι πολεμιστές παλιότερων εποχών

10. **η ασπίδα**

11. **το δόρυ**

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Πόσο καλή μνήμη έχεις;
Βρες το σωστό.

– Πόσες φορές αλλάζει μορφή η Μήτις, όταν παίζει με το Δία;

- Δύο.
- Τρεις.
- Τέσσερις.

– Η Μήτις μεταμορφώνεται τελικά σε...

- ...κουνούπι.
- ...πεταλούδα.
- ...μύγα.

– Ο Δίας υποφέρει από...

- ...πονόλαιμο.
- ...πονοκέφαλο.
- ...πονόκοιλο.

– Το πρόβλημα του Δία λύνεται με...

- ...μια ασπιρίνη.
- ...ένα ζεστό χαμομήλι.
- ...ένα δυνατό χτύπημα στο κεφάλι.

– Ο Ήφαιστος χρησιμοποιεί...

- ...σφυρί.
- ...ρόπαλο.
- ...τσεκούρι.

– Η Θεά Αθηνά κρατάει...

- ...τόξο και βέλη.
- ...ασπίδα και δόρυ.
- ...κλωστή και βελόνα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 2. Μπορείς να συμπληρώσεις την ιστορία με τις λέξεις που λείπουν;

γέννησε
άντεχε
κάλεσε
σήκωσε
ενοχλούσε
άνοιξε
κατάπιε
κατέκτησε
βγήκε
κατέβασε

Όταν η Μήτις έγινε μύγα, ο Δίας το στόμα του και την Από τη στιγμή εκείνη τη σοφία του κόσμου και μπορούσε να λύνει ακόμα και τα πιο δύσκολα προβλήματα. Κάτι όμως τον ενοχλούσε στο κεφάλι του. Όταν πια ο Δίας δεν άλλο, το γιο του τον Ήφαιστο. Ο Ήφαιστος τότε το σφυρί του και το στο κεφάλι του πατέρα του. Και ξαφνικά από το κεφάλι του Δία η κόρη που η Μήτις, η Αθηνά, με όλα τα όπλα της.

ΚΑΤ. 2. Πρόσεξε την εμφάνιση της Αθηνάς. Τι καταλαβαίνεις; Ήταν μόνο η θεά της σοφίας για τους αρχαίους Έλληνες; Τι άλλο ήταν;

Η Αθηνά βγήκε από το κεφάλι του Δία και ήταν η θεά της σοφίας.

Ποιον εννοούμε σήμερα σοφό άνθρωπο, πώς τον φανταζόμαστε;

ΛΕΞ. 1. Λέξεις του κειμένου, όπως *σύμβουλος-συμβουλή* και *παίζω-παιχνίδι*, λέμε ότι ανήκουν στην ίδια οικογένεια (γιατί μοιάζουν στη μορφή). Μπορείς να συμπληρώσεις κάθε ζευγάρι με μία λέξη (ρήμα) από το κείμενο που να ανήκει στην ίδια οικογένεια;

η βοήθεια ↔
το γέλιο ↔
το κυνήγι ↔
το φαγητό ↔
η λύση ↔
η γέννηση ↔
το φόρεμα ↔

Γιατί η θεά Αθηνά ήταν η αγαπημένη θεά της Αθήνας; Διάβασε το κείμενο και θα καταλάβεις.

Τότε η Αθήνα είχε βασιλιά τον Κέκροπα κι ήτανε ένα μικρό χωριό γύρω από την Ακρόπολη. Το χωριό δεν είχε ακόμα όνομα. Μια μέρα, λοιπόν, ξαφνικά, φύτεψε μια ελιά πάνω στην Ακρόπολη και λίγο πιο μακριά ανάβλυσε μια πηγή¹². Ο Κέκροπας πήγε αμέσως στο μαντείο¹³ να μάθει τι γίνεται. Και πήρε την απάντηση:

– Την πόλη σας θα την ονομάσετε ή με τ' όνομα του Ποσειδώνα, έτσι λέει η πηγή, ή με τ' όνομα της Αθηνάς, έτσι λέει η ελιά. Ο Κέκροπας φώναξε όλο τον κόσμο, άντρες και γυναίκες. Τότε ψηφίζανε και οι γυναίκες.

– Άντε, δημοψήφισμα¹⁴ για να δούμε πώς θα την πούμε.

Όλοι οι άντρες ψηφίσανε Ποσειδώνα, όλες οι γυναίκες Αθηνά. Κι επειδή οι γυναίκες ήταν μία παραπάνω, την πόλη την είπανε «Αθήναι». Ο Ποσειδώνας τότε θύμωσε πολύ και πλημμύρισε την Αττική. Για να τον ηρεμήσουν οι Αθηναίοι, αφαιρέσανε το δικαίωμα ψήφου¹⁵ από τις γυναίκες.

12. αναβλύζει μία πηγή: πετάγεται νερό από το έδαφος

13. το μαντείο: ιερός τόπος όπου πήγαιναν οι αρχαίοι Έλληνες για να μάθουν το μέλλον τους και να πάρουν συμβουλές

14. το δημοψήφισμα: λέγεται όταν ψηφίζουν με ένα «ναι» ή με ένα «όχι» όλοι οι πολίτες του κράτους για ένα πολύ σοβαρό θέμα

15. το δικαίωμα ψήφου: το δικαίωμα να ψηφίζουν

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Ποιοι θεοί ήθελαν να «βαφτίσουν» την πόλη της Αθήνας με τ' όνομά τους; Ποιος κέρδισε τελικά;

ΚΑΤ. 2. Το μύθο για το όνομα της Αθήνας τον έλεγαν κι αλλιώς οι αρχαίοι. Βάλε ✓ στην ιστορία που προτίμησε ο συγγραφέας.

16

A. Ο Ποσειδώνας χτύπησε με την τρίαινά¹⁶ του ένα βράχο της Ακρόπολης και αμέσως ανάβλυσε μια πηγή με αλμυρό νερό. Έπειτα η Αθηνά φύτεψε μια ελιά. Τότε, οι υπόλοιποι θεοί του Ολύμπου έγιναν κριτές και αποφάσισαν υπέρ της Αθηνάς.

B. Κάποτε φύτεψε στην Ακρόπολη μια ελιά και πιο κει ανάβλυσε μια πηγή. Το δέντρο ήταν της Αθηνάς και η πηγή του Ποσειδώνα. Στη συγκέντρωση των Αθηναίων όλοι οι άντρες ψήφισαν τον Ποσειδώνα και όλες οι γυναίκες την Αθηνά. Όμως αυτές ήταν περισσότερες και έτσι η πόλη πήρε το όνομα της θεάς.

Γ. Οι θεοί είπαν στον Ποσειδώνα και στην Αθηνά ότι θα κερδίσει την πόλη εκείνος που θα κάνει το πιο χρήσιμο δώρο στους κατοίκους. Τότε ο Ποσειδώνας χτύπησε την τρίαινά του στη γη και βγήκε ένα λευκό άλογο. Οι θάνατοι θαύμασαν το δώρο αυτό, γιατί ήξεραν πόσο χρήσιμο ήταν στη γεωργία και στα άλλα επαγγέλματα. Αμέσως όμως η σοφή Αθηνά χτύπησε με το δόρυ της την αττική γη και τότε φύτεψε μια ελιά. Τότε οι θεοί αποφάσισαν πως ο καρπός του δέντρου ήταν πιο χρήσιμος για τους ανθρώπους της περιοχής και έτσι έδωσαν τη νίκη στην Αθηνά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Αν θέλεις να γνωρίσεις καλύτερα του θεούς των αρχαίων Ελλήνων, βρες ποιες πληροφορίες ταιριάζουν στον καθένα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Αφροδίτη: Η θεά της ομορφιάς και του έρωτα. Κανείς δεν της αντιστέκεται.

Άρτεμη: Η θεά του κυνηγιού. Με τα ασημένια βέλη της, γίνεται μερικές φορές πολύ άγρια.

Άρης: Ο θεός του πολέμου. Είναι έτοιμος πάντα να πολεμήσει. Τον ακολουθούν οι ιππείς του. Ανάμεσα σε αυτούς και ο Φόβος.

Πλούτωνας: Ο θεός του Κάτω Κόσμου. Ζει μόνος του κάτω από τη γη και βασιλεύει στον κόσμο των νεκρών, δηλαδή των πεθαμένων.

Εστία: Η θεά του σπιτιού. Για χάρη της καίει μια φωτιά μέσα σε κάθε σπίτι.

Ήρα: Η πιο δυνατή από τις θεές του Ολύμπου. Ένα μόνο θεό μπορούσε να παντρευτεί, το Δία.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ήφαιστος: Ο θεός της φωτιάς και των σιδηρουργιών. Είναι κουτσός και ο πιο άσχημος από τους θεούς.

Ποσειδώνας: Ο θεός της θάλασσας. Ταράζει τη θάλασσα με την τρίαινά του.

Δήμητρα: Η θεά της γεωργίας. Αυτή έμαθε τους ανθρώπους να καλλιεργούν τη γη.

Δίας: Πρώτος στην τάξη των θεών. Προστάζει τον ουρανό και ρίχνει κεραυνούς.

Απόλλωνας: Ο θεός του φωτός και της μουσικής. Εμπνέει τους μουσικούς και τους ποιητές καθώς και την Πυθία στο Μαντείο των Δελφών.

Ερμής: Μεταφέρει τα μηνύματα του Δία, είναι θεός του εμπορίου και της κλεψιάς. Είναι ο πιο πονηρός απ' όλους τους θεούς και ο πιο γρήγορος, γιατί φοράει σανδάλια και έχει φτερά στο κράνος.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

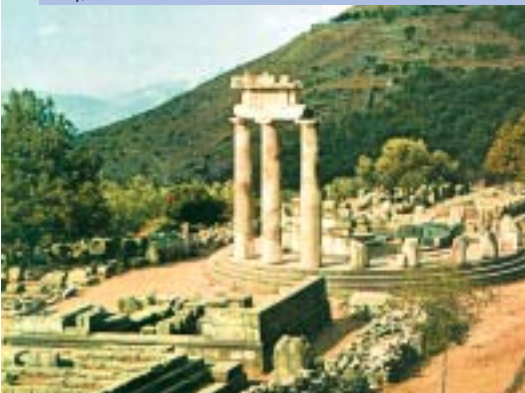
Η Αθηνά προστάτευε την πόλη της αρχαίας Αθήνας, γι' αυτό οι Αθηναίοι είχαν βάλει ένα μεγάλο άγαλμα της θεάς μέσα στον Παρθενώνα, στην Ακρόπολη. Μπορείς να βρεις πληροφορίες στο βιβλίο της ιστορίας για το άγαλμα αυτό;

Όπως βλέπεις το άγαλμα, κάτω δεξιά, κοντά στην ασπίδα, υπάρχει ένα φίδι. Λένε πως το όνομα του φιδιού ήταν Εριχθόνιος και πως ήταν προστάτης του σπιτιού. Σήμερα, σε αρκετά μέρη του κόσμου, όπως στην Αλβανία αλλά και στην Ελλάδα, υπάρχουν χωριά όπου οι άνθρωποι πιστεύουν ότι υπάρχει ένα φιδάκι που προστατεύει το σπίτι. Για ρώτα κάποιον μεγάλο από την οικογένειά σου τι πίστευε παλιά ο κόσμος γι' αυτό. Μπορείς να σκεφτείς σε τι μπορούσε ένα φιδάκι να είναι χρήσιμο για το σπίτι;

Στο κείμενο διάβασες ότι ο Κέκροπας πήγε στο μαντείο. Ο μάντης της αρχαίας Ελλάδας ήταν κάτι σαν αυτό που λέμε σήμερα μέντιουμ. Τα πιο διάσημα μαντεία στην Ελλάδα ήταν το μαντείο των Δελφών και το μαντείο της Δωδώνης. Σήμερα δε χρησιμοποιούμε τη λέξη μαντείο αλλά έχουν μείνει εκφράσεις όπως «μάντης είσαι;», που λέμε για κάποιον που καταλαβαίνει πολλά.

Βρες στο χάρτη πού είναι οι Δελφοί και πού η Δωδώνη. Σε ποιο μαντείο νομίζεις ότι θα πήγε ο Κέκροπας;

Μαντείο Δελφών

Μαντείο Δωδώνης

Ξέρεις από πού πήρε το όνομά του/της το χωριό ή η πόλη από την οποία ήρθες; Παρουσίασε μαζί με τους φίλους σου την ιστορία της πόλης ή του χωριού σας και δείξτε ο καθένας και φωτογραφίες από εκεί.

ΠΕΡΙΜΕΝΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΪ-ΒΑΣΙΛΗ

Με λένε Λαρίσα και είμαι από την Ουκρανία. Πέρι
φύγαμε με την οικογένειά μου από την πατρίδα μου και
ήρθαμε εδώ στην Ελλάδα. Αυτές τις μέρες είμαι πολύ
στενοχωρημένη.

Μπορείς να φανταστείς γιατί είναι στενοχωρημένη η
Λαρίσα;

Πριν φύγουμε από την πατρίδα μου, ο Αϊ-Βασίλης ερχόταν και μου έφερνε δώρα. Πολύ μου άρεσε να κρατάω στα χέρια το πακέτο με το όνομά μου και να προσπαθώ να μαντέψω τι έχει μέσα. Από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου την ίδια εικόνα έχω στο μυαλό μου.

Κάθε βράδυ Πρωτοχρονιάς προσπαθούσα να μένω ξύπνια και να κοιτάζω την καμινάδα¹, γιατί ήθελα επιτέλους να τον δω να κατεβαίνει μουντζουρωμένος² στο σπίτι μας, φορτωμένος με πολλά δώρα. Έτσι, με έπαιρνε ο ύπνος τελικά. Ποτέ δεν τον είδα. Τα δώρα του όμως τα έβρισκα το πρωί και χαιρόμουν, κι έδινα υπόσχεση στον εαυτό μου ότι του χρόνου θα αντέξω και θα τον συναντήσω. Και μετά ήρθαμε στην Ελλάδα.

Το σπίτι που μένουμε είναι υπόγειο, σκοτεινό και παγωμένο³. Οι γονείς μου τρέχουν να βρουν δουλειά. Γύρω φώτα, βιτρίνες, δέντρα στολισμένα και παιδιά που τραγουδούν τα κάλαντα⁴. Εγώ θυμάμαι την υπόσχεσή μου να δω τον Αϊ-Βασίλη, αλλά δεν έχω τζάκι, δεν έχω καμινάδα. Δεν έχω ζεστό δωμάτιο με μυρωδιές γλυκών. Εγώ όμως τον περιμένα. Και άντεχα να μείνω ώρες ξύπνια και τη μια και την άλλη και την παράλλη μέρα. Μέχρι που πέρασαν οι γιορτές. Ούτε Άγιος Βασίλης ούτε δωράκι ούτε γλυκά και χαρές. Τίποτα! Τίποτα!

1. η καμινάδα

2. μουντζουρωμένος, -η, -ο: λερωμένος, -η, -ο/μαύρος, -η, -ο από τον καπνό

3. παγωμένος, -η, -ο: πάρα πολύ κρύος, -α, -ο

4. τραγουδώ/λέω τα κάλαντα: τραγουδώ/λέω τραγούδια στον κόσμο την παραμονή μεγάλων γιορτών (π.χ. τα κάλαντα των Χριστουγέννων ή της Πρωτοχρονιάς) για να μαζέψω χρήματα. Συνήθως τα κάλαντα λέγονται από παιδιά

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Η Λαρίσα είναι μικρή ή μεγάλη σε ηλικία; Από πού το κατάλαβες;

ΚΑΤ. 2. Η οικογένειά της έχει χρήματα;

- Ναι
- Όχι
- Δεν ξέρω

ΚΑΤ. 3. Ο Αϊ-Βασίλης δεν επισκέφτηκε τη Λαρίσα. Ποια εξήγηση δίνει η ίδια η Λαρίσα και ποια η φίλη της η Γεωργία; Τι πιστεύεις εσύ;

ΚΑΤ. 4. Να βρεις στο κείμενο τις λέξεις που αναφέρονται στον Άγιο Βασίλη. Τι νομίζει η Λαρίσα για τον Αϊ-Βασίλη;

Διάβασε τώρα και τη συζήτηση ανάμεσα στο Μάριο και την Αγγελική. Μήπως υπάρχει για τους Έλληνες και άλλος Άγιος Βασίλης; Ποιος είναι αυτός;

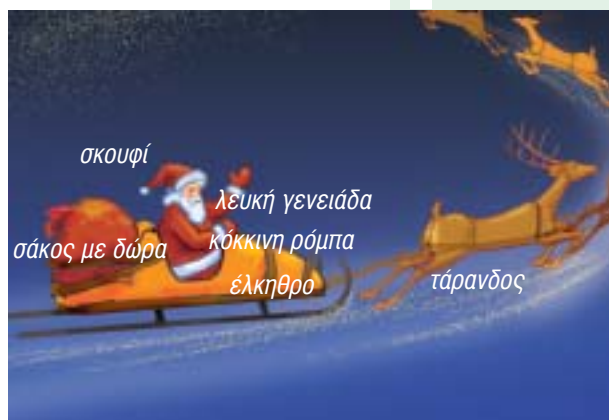

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Ο Αϊ-Βασίλης έρχεται από την Καισάρεια⁸; ρώτησε ο Μάριος.
- Ναι, απάντησε η Αγγελική.

Ήταν Μητροπολίτης⁹ Καισάρειας, ένας από τους Τρεις Ιεράρχες¹⁰, ένας σοφός άνθρωπος, που έδωσε όλη την περιουσία του στους φτωχούς κι έγραφε σπουδαία πράγματα. Κι αυτός δεν είναι παχουλός, σαν τον άλλο το ροδομάγουλο¹¹, με την κόκκινη ρόμπα, το σκουφί και τη λευκή γενειάδα, που έρχεται πάνω στο έλκηθρο. Ο δικός μας ο Αϊ-Βασίλης έρχεται με τα πόδια, στηρίζεται σε ένα ραβδί και είναι πεινασμένος. Γι' αυτό του κόβουν το πρώτο κομμάτι της βασιλόπιτας και οι νοικοκύρηδες¹² τον καλούν στο τραπέζι τους: Κάτσε να φας, κάτσε να πεις, κάτσε να τραγουδήσεις και να μας καλοκαρδίσεις¹³.

- Κι ο άλλος ο Αϊ-Βασίλης ποιος είναι;
- Είναι ένα φανταστικό πρόσωπο που έρχεται από τις βόρειες χώρες και δίνει δώρα στα παιδιά.

Έχετε Άγιο Βασίλη στη χώρα σας; Πώς τον λένε;

- 8. η Καισάρεια:** περιοχή στην κεντρική Τουρκία
- 9. ο Μητροπολίτης:** Επίσκοπος (τρίτος βαθμός στην τάξη της Εκκλησίας) σε μια περιοχή
- 10. οι Τρεις Ιεράρχες:** οι Τρεις Πατέρες της Εκκλησίας, ο Βασίλειος ο Μέγας, ο Γρηγόριος ο Θεολόγος και ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος
- 11. ροδομάγουλος, -η, -ο:** έχει κόκκινα μάγουλα
- 12. ο νοικοκύρης:** ο κύριος του σπιτιού, ο αρχηγός της οικογένειας
- 13. καλοκαρδίζω:** κάνω κάποιον χαρούμενο, του φτιάχνω το κέφι/τη διάθεση

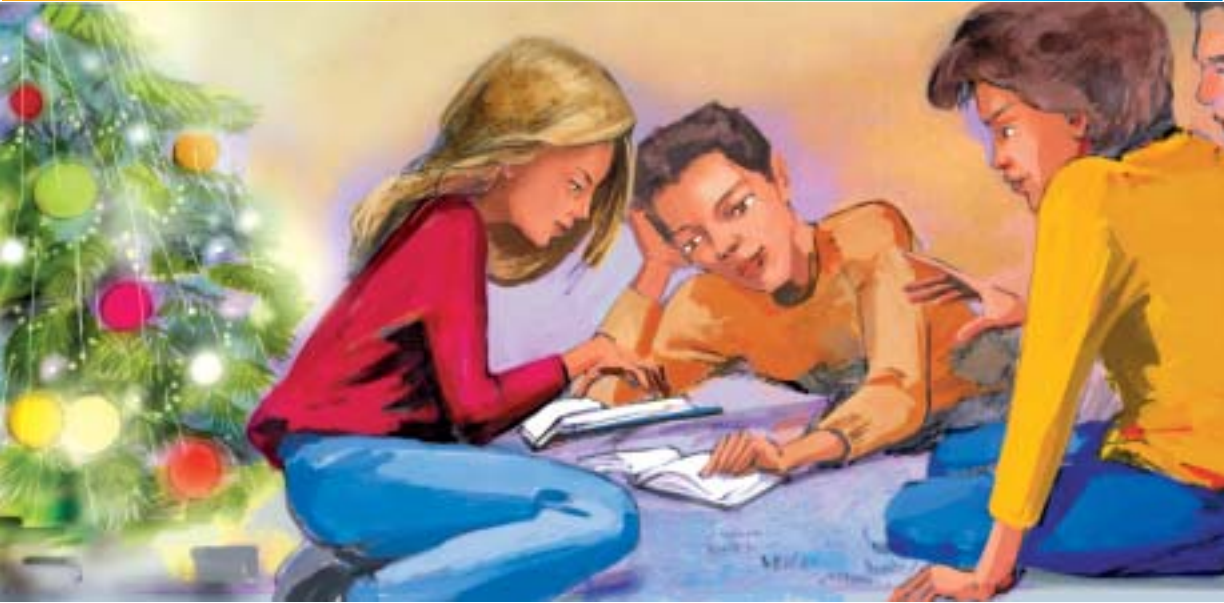
Υποσημείωση: Αυτό τον Άγιο Βασίλη τον βρίσκουμε στα κάλαντα. Διάβασε, για παράδειγμα, τα κάλαντα στο επόμενο κείμενο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δύσκολη δουλειά να είσαι «Άγιος Βασίλης»!

Τι παθαίνει ο μπαμπάς Σμαλά όταν ντύνεται Άγιος Βασίλης και αποφασίζει να κάνει έκπληξη στα παιδιά του;

 «ΝΑ ΤΑ ΠΟΥΜΕ;»

Η Αγγελική, η Μαριλένα, ο Δημήτρης και ο Μάριος ψάχνουν να βρουν κείμενα και ποιήματα που μιλάνε για τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά. Θα τα φωτοτυπήσουν, θα τα δέσουν, θα τα κάνουν ένα βιβλίο και θα τα προσφέρουν δώρο στους δικούς τους το βράδυ της Πρωτοχρονιάς! Έχουν όμως ένα μικρό πρόβλημα.

- Λέμε ότι θα φωτοτυπήσουμε τα κείμενα, είπε ο Δημήτρης. Πού θα βρούμε τα λεφτά; Ποιος θα μας τα δώσει; Μήπως πρέπει να πούμε το μυστικό στη γιαγιά να μας βοηθήσει;

- Και να μην είναι μέσα στην έκπληξη και η γιαγιά; Δεν είναι κρίμα; έκανε η Αγγελική.

- Ε, τότε να πούμε τα κάλαντα, πρότεινε η Μαριλένα.

- Μπράβοοο! Αυτό είναι ωραία ιδέα, συμφώνησε χαρούμενος ο Μάνος. Και πού θα τα πούμε;

- Εκεί είναι το πρόβλημα; Μόνο στην πολυκατοικία της γιαγιάς να τα πούμε, φτάνει, τον ησύχασε η Αγγελική. Και κάτι άλλο.

- Τι άλλο;

- Ποια κάλαντα θα πούμε;

- Να πούμε το «Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά», είπε ο Μάριος. Εγώ αυτό ξέρω. Κι άρχισε να τραγουδάει:

*Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά, ψηλή μου
δεντρολιβανιά
κι αρχή καλός μας χρόνος, εκκλησιά
με τ' Άγιο Θρόνος.*

*Αρχή που βγήκε ο Χριστός,
Άγιος και πνευματικός,
στη γη να περπατήσει
και να μας καλοκαρδίσει.*

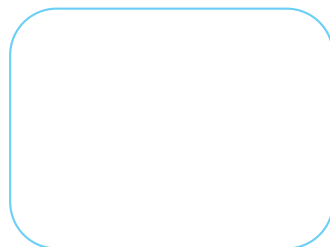
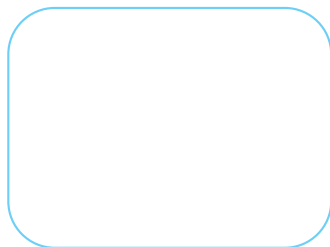
*Άγιος Βασίλης έρχεται και δε μας καταδέχεται
Από την Καισαρεία, συ 'σαι αρχόντισσα κυρία.*

*Βαστάει εικόνα και χαρτί, ζαχαροκάντιο
ζυμωτή*

*Χαρτί, χαρτί και καλαμάρι,
δες κι εμέ, δες κι εμέ το παλικάρι.*

- Εντάξει με τα κάλαντα. Τρίγωνα¹ όμως δεν έχουμε.

- Καλά λες. Χωρίς τρίγωνα, γκλιν, γκλιν, γκλιν, δε γίνεται τίποτα, είπε ο Δημήτρης.

- Εσύ παππού δεν έλεγες τέτοια; ρώτησε η Μαριλένα.

- Έλεγα και πολύ χειρότερα, αλλά έλεγα και καλά λόγια.

- Δηλαδή;

- «Κυρά ψηλή, κυρά λιγνή, κυρά γαϊτανοφρύδα⁷, κυρά μου όταν στολίζεσαι να πας στην εκκλησιά, βάζεις τον ήλιο πρόσωπο και το φεγγάρι αγκάλη⁸ και τον καθάριο αυγερινό⁹ τον βάζεις δαχτυλίδι».

Το ίδιο λοιπόν απόγευμα, συντροφιά με τον παππού και τη γιαγιά πήγαν στο μαγαζάκι του κυρ Αποστόλη κι αγόρασαν τέσσερα τρίγωνα. Αμέσως έκαναν πρόβα.

- Να μας συγχωρείς για τη φασαρία, κυρ Αποστόλη, έλεγε η γιαγιά.

- Μα δεν πειράζει, έλεγε εκείνος. Παιδιά είναι. Μήπως εμείς δεν κάναμε τα ίδια, όταν ήμασταν παιδιά;

- Τα ίδια και χειρότερα, αναστέναξε ο παππούς. Εμείς δεν παίρναμε μόνο τρίγωνα μαζί μας. Είχαμε τουμπελέκια¹⁰, ντέφια¹¹ και νταούλια¹².

- Ολόκληρη ορχήστρα, δηλαδή, τον πείραξε η γιαγιά.

- Μην το κοροϊδεύεις, τη μάλωσε εκείνος. Έτσι δοκιμάζαμε και το μουσικό μας ταλέντο¹³.

7

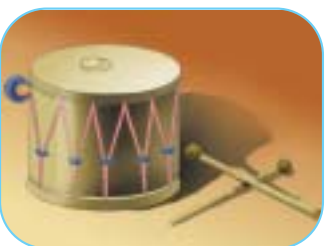
10

11

12

7. γαϊτανοφρύδης, -α: έχει καμπυλωτά φρύδια

8. η αγκάλη: η αγκαλιά

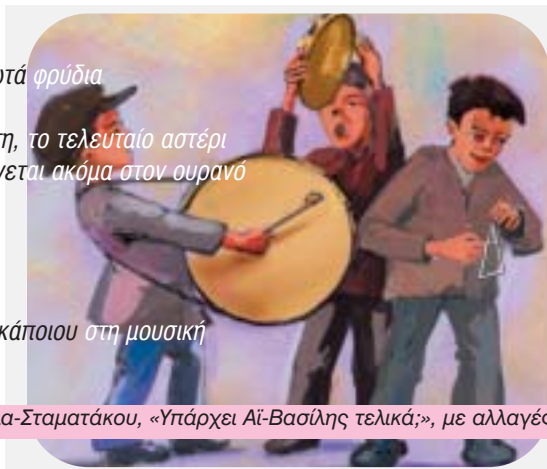
9. ο αυγερινός: ο πλανήτης Αφροδίτη, το τελευταίο αστέρι της νύχτας που φαίνεται ακόμα στον ουρανό νωρίς το πρωί

10. το τουμπελέκι

11. το ντέφι

12. το νταούλι

13. το μουσικό ταλέντο: η ικανότητα κάποιου στη μουσική

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΛΕΞ. 1. Πώς λέγεται κάθε μουσικό όργανο; Γράψε δίπλα τον αντίστοιχο αριθμό.

1. κιθάρα
2. βιολί
3. πιάνο
4. μπουζούκι
5. τουμπελέκι
6. ντέφι
7. ακορντεόν
8. ντραμς
9. νταούλι

ΚΑΤ. 2. Μπορείς να βρεις τις κρυμμένες λέξεις που έχουν σχέση με τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά;

Χ	Ρ	Ι	Σ	Τ	Θ	Υ	Γ	Ε	Ν	Ν	Α
Κ	Λ	Μ	Ο	Ρ	Ω	Γ	Ε	Β	Γ	Δ	Ρ
Ε	Ο	Τ	Ρ	Ι	Γ	Ω	Ν	Α	Μ	Ν	Χ
Β	Μ	Γ	Ι	Ο	Ρ	Τ	Ε	Σ	Ζ	Δ	Ι
Β	Α	Σ	Ι	Λ	Ο	Π	Ι	Τ	Α	Ω	Μ
Κ	Α	Μ	Ι	Ν	Α	Δ	Α	Δ	Φ	Ρ	Η
Ε	Λ	Κ	Η	Θ	Ρ	Ο	Χ	Ο	Ψ	Α	Ν
Ζ	Σ	Θ	Υ	Κ	Α	Λ	Α	Ν	Τ	Α	Ι
Α	Π	Ρ	Ω	Τ	Ο	Χ	Ρ	Ο	Ν	Ι	Α

Γιορτές των Χριστιανών

Χριστούγεννα σημαίνει η γέννηση του Χριστού. Ο Χριστός γεννήθηκε περίπου στις αρχές του καλοκαιριού, αλλά τα Χριστούγεννα γιορτάζονται το Δεκέμβριο για δύο λόγους. Ο ένας είναι γιατί τότε αρχίζει πάλι να μεγαλώνει η μέρα (21 Δεκεμβρίου) και να μπαίνει το φως στη ζωή μας. Ο άλλος λόγος είναι ότι σε παλιές θρησκείες, πριν από το χριστιανισμό, οι θεοί που έφερναν το φως γιορτάζονταν Δεκέμβριο. Από παράδοση λοιπόν και τα Χριστούγεννα, ένα φωτεινό γεγονός, γιορτάζονται το Δεκέμβριο.

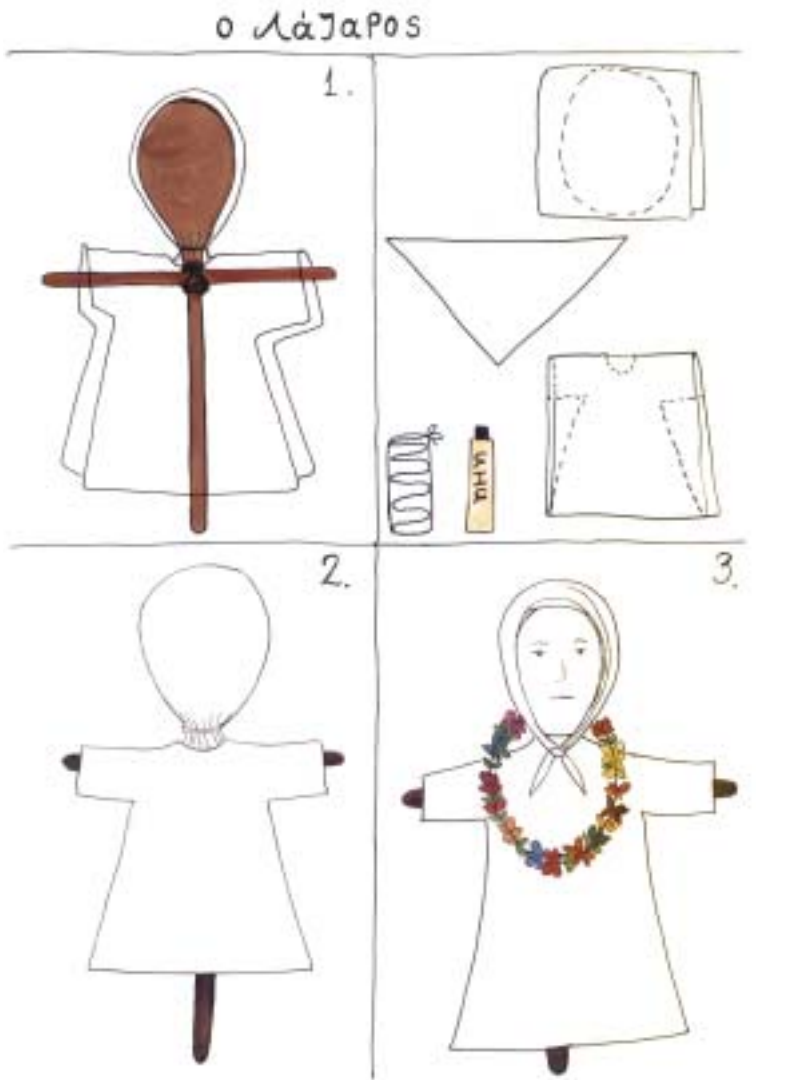
Το Πάσχα είναι μια άλλη μεγάλη χριστιανική γιορτή, που γιορτάζεται διαφορετικά στις χώρες κάθε άνοιξη. Η λέξη Πάσχα έχει σχέση με το εβραϊκό Πάσχα, το οποίο με τη σειρά του βγαίνει από μία λέξη της αρχαίας Αιγύπτου το «πισάχ», που σημαίνει πέρασμα. Το πέρασμα από τη σκλαβιά στην ελευθερία, το πέρασμα από το χειμώνα στην άνοιξη, από το θάνατο στη ζωή.

Στην Ελλάδα, σε κάθε περιοχή οι άνθρωποι κάνουν πολλά πράγματα για να γιορτάσουν το Πάσχα και τις μέρες πριν από το Πάσχα. Έτσι, σε κάποια χωριά γιορτάζουν και το Σάββατο του Λαζάρου, μια βδομάδα πριν από το Πάσχα, που είναι από τα αγαπημένα των παιδιών, γιατί φτιάχνουν μια κούκλα.

Η κούκλα συμβολίζει το Λάζαρο που βγήκε από τον τάφο όταν του μίλησε ο Χριστός. Τα παιδιά φτιάχνουν την κούκλα από ξύλο, ύφασμα, και λουλούδια και γυρνάνε από σπίτι σε σπίτι και τραγουδάνε. Οι άνθρωποι που ακούνε τα κάλαντα τους δίνουν αυγά, πίτες και τυρί.

*«Πού 'σαι Λάζαρε
πού είναι η φωνή σου
πού σε γύρευε
η μάνα κι η αδερφή σου;»*

Προσπάθησε να φτιάξεις κι εσύ την κούκλα του Λαζάρου.

Ψάξε στο Διαδίκτυο (Ίντερνετ) τις παρακάτω διευθύνσεις και βρες ιδέες για το Πάσχα:

<http://www.jeannepasero.com>

<http://www.eggsedu.org.uk/index1.htm>

Υπάρχουν και άλλες θρησκείες που έχουν γιορτές το χειμώνα και την άνοιξη. Για παράδειγμα, για τους μουσουλμάνους υπάρχει το Ραμαζάν, που γιορτάζεται χειμώνα, και το Μπαϊράμ, που γιορτάζεται άνοιξη. Αν έχεις φίλους μουσουλμάνους, να τους ρωτήσεις τι κάνουν για να γιορτάσουν το Ραμαζάν και τι για το Μπαϊράμ.

«Η κούκλα του Λαζάρου» από τον εκπαιδευτικό φάκελο «Το Πάσχα»

Και τώρα τι κάνουμε;

5 20³ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ 19 11
16 20 ΓΙΑ
28 12 9 ΕΛΕΓΧΟΥΣ 10 13

Ο Νικολάκης και η οικογένειά του άφησαν το χωριό και ήρθαν να ζήσουν στην πόλη. Είναι η τελευταία εβδομάδα πριν από τις γιορτές και ο Νικολάκης περιμένει με αγωνία τους βαθμούς.

Την άλλη μέρα η μάνα ήρθε στο σχολείο για τους βαθμούς. Κόσμος, ουρές, φασαρία. Της έδειξα πού θα ρωτήσει, εκεί που έγραφε Α1, και η μάνα περίμενε κι αυτή στην ουρά.

Ο μαθηματικός μας έδινε τους ελέγχους. Έφτασε η μάνα μπροστά του:

- Ο Νικολάκης μου πώς πάει, κύριε καθηγητή;

- Πώς λέγεται ο γιος σας;

- Δέδεκας, Δέδεκας. Είναι καλός; Πώς πάει; Άριστος ήτανε στο δημοτικό, λέει η πονηρή η μάνα. Ψάχνει ο μαθηματικός, τραβάει τον έλεγχό μου, κοιτάει τους βαθμούς και λέει.

- Α, ναι. Εξελίξιμο¹ το παιδί. Είναι και το πρώτο τρίμηνο, βέβαια, και κάθε αρχή και δύσκολη.

- Ναι, κύριε καθηγητή, τον βρίσκετε καλό; επιμένει η μάνα.

- Ε, είπαμε. Αρχή είναι. Οι προσπάθειες βέβαια αμείβονται². Και πρέπει να προσπαθήσει πολύ. Θα συναντήσει δυσκολίες αργότερα. Οι πρώτες δύο τάξεις όμως είναι σημαντικές, γιατί βάζουν τις βάσεις³.

- Ωστε είναι καλός, λέει η μάνα αβέβαιη⁴.

Μέχρι να πάρει απάντηση, η επόμενη μητέρα έδινε το χέρι της και έλεγε τ' όνομα του παιδιού της στον καθηγητή. Η μάνα γύρισε αργά αργά.

- 1. εξελίξιμος, -η, -ο:** μπορεί να βελτιωθεί, να πάει καλύτερα
- 2. οι προσπάθειες αμείβονται:** όταν αναγνωρίζονται οι προσπάθειές μας και παίρνουμε μπράβο, καλούς βαθμούς, βραβείο...
- 3. βάζουν τις βάσεις:** δίνουν τις βασικές γνώσεις για το μέλλον
- 4. αβέβαιος, -η, -ο:** δεν είναι σίγουρος, -η, -ο

$$3+5=8$$

$$12:2=6$$

8

Δεν είχε πολυκαταλάβει. Ούτε κι εγώ. Όταν στο σπίτι ο πατέρας ρώτησε τι είπε ο καθηγητής, η μάνα δεν ήξερε τι να πει.

- Δηλαδή, βρε γυναίκα, σε μια δουλειά σ' έστειλα και ούτε κι αυτή δεν μπόρεσες να την κάνεις σωστά, είπε εκνευρισμένος⁵ ο πατέρας.

9

- Μα δε μου 'πε όμως ότι είναι κακός μαθητής, διαμαρτυρήθηκε⁶ η μάνα.

- Δε σου 'πε όμως ότι είναι και καλός. Να τα, δεν ξέρεις τι σου 'πε, νευρίασε περισσότερο ο πατέρας.

- Ακόμα δεν ξέρει ούτε κι ο καθηγητής, είπα σαν να μιλούσα μόνος μου, γιατί ούτε που μ' άκουγαν μες στον τσακωμό τους.

Ο παππούς, που 'χε τα νεύρα του τελευταία, πετάχτηκε⁷.

- Τίποτα, φταίει η πόλη. Από κει που ήταν πρώτος μαθητής στο χωριό, χάλασε εδώ. Ντρέπονται να σου πουν στο σχολείο ότι δεν είναι καλός.

Άνοιξα τον έλεγχο και ξανακοίταξα τους βαθμούς μου. Κάτω από 14 δεν είχα. Ούτε πάνω από 16, φυσικά. Μόνο στη γυμναστική είχα 17, γιατί τρέχω γερά. Έτσι μου 'πε ο γυμναστής.

Πρόσθεσα⁸, διαίρεσα⁹ τα νούμερα.

- Μα 15 μου βγαίνει, είπα δειλά¹⁰. Δεν είναι κακός βαθμός για πρώτο τρίμηνο σε καινούριο σχολείο.

- «Για πρώτο τρίμηνο! Σε καινούριο σχολείο!» έκανε ο πατέρας κοροϊδεύοντας την ομιλία μου. Κι απ' το 15 μέχρι το 20 τι γίνεται; Είναι για τους άλλους μαθητές; Εσύ 15 κι οι άλλοι τους καλούς βαθμούς;

- Γιατί; Πού ξέρεις, δηλαδή, τι βαθμούς πήραν οι άλλοι, είπα, ενώ μ' έπνιγε το δίκιο¹¹.

5. εκνευρισμένος, -η, -ο: θυμωμένος, -η, -ο

6. «διαμαρτυρήθηκε», από το **διαμαρτύρομαι**: λέω το παράπονό μου, παραπονιέμαι

7. πετάγομαι: μπαίνω ξαφνικά στη συζήτηση

8. προσθέτω

9. διαιρώ

10. δειλά: όταν διστάζω, φοβάμαι να πω ή να κάνω κάτι

11. με πνίγει το δίκιο: ξέρω ότι έχω δίκιο αλλά δε με ακούνε οι άλλοι

- Σιωπή! Φώναξε ο πατέρας. Θα μου πεις από πάνω ότι δεν πήρε κανείς μεγαλύτερο βαθμό. Ψεύταρε¹²!

- Πήραν! Πώς δεν πήραν! Αλλά κάνουν φροντιστήριο! Φώναξα κι εγώ με όλη μου τη δύναμη. Κάνε μου κι εμένα φροντιστήριο, να δεις βαθμούς που θα παίρνω.

- Τι; Φροντιστήριο; είπε ο πατέρας.

- Τι είναι τούτο πάλι, έκανε ο παππούς.

- Ε, τι είναι! Πας σ' ένα φροντιστήριο. Κάνεις τα κύρια μαθήματα¹³, πληρώνεις βέβαια κάτι το μήνα και μετά τους παίρνεις τους καλούς βαθμούς, είπα.

- Δηλαδή κάνεις τα μαθήματα και στο σχολείο και στο φροντιστήριο; ρώτησε ο παππούς.

- Ναι, απάντησα και έτσι τα καταλαβαίνεις πιο καλά.

- Ρε, τα μυαλά σου πήραν αέρα¹⁴, άρχισε να φωνάζει ο παππούς.

Και γυρνώντας στον πατέρα τού είπε:

- Πάρ' την οικογένεια και τρέχα πίσω στο χωριό. Η γυναίκα θέλει κομμωτήριο! Ο άλλος θέλει φροντιστήριο! Κακά ξεμπερδέματα θα 'χουμε¹⁵. Άντε, τράβα, πριν είναι αργά.

12. ο ψεύταρος: λέει πολλά και μεγάλα ψέματα

13. τα κύρια μαθήματα: τα πιο σημαντικά και δύσκολα μαθήματα, όπως μαθηματικά, γλώσσα κ.ά.

14. παίρνουν τα μυαλά μου αέρα: δε σκέφτομαι και δε φέρομαι σωστά, ξεπερνάω τα όρια

15. έχω κακά ξεμπερδέματα: δεν ξεμπλέκω εύκολα από μια κατάσταση, έχω άσχημο τέλος

ΚΑΤ. 1. Βρες το σωστό:

1. Ο Νικολάκης πηγαίνει...

- ...στη Β' τάξη του γυμνασίου.
- ...στην Α' τάξη του γυμνασίου.
- ...στην Α' τάξη του λυκείου.
- ...στη Β' τάξη του λυκείου.

2. Ο πατέρας νευριάζει...

- ...γιατί η γυναίκα του δεν κατάλαβε τι είπε ο καθηγητής.
- ...γιατί δεν είναι ευχαριστημένος από τους βαθμούς του γιου του.
- ...και για τους δύο αυτούς λόγους.
- ...για κάποιον άλλο λόγο.

ΚΑΤ. 2. Ποια είναι τα πρόσωπα του κειμένου;

ΚΑΤ. 3. Γράψε τώρα δίπλα σε κάθε πρόταση το πρόσωπο που μιλάει.

- «Πού ξέρεις τι βαθμούς πήραν οι άλλοι;»
- «Ρε, τα μυαλά σου πήραν αέρα».
- «Δε μου 'πε ότι είναι κακός μαθητής».
- «Κάθε αρχή και δύσκολη».
- «Δε σου 'πε ότι είναι και καλός».

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τι θα ήθελες να πεις στον καθηγητή σου που σου βάζει χαμηλούς βαθμούς;

Γράψε μια λίστα με τα εύκολα για σένα μαθήματα και μια λίστα με τα δύσκολα.

Μετά σκέψου γιατί σου φαίνονται δύσκολα μερικά μαθήματα. Γράψε κάποιους λόγους για τις δυσκολίες σου. Μπορείς να συζητήσεις τους λόγους με τους φίλους, τους δασκάλους ή τους γονείς σου.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΛΕΞ. 1. Βάλε το κατάλληλο σημάδι (=, ≠) ανάμεσα στις λέξεις όπως στο παράδειγμα:

λέγομαι = ονομάζομαι
ρωτώ ≠ απαντώ

δυσκολία.....εμπόδιο

τσακωμός.....καβγάς

καταλαβαίνω.....κατανοώ

προσθέτω.....αφαιρώ

διαμαρτύρομαι.....παραπονιέμαι

διαιρώ.....πολλαπλασιάζω

γερά.....δυνατά

δειλά.....θαρρετά

Και τώρα τι κάνουμε;

Ποπό ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ!

Ο Λεωνίδας κάνει πολύ καλή παρέα με τρία παιδιά από τη Ρωσία, τη Ναταλία, το Σέργκεϊ και το Ρομάν. Μια μέρα μαζί με τη Ναταλία επισκέπτονται τη Δημοτική Βιβλιοθήκη. Είναι η πρώτη φορά που η Ναταλία πηγαίνει σε μια τόσο μεγάλη βιβλιοθήκη.

- Ορίστε! Η Δημοτική Βιβλιοθήκη!

Η Ναταλία έμεινε με το στόμα ανοιχτό¹. Μία πολύ μεγάλη αίθουσα με ράφια στους τοίχους, γεμάτα βιβλία. Ανάμεσά τους καναπέδες, πολυθρόνες, καθώς και μερικά πουφ² σε διάφορα ζωηρά χρώματα. Κόκκινα, κίτρινα, μπλε. Σε κάποιες γωνιές τραπέζια με ξύλινες καρέκλες. Κάποια παιδιά διάβαζαν καθισμένα και κάνα δυο πηγαινοέρχονταν³ στους διαδρόμους.

Προχώρησε κι άρχισε να κοιτάζει τα βιβλία. Τι ήταν αυτό το πράγμα! Βιβλία παντού! Όχι σαν τη βιβλιοθήκη της τάξης της, που είχε όλο κι όλο καμιά εικοσαριά βιβλία, και τα είχε ήδη διαβάσει.

Γύρισε και κοίταξε το Λεωνίδα, που την παρατηρούσε χαμογελώντας. Διασκέδαζε με την έκπληξη της φίλης του και η χαρά μεγάλωνε μέσα του. Είχε προσέξει πώς είχε κολλήσει⁴ πριν από μερικές μέρες στη βιτρίνα του βιβλιοπωλείου κι αμέσως κατάλαβε την αγάπη της για τα βιβλία. Η ιδέα για τη βιβλιοθήκη μπήκε αμέσως στο μυαλό του.

- Μπορείς να δεις ό,τι θέλεις και να διαλέξεις αυτό που θέλεις να διαβάσεις.

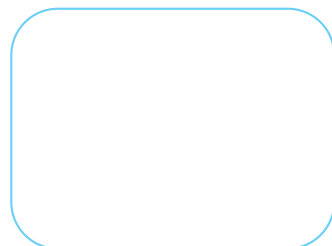
- Μπορούμε να καθίσουμε εδώ και να διαβάσουμε; είπε σιγά.

- Κι όχι μόνο. Μπορείς να δανειστείς⁵ ένα βιβλίο και για το σπίτι σου.

1

2

4

1. μένω με το στόμα ανοιχτό: δεν μπορώ να μιλήσω από τη μεγάλη έκπληξη

2. το πουφ: κάθισμα που έχει ένα μεγάλο, πολύ μαλακό μαξιλάρι

3. πηγαινοέρχομαι: πηγαίνω και έρχομαι

4. κολλώ (κάπου): κοιτάζω κάτι συνέχεια και δεν μπορώ να το αφήσω

5. δανείζομαι: παίρνω κάτι το οποίο αργότερα όμως πρέπει να επιστρέψω

7

Η Ναταλία χάρηκε με αυτό που άκουσε. Κοίταξε προς τα ράφια κι άρχισε να πηγαينوέρχεται αργά ανάμεσά τους. Πού και πού έπαιρνε με προσοχή ένα βιβλίο από τα ράφια, το ξεφύλλιζε⁶, διάβαζε την υπόθεση στο οπισθόφυλλο⁷ και το άφηνε πάλι στη θέση του. Ο Λεωνίδας την παρατήρησε για λίγο ακόμη, και σκέφτηκε πόσο απλό είναι καμιά φορά να δώσεις χαρά σε κάποιον. Έπειτα πήγε στο γραφείο της βιβλιοθηκονόμου⁸, άφησε το βιβλίο που είχε φέρει για επιστροφή και χάθηκε κι αυτός ανάμεσα στα ράφια για να βρει κάτι καινούριο να διαβάσει. Σε λίγο η φίλη του στάθηκε⁹ μπροστά του μ' ένα βιβλίο στο χέρι.

– Δε θα το πιστέψεις.

Βρήκα κάτι καταπληκτικό. Έχω διαβάσει κι άλλο ένα βιβλίο αυτής της συγγραφέα και μου άρεσε πολύ.

– Για να δω. Είναι πολύ καλό, το έχω διαβάσει, τη βεβαίωσε ο φίλος της.

– Και τώρα τι κάνουμε;

– Έλα μαζί μου, της είπε και την έσυρε¹⁰ προς το γραφείο δανεισμού.

6. ξεφυλλίζω: γυρίζω και κοιτάζω γρήγορα τις σελίδες ενός βιβλίου

7. το οπισθόφυλλο: η τελευταία εξωτερική σελίδα του εξωφύλλου ενός βιβλίου

8. ο, η βιβλιοθηκονόμος: φροντίζει για την οργάνωση και τη λειτουργία μιας βιβλιοθήκης

9. στάθηκα (από το στέκομαι)

10. σέρνω (και σύρω): τραβώ κάποιον/κάτι σε ένα μέρος

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Στην Ελλάδα, τα μέρη που είναι πολύ μακριά από πόλεις συνήθως δεν έχουν βιβλιοθήκες για να πηγαίνουν τα παιδιά να δανείζονται βιβλία. Πώς νομίζεις ότι μπορεί να λυθεί αυτό το πρόβλημα; Φτιάξε έναν κατάλογο με τις λύσεις που προτείνεις εσύ και ζήτησε και από τους φίλους σου να πούνε λύσεις.

.....

.....

.....

.....

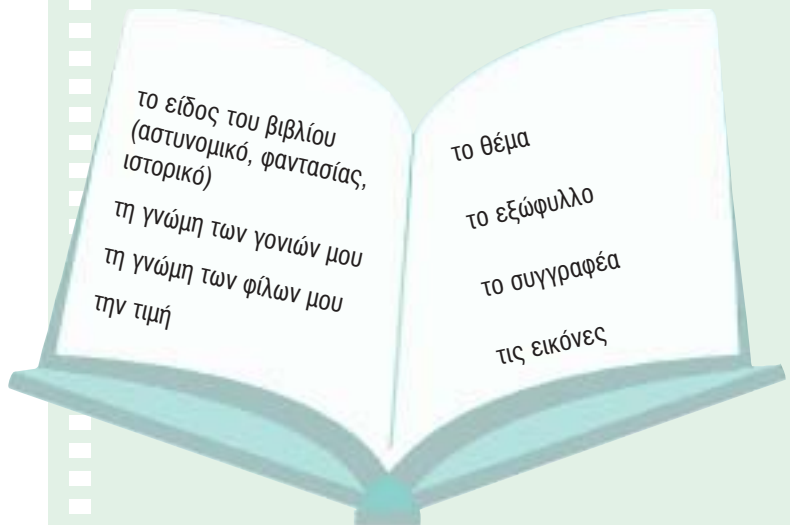
.....

.....

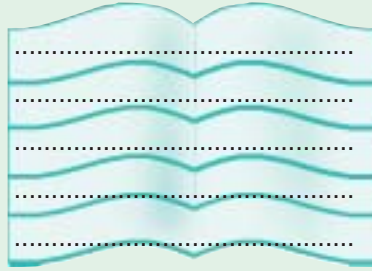
.....

Της Ναταλίας της αρέσει να διαβάζει βιβλία. Εσύ αγαπάς τα βιβλία; Ή μήπως προτιμάς τα κόμικς; Μπορείς να αναφέρεις κάποια βιβλία ή κόμικς που έχεις διαβάσει και σου άρεσαν;

Ποια πράγματα προσέχεις όταν θέλεις να αγοράσεις ένα βιβλίο; Βάλε ένα ✓ σε αυτά που προσέχεις.

- ΛΕΞ. 1. Μπορείς να βρεις μέσα από το παραπάνω κείμενο λέξεις (όνομα και ρήμα) που να έχουν σχέση με το βιβλίο και τη βιβλιοθήκη; Μπορείς να προσθέσεις και κάποια άλλη λέξη;

- ΛΕΞ. 2. Βάλε ✓ στη σωστή σημασία.

Είμαι βιβλιοφάγος.

- Τρώω βιβλία.
- Διαβάζω πολλά βιβλία.
- Μαγειρεύω βιβλία.

Αυτός ο άνθρωπος είναι ανοιχτό βιβλίο.

- Έχει ένα ανοιχτό βιβλίο πάντα μαζί του.
- Δουλεύει σε μαγαζί με βιβλία.
- Τον καταλαβαίνουμε από την πρώτη στιγμή.

Αυτό το βιβλίο εξαντλήθηκε.

- Αυτό το βιβλίο ίδρωσε πολύ και κουράστηκε.
- Αυτό το βιβλίο πέθανε.
- Αυτό το βιβλίο δεν υπάρχει τώρα στα βιβλιοπωλεία γιατί πουλήθηκε γρήγορα.

Αν το βιβλίο ήταν...

Κάποιοι προσπάθησαν να εκφράσουν τι σημαίνει γι' αυτούς το βιβλίο. Το συγκρίνουν με παιδί, με σχολείο, με παρέα, με δέντρο, με έρωτα... Βρες τη συνέχεια και διάβασε τι λέει ο καθένας.

...το φαντάζομαι σαν ένα σπίτι παράξενο όσο και απλό, χτισμένο με γερά υλικά. Και πάντως ένα σπίτι με πολλά παράθυρα, μεγάλα. Πιο πολλά παράθυρα παρά τοίχοι, για να μπαίνει φως.

Αν το βιβλίο ήταν δέντρο...

Αν το βιβλίο ήταν σπίτι...

Αν το βιβλίο ήταν παρέα...

Αν το βιβλίο ήταν σχολείο...

Αν το βιβλίο ήταν έρωτας...

Αν το βιβλίο ήταν παιδί...

...θα ήταν ένα σχολείο διαφορετικό. Το σχολείο αυτό δε θα έδινε στα παιδιά μόνο γνώσεις αλλά θα τους χάριζε χαρά.

...θα σκαρφάωνα στα κλαριά του ν' ακούσω από κοντά τις ιστορίες που θα μου έλεγε, να ονειρευτώ, να κοιτάξω από ψηλά το αύριο, το σήμερα, το χτες.

...θα ήταν σκανταλιάρικο πολύ. Θ' αναζητούσε περιπέτειες και δράση, από τις χάρες της ζωής τίποτα να μη χάσει.

...θα ήταν η πιο όμορφη παρέα. Γιατί ανάμεσά της υπάρχουν ο Τομ που με διασκεδάζει, η Αλίκη με τα ταξίδια της, ο Γκιούλιβερ με τις περιπέτειές του.

...θα έλαμπε σαν χάρτινο φεγγαράκι στον ουρανό και θα φώτιζε τις καρδιές των ανθρώπων.

Δεκαετία '60

Αρχίζει να λειτουργεί το πρώτο Δίκτυο που ενώνει υπολογιστές του αμερικανικού στρατού. Το σκεπτικό¹ είναι πως ακόμα κι αν ένας υπολογιστής καταστραφεί από βόμβες (όπως και το κτίριο και η πόλη στην οποία βρίσκεται), κάποιος άλλος υπολογιστής από το Δίκτυο θα πάρει τη θέση του.

Δεκαετία '70

Το σύστημα έχει τόση επιτυχία, που τα πανεπιστήμια στις ΗΠΑ φτιάχνουν δικό τους Δίκτυο για να ανταλλάσσουν² ερευνητικά αποτελέσματα (και να παίζουν το ηλεκτρονικό παιχνίδι Μπουντρούμια και Δράκοι!). Σύντομα, πανεπιστήμια και σε άλλες χώρες κάνουν το ίδιο πράγμα. (Θέλουν κι αυτοί να παίξουν το παιχνίδι!)

1. **το σκεπτικό:** η αιτία που έκανε τους ανθρώπους να κατασκευάσουν το πρώτο Δίκτυο
2. **ανταλλάσσω:** δίνω κάτι και παίρνω κάτι άλλο

-
- Δεκαετία '80
- Τα Δίκτυα συνδέονται μεταξύ τους!
- Οι υπολογιστές σε διάφορες χώρες έχουν μεταξύ τους επικοινωνία (και το παιχνίδι παίζεται διεθνώς³)! Η σύνδεση αυτή γίνεται γνωστή ως Διαδίκτυο (Ίντερνετ). Όμως δεν είναι εύκολο να το χρησιμοποιήσετε. Είναι σαν να
- 4 έχετε τηλέφωνο χωρίς τηλεφωνικό κατάλογο - μπορείτε να συνδεθείτε με έναν υπολογιστή μόνο αν ξέρετε τη διεύθυνσή του.
- Δεκαετία '90
- Η ελβετική εταιρεία CERN σχεδιάζει μια μηχανή αναζήτησης με το όνομα Mosaic.
- Μοιάζει με ηλεκτρονική μορφή του Χρυσού Οδηγού⁴. Του δίνετε ένα θέμα και αναζητά⁵ όλες τις σχετικές⁶ σελίδες στο Διαδίκτυο.
- Ολόκληρο το Παγκόσμιο Δίκτυο αποκτά νέο όνομα: Παγκόσμιος Ιστός (www).
- Δεκαετία του 2000
- Το Διαδίκτυο είναι η μεγαλύτερη σύνδεση Δικτύων και υπολογιστών που υπάρχει στον κόσμο. Πόσων; Άγνωστο. Κι αυτό επειδή μπορεί κάποιος να μετρήσει τους μόνιμα συνδεδεμένους υπολογιστές (που υπερβαίνουν⁷ τα 30 εκατομμύρια) αλλά δεν μπορεί να μετρήσει τους απλούς «σπιτικούς» υπολογιστές, που συνδέονται για μερικά λεπτά ή μερικές ώρες και αποσυνδέονται⁸. Οι άνθρωποι που επικοινωνούν λοιπόν μέσω υπολογιστών είναι πάρα πολλοί.

3. διεθνώς: σε όλο τον κόσμο
4. ο Χρυσός Οδηγός
5. αναζητώ: ψάχνω να βρω
6. σχετικός, -ή, -ό: έχει σχέση με κάποιο θέμα
7. υπερβαίνω: ξεπερνάω
8. αποσυνδέομαι: βγαίνω από το Ίντερνετ

ΚΑΤ. 1. Ποια είναι η ιστορία του Διαδικτύου; Μπορείς να βάλεις τις πληροφορίες στη σωστή σειρά;

- Εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο.
- Υπολογιστές σε διάφορες χώρες συνδέονται μεταξύ τους φτιάχνοντας το Διαδίκτυο.
- Τα πανεπιστήμια των ΗΠΑ σχηματίζουν το δικό τους Δίκτυο.
- Μπορείς να αναζητήσεις πληροφορίες στο Διαδίκτυο χωρίς να ξέρεις διευθύνσεις.
- Για να χρησιμοποιήσεις το Διαδίκτυο, πρέπει να ξέρεις συγκεκριμένες διευθύνσεις.
- 1 Συνδέονται οι υπολογιστές του αμερικανικού στρατού.

Για μεγάλη τους έκπληξη, οι ερευνητές πρόσεξαν ότι ο αριθμός αυτών που συνδέονταν με το Διαδίκτυο έπεφτε πάρα πολύ μια συγκεκριμένη ώρα κάθε εβδομάδα – μέχρι που κοίταξαν το πρόγραμμα της τηλεόρασης και είδαν ότι εκείνη την ώρα είχε στην τηλεόραση τη γνωστή αστυνομική σειρά φαντασίας «X-files».

Τι μπορείς να κάνεις στο Ίντερνετ; Διάβασε τα τέσσερα μικρά κείμενα που ακολουθούν και διάλεξε έναν τίτλο για το καθένα.

1. Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (e-mail)
2. Χαρούμενες κουβεντούλες
3. Τρελές ομάδες συζήτησης
4. Σοβαρό «σερφάρισμα»!
5. Ηλεκτρονικά παιχνίδια

□

Όταν συνδέεστε με το Διαδίκτυο (Ίντερνετ), μπορείτε να επισκεφτείτε όποια ιστοσελίδα⁹ θέλετε, αν ξέρετε τη διεύθυνσή της. Μπορείτε επίσης να «σερφέρετε»¹⁰, να πηγαίνετε δηλαδή από τη μια ιστοσελίδα στην άλλη, ανάλογα με τα κέφια σας. Αυτό είναι απλό και δε βρέχετε κιόλας! Στη σελίδα που κοιτάτε υπάρχουν υπογραμμισμένες λέξεις ή φράσεις. Αν κάνετε κλικ σε κάποια απ' αυτές, είναι σαν να πηδάτε πάνω σε τραμπολίνο¹¹. Αμέσως θα πάτε στην αντίστοιχη σελίδα. Όμως, θυμηθείτε, το Διαδίκτυο δεν είναι δωρεάν. Αν το χρησιμοποιείτε συχνά, μπορεί να σας έρθει φουσκωμένος¹² ο λογαριασμός τηλεφώνου.

□

Οι ομάδες συζήτησης στο Διαδίκτυο είναι σαν τους πίνακες ανακοινώσεων. Αν είστε σε μια ομάδα συζήτησης, μπορείτε να στέλνετε σημειώματα και να διαβάζετε τι έχουν γράψει οι άλλοι. Υπάρχουν πολλές χιλιάδες ομάδες συζήτησης για πολλά και διάφορα θέματα. Οι περισσότερες είναι σοβαρές –όπως οι ομάδες που συζητούν για αθλήματα και χόμπι– αλλά υπάρχουν και ομάδες εντελώς παλαβές¹³. Θέλετε να διαβάσετε για εξωγήινους ή αγελάδες; Μπείτε στην αντίστοιχη ομάδα.

□

Ένας άλλος τρόπος επικοινωνίας είναι μέσα από ένα σύστημα που ονομάζεται Αναμετάδοση Συνομιλίας μέσω Διαδικτύου (IRC). Το όνομα πολύ απλά περιγράφει μια πολλαπλή συνομιλία¹⁴. Μπορείτε να γίνετε μέλος ενός συγκεκριμένου «καναλιού συζήτησης», ή *chat* στη γλώσσα του Διαδικτύου, και να πληκτρολογείτε¹⁵ αυτά που θέλετε να πείτε. Όλοι μπορούν να βλέπουν τι πληκτρολογεί ο καθένας κι έτσι απολαμβάνουν μια ηλεκτρονική κουβεντούλα.

□

Το να στείλετε ένα *e-mail* μέσω του Διαδικτύου είναι πολύ απλό. Το ίδιο απλό είναι να στείλετε πολλά αντίγραφα του ίδιου μηνύματος. Οτιδήποτε μπορείτε να αποθηκεύσετε στον υπολογιστή, μπορείτε να το στείλετε κάπου με *e-mail*. Άρα, οι φίλοι σας στην άλλη άκρη του κόσμου μπορούν, εκτός από τα σημειώματά σας, να λαμβάνουν και να στέλνουν εικόνες, τραγούδια και βιντεοκλίπ!

9. η ιστοσελίδα: σελίδα/τοποθεσία/μέρος στο Ίντερνετ

10. σερφάρω: 1. στη θάλασσα: κάνω σέρφινγκ

2. στο Ίντερνετ: πηγαίνω από ιστοσελίδα σε ιστοσελίδα για να βρω πληροφορίες

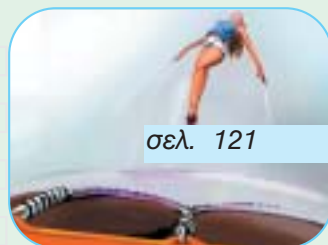
11. το τραμπολίνο

12. ο φουσκωμένος λογαριασμός: πολύ υψηλός λογαριασμός

13. παλαβός, -ή, -ό: τρελός, -ή, -ό

14. η πολλαπλή συνομιλία: συζήτηση ανάμεσα σε πολλά άτομα

15. πληκτρολογώ: γράφω στον υπολογιστή

Δοκίμασε τώρα να «σερφάρεις» στο χαρτί με το παιχνίδι που ακολουθεί.

Με ποιες ιστοσελίδες ταιριάζουν οι υπογραμμισμένες λέξεις στην οθόνη του υπολογιστή; Αν είσαι σωστός/σωστή σε όλα, είσαι ένας σοβαρός/μια σοβαρή σέρφερ. Αν όλα είναι λάθος, σημαίνει ότι χρειάζεσαι αρκετή προσπάθεια ακόμα!

1

Θέλετε να στείλετε μια κάρτα γενεθλίων; Στο Διαδίκτυο μπορείτε να βρείτε μέρη όπου μπορείτε να σχεδιάσετε τη δική σας κάρτα. Στη συνέχεια, εκείνοι την τυπώνουν και τη στέλνουν! Σύμφωνα με κάποιους, στο μέλλον οι κάρτες θα εξαφανιστούν.

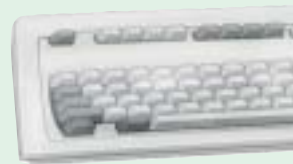
2

Θέλετε να μάθετε αν η ζωή σε άλλα σχολεία είναι τόσο χάλια όσο και στο δικό σας; Σε διάφορες χώρες πολλά σχολεία έχουν τη δική τους ιστοσελίδα. Κάντε μια αναζήτηση χρησιμοποιώντας τις λέξεις σχολείο (*school*) ή εκπαίδευση (*education*). Το πρόβλημα είναι ότι οι πιο πολλές από αυτές είναι φτιαγμένες από καθηγητές!

3

Η ιστοσελίδα του Διαστημικού Κέντρου Κένεντι είναι πολύ γνωστή. Ανακαλύψτε τα πάντα για το διαστημικό πρόγραμμα της NASA και παρακολουθήστε μια εκτόξευση¹⁶ σε ζωντανή σύνδεση¹⁷!

Στο Διαδίκτυο
τα αστέρια
διαστημόπλοιο.
στείλετε
φιλαράκια απ' το
τον κόσμο. Όμως,
δεν είναι δωρεάν!
πληρώσετε το
τηλεφώνου. Αν
του αρέσουν τα
μην έχετε
για καφέ!

16

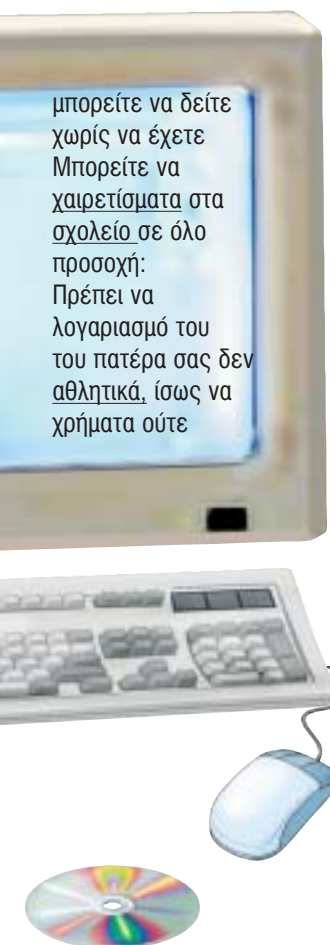

16. η εκτόξευση: όταν το διαστημόπλοιο αφήνει τη Γη
17. σε ζωντανή σύνδεση: απευθείας, την ώρα που γίνεται

4

Υπάρχουν χιλιάδες σελίδες για τραγουδιστές της ποπ, ηθοποιούς, διάσημους αθλητές, και για άλλα «αστέρια». Το μόνο που χρειάζεστε είναι να αναζητήσετε το όνομα του δικού σας αγαπημένου.

μπορείτε να δείτε
χωρίς να έχετε
Μπορείτε να
χαιρετίσματα στα
σχολείο σε όλο
προσοχή:
Πρέπει να
λογαριασμό του
του πατέρα σας δεν
αθλητικά, ίσως να
χρήματα ούτε

5

Τα δημοφιλή¹⁸ τηλεοπτικά προγράμματα, όπως τα «Φιλαράκια», είναι σίγουρο ότι έχουν αρκετές σελίδες στο Δίκτυο αφιερωμένες σε αυτά. Τι μπορείτε να ανακαλύψετε; Κυρίως τι θα γίνει στη συνέχεια. Οι φανατικοί των τηλεοπτικών σειρών από διάφορες χώρες χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για να μιλήσουν για τις αγαπημένες τους σειρές!

6

Ιστοσελίδες με ειδήσεις και πληροφορίες για τα σημαντικά αθλητικά γεγονότα είναι ιδιαίτερα δημοφιλείς. Η ιστοσελίδα των Ολυμπιακών Αγώνων του 1996 δέχτηκε 189 εκατομμύρια «επισκέψεις» στις 17 μέρες των αγώνων, ενώ συνολικά διαβάστηκαν 54 εκατομμύρια σελίδες!

7

Παρακολουθήστε ένα καφεόδεντρο να μεγαλώνει. Όταν οι καρποί ωριμάσουν, χρησιμοποιούνται για να φτιάξουμε καφέ. Μήπως τότε η ιστοσελίδα καταργείται¹⁹; Όχι! Όλα ξεκινάνε πάλι από την αρχή!

18. δημοφιλής, -ές: πάρα πολύ γνωστός, -ή, -ό και αγαπητός, -ή, -ό

19. καταργούμαι: παύω να υπάρχω, δεν υπάρχω πια

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΛΕΞ. 1. Πώς το λέμε στα ελληνικά; Ένωσε την ξένη λέξη με αντίστοιχη λέξη που χρησιμοποιούμε στα ελληνικά.

Internet	κανάλι συζήτησης
chat	εκτυπωτής
e-mail	υπολογιστής
www	Παγκόσμιος Ιστός
computer	ποντίκι
mouse	ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
printer	οθόνη
monitor	Διαδίκτυο

ΛΕΞ. 2. Μπορείς να βρεις τις κρυμμένες λέξεις που έχουν σχέση με τον υπολογιστή;

Υ	Π	Ο	Λ	Ο	Γ	Ι	Σ	Τ	Η	Σ
Γ	Δ	Ο	Μ	Η	Ν	Υ	Μ	Α	Β	Ε
Α	Π	Ο	Θ	Η	Κ	Ε	Υ	Σ	Η	Ρ
Κ	Δ	Ι	Α	Δ	Ι	Κ	Τ	Υ	Ο	Φ
Λ	Ι	Σ	Τ	Ο	Σ	Ε	Λ	Ι	Δ	Α
Μ	Ψ	Ω	Χ	Ε	Γ	Ν	Ξ	Ρ	Σ	Ρ
Π	Λ	Η	Κ	Τ	Ρ	Ο	Λ	Ο	Γ	Ω

Ξέρεις να γράφεις σύντομα αυτά που νιώθεις σε *e-mail*; Κοίταξε τις εικόνες από το πλάι και προσπάθησε να μαντέψεις τη σημασία τους.

B-)	...μένω έκπληκτος
:-~)	...ουρλιάζω
:-@	...φοράω γυαλιά
[:-)	...είμαι κρυμμένος
:-P	...φοράω walkman
:-o	...σου βγάζω τη γλώσσα

ΕΓΙΝΑ ΓΙΓΑΝΤΑΣ!

Ο Γκιούλιβερ ναυαγεί¹ σ' ένα νησί όπου όλοι οι κάτοικοι είναι μικροσκοπικοί² και τον βλέπουν σαν γίγαντα.

1. ναυαγώ: βουλιάζει το πλοίο μου

2. μικροσκοπικός, -ή, -ό: πάρα πολύ μικρός, -ή, -ό

Στις 5 Νοεμβρίου φτάσαμε στη Νότια Θάλασσα. Εκεί είναι καλοκαίρι τέτοια εποχή. Ο άνεμος φυσούσε πολύ δυνατά και είχε ομίχλη κι έτσι δεν είδαμε το βράχο σε απόσταση ενενήντα μέτρων από το καράβι. Πέσαμε πάνω του και το καράβι κόπηκε στα δύο. Εγώ κι άλλοι πέντε πέσαμε αμέσως στη θάλασσα με μια βάρκα για να φύγουμε γρήγορα μακριά. Κωπηλατήσαμε³ μέχρι που δεν μπορούσαμε άλλο. Έτσι, αναποδογύρισε⁴ η βάρκα και βρεθήκαμε στα κύματα. Τι έγιναν τελικά οι υπόλοιποι δεν ξέρω. Εγώ κολύμπησα στην τύχη για να βγω στην ακτή. Ήταν βράδυ όταν βγήκα, τρομερά κουρασμένος, σ' έναν τόπο που δεν έβλεπα ούτε σπίτια ούτε ανθρώπους. Ξάπλωσα στα χόρτα και κοιμήθηκα τόσο βαθιά, που δε θυμάμαι να είχα κοιμηθεί έτσι σε όλη μου τη ζωή.

Θα πρέπει να κοιμήθηκα περίπου εννιά ώρες, γιατί, όταν ξύπνησα, ξημέρωνε. Πήγα να σηκωθώ αλλά δεν μπόρεσα ούτε να κουνηθώ. Όπως είχα ξαπλώσει ανάσκελα⁵, ένιωσα τα μπράτσα μου και τα πόδια μου δεμένα γερά στο έδαφος⁶. Το ίδιο και τα μαλλιά μου. Αισθανόμουν σαν να ήμουν δεμένος με πολλά λεπτά σχοινιά σ' ολόκληρο το κορμί μου και το μόνο που μπορούσα να κάνω ήταν να βλέπω ψηλά τον ουρανό.

3. κωπηλατώ

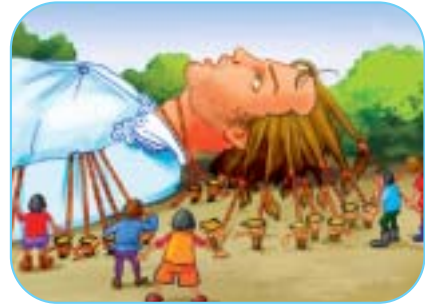
4. αναποδογυρίζω: γυρίζω ανάποδα

5. ανάσκελα: με την πλάτη στο έδαφος

6. το έδαφος: το χώμα που πατάμε

5

3

«Καλύτερα να μείνω στη θέση μου» είπα μέσα μου και περίμενα, ενώ άκουγα να έρχονται όλο και περισσότερα ανθρωπάκια δίπλα στο δεξί μου αυτί. Όταν τα ανθρωπάκια είδαν ότι ήμουν ήσυχος, σταμάτησαν να ρίχνουν βέλη. Όμως, κάτι άλλο γινόταν. Ο θόρυβος από τις φωνές μεγάλωνε. Κάποιος κάρφωνε κάτι που δεν μπορούσα να δω.

13

Σε μερικά λεπτά, είδα με την άκρη του ματιού μου να ανεβαίνει μια ξύλινη σκάλα στο ύψος¹² του δεξιού μου αυτιού. Στο τελευταίο σκαλοπάτι ήταν ένα ανθρωπάκι που μιλούσε με πολύ σοβαρό ύφος, ενώ στο παρακάτω σκαλοπάτι βρίσκονταν δύο ανθρωπάκια που βοηθούσαν το πρώτο να σταθεί όρθιο¹³. Ήταν ο βασιλιάς τους και μάλλον ήθελε να με φοβίσει, γιατί έκανε έντονες χειρονομίες¹⁴. Του απάντησα ότι πεινάω και, τι έκπληξη, το κατάλαβε, αν και δε μιλούσε τη γλώσσα μου. Σε λίγο, έφτασαν από τη σκάλα μικρά αρνάκια που τα έκανα μια μπουκιά¹⁵. Ήπια και δύο βαρέλια κρασί και, μόλις τέλειωσα, τα ανθρωπάκια άρχισαν να χορεύουν πάνω στο στήθος μου. Δεν ήξερα τι να σκεφτώ. Να προσπαθήσω να τα αρπάξω ή να καθίσω να περιμένω. Ή μήπως τα ανθρωπάκια αυτά δεν ήταν παρά κάποιοι που προσπαθούσαν να επικοινωνήσουν μαζί μου;

15

12

Τι περιμένεις; Το τέλος αυτής της περιπέτειας θα είναι καλό ή κακό για τον Γκιούλιβερ;

 12. το ύψος (≠ το πλάτος)

 13. το βοηθούσαν να σταθεί όρθιο

14. κάνω χειρονομίες: κάνω κινήσεις με τα χέρια

 15. τα έκανα μια μπουκιά (από το κάνω κάτι μια μπουκιά): τρώω κάτι με μια φορά

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Οι κάτοικοι του νησιού δεν ήταν πολύ φιλικόι απέναντι στον Γκιούλιβερ. Από ποιες πράξεις τους φαίνεται αυτό;

ΚΑΤ. 2. Τελικά εσύ τι πιστεύεις; Τα ανθρωπάκια ήθελαν να κάνουν κακό στον Γκιούλιβερ; Γιατί νομίζεις ότι αντέδρασαν έτσι;

Όλοι μας όταν βρισκόμαστε σε έναν ξένο τόπο, αισθανόμαστε περίεργα, όπως ο Γκιούλιβερ. Από την άλλη και οι άνθρωποι του τόπου αυτού που μας βλέπουν για πρώτη φορά είναι πολύ προσεκτικοί μαζί μας. Ίσως και να φοβούνται. Εσύ πώς ένιωσες όταν ήρθες για πρώτη φορά στην Ελλάδα; Οι καινούριοι σου φίλοι τι έλεγαν;

ΛΞΕ. 1. Βάλε (=) για τα συνώνυμα αλλά (≠) για τα αντίθετα, όπως στο παράδειγμα:

ξέρω = γνωρίζω
φεύγω ≠ έρχομαι

κουρασμένος.....ξεκούραστος

δυνατός.....χαμηλός

νιώθω.....αισθάνομαι

τρομάζω.....φοβίζω

γίγαντας.....νάνος

σοβαρός.....αστειός

όρθιος.....καθιστός

ήσυχος.....ανήσυχος

αγωνίζομαι.....παλεύω

ξημερώνει.....βραδιάζει

Ο Κοντορεβιθούλης

1 Μια φορά κι έναν καιρό, στην άκρη ενός πυκνού δάσους, ζούσε ένας ξυλοκόπος με τη γυναίκα του κι είχανε επτά γιους. Ο μικρότερος, εφτάχρονος και πανέξυπνος, ήτανε λεπτός και κοντός σαν ρεβιθάκι¹⁶. Γι' αυτό τον φωνάζανε Κοντορεβιθούλη.

Προσπάθησε να φτιάξεις το παραμύθι. Βάλε τις παραγράφους σε σωστή σειρά.

16

6 Το δράκο όμως δεν μπορούσες να τον ξεγελάσεις εύκολα. Μυρίζοντας όλο το σπίτι, βρήκε τα παιδιά κάτω από το κρεβάτι. Σκέφτηκε να τα φάει, αλλά μετά άλλαξε γνώμη.

Όταν ο βασιλιάς της πόλης έμαθε πως ο κακός δράκος βρισκόταν δεμένος στο λόφο, έστειλε έξι λόχους στρατιωτών να τον συλλάβουν.

Το άλλο πρωί ξεκινήσανε. Μπροστά ο πατέρας, πίσω τα παιδιά, φτάσανε στο πιο πυκνό σημείο του δάσους. Ο ξυλοκόπος άφησε τα παιδιά κι έφυγε. Εκείνα έβαλαν τα κλάματα.

Όταν ξημέρωσε, ο δράκος κατάλαβε το λάθος του. Φόρεσε γρήγορα τις μαγικές του μπότες και έκανε έξι φορές το γύρο της Γης, δίχως όμως να καταφέρει να τους βρει. Κουρασμένος, κάθισε σε ένα λόφο να ξεκουραστεί. Εκεί τον πήρε ο ύπνος.

Ο βασιλιάς ρώτησε τον Κοντορεβιθούλη τι να του χαρίσει για το καλό που έκανε στη χώρα. Εκείνος του απάντησε να δώσει στους γονείς του ό,τι χρειάζονται, ώστε να μην τους ξαναφήσουν ποτέ στο δάσος.

Ένα βράδυ φώναξε ο ξυλοκόπος τη γυναίκα του και της είπε ότι έχουν πολλά χρέη. Γι' αυτό θα πρέπει να αφήσουν τα παιδιά τους μοναχά στο δάσος να βρουν την τύχη τους.

Η δρακόντισσα έβαλε τα αγόρια να κοιμηθούν δίπλα στις εφτά κόρες τους. Ο δράκος, όμως, σηκώθηκε σιγά σιγά και μέσα στο σκοτάδι ψαχούλευε να τα βρει. Από τη λαιμαργία¹⁷ του όμως δεν πρόσεξε καλά και αντί για τα αγόρια έφαγε τις ίδιες του τις κόρες.

Ο Κοντορεβιθούλης δεν έχασε ευκαιρία. Μαζί με τα αδέρφια του έδεσαν το δράκο με χοντρά σκοινιά, του πήραν τις μαγικές μπότες κι έτρεξαν γρήγορα για βοήθεια στην πόλη.

Περπατούσαν, περπατούσαν κι όλο και πιο βαθιά έμπαιναν στο δάσος. Ξαφνικά ο Κοντορεβιθούλης διέκρινε ένα φωτάκι κάπου μακριά. «Σπίτι πρέπει να είναι. Θάρρος!» είπε.

Από εκείνη τη μέρα, τίποτα δεν έλειψε από το σπίτι του ξυλοκόπου. Όλα τα αγόρια σπούδασαν. Ο Κοντορεβιθούλης μάλιστα έγινε οικονομικός σύμβουλος του ίδιου του βασιλιά.

«Αχ, καημενούλια μου, στέναξε η γυναίκα. Εδώ είναι το σπίτι ενός δράκου κι εγώ είμαι η γυναίκα του. Ελάτε γρήγορα να σας κρύψω, γιατί, αν σας βρει, θα σας φάει».

17. η λαιμαργία: η πολύ μεγάλη όρεξη για φαγητό

ΤΙ ΕΠΑΘΑ!

Ο Τζουπι και ο Πιτ είναι μαθητές σε ένα σχολείο της Καλιφόρνιας. Σε έναν αγώνα μπάσκετ ανάμεσα σε ομάδες δύο άλλων σχολείων, του Σόρμοντ και της Κόστα Βέρντε, ο Τζουπι, ντυμένος παπαγάλος, έκανε τη μασκότ¹ της ομάδας Σόρμοντ και κορόιδευε τους παίκτες της Κόστα Βέρντε. Κάποιοι παίκτες αυτής της ομάδας θύμωσαν μαζί του και, αφού κατάλαβαν ποιος είναι, ήθελαν να τον πιάσουν και να τον δείρουν.

1. η μασκότ: αντικείμενο σε μορφή ζώου που θεωρείται ότι φέρνει τύχη σε ομάδα

Οι τέσσερις νέοι αθλητές άφησαν τα βιβλία που κρατούσαν κάτω από ένα δέντρο και πλησίασαν με άγριες διαθέσεις τον Τζουπ και τον Πιτ.

- Πιτ, δε νομίζω πως μπορούμε να τα βγάλουμε πέρα και με τους τέσσερις. Η συμβουλή μου είναι να το βάλουμε στα πόδια²! είπε ο Τζουπ και αμέσως άρχισε να τρέχει.

Ο Πιτ ακολούθησε τον Τζουπ και οι τέσσερις αθλητές ακολούθησαν τους δύο φίλους.

- Αν με πιάσουν στα χέρια τους, θα με λιώσουν! φώναξε ο Τζουπ λαχανιάζοντας³.

- Θα απομακρυνθώ⁴ από κοντά σου για να παρασύρω τους μισούς μακριά από σένα, Τζουπ, φώναξε ο Πιτ.

Ο Τζουπ έτρεχε όσο πιο γρήγορα μπορούσε, αλλά είχε πλέον χαθεί. Δεν ήξερε πώς να επιστρέψει στο πάρκινγκ του σχολείου. Αποφάσισε να πάει προς τη μεγάλη πρασιά⁵. Σχεδόν αμέσως ένας δυνατός πόνος -από το τρέξιμο- άρχισε να τρυπάει τα πλευρά του. Έριξε μια γρήγορη ματιά πίσω του και είδε πως μόνο ένας αθλητής ακολουθούσε τον Πιτ, ενώ οι άλλοι έτρεχαν ξοπίσω του!

2. το βάζω στα πόδια: τρέχω γρήγορα για να ξεφύγω από κάποιον/κάτι

3. λαχανιάζω: δεν μπορώ να αναπνεύσω καλά (από το τρέξιμο), αναπνέω με δυσκολία

4. θα απομακρυνθώ (απομακρύνομαι): πάω μακριά, μεταφέρομαι μακριά

5. η πρασιά: χώρος πρασίνου ή χώρος στον οποίο υπάρχουν λουλούδια ή λαχανικά

8

Ο Τζουπ έφτασε σ' ένα δρόμο, τον πέρασε γρήγορα και βρέθηκε μπροστά σ' ένα αυτοκίνητο που περνούσε, ευτυχώς με μικρή ταχύτητα. Ύστερα έκοψε μέσα από ένα δρομάκι ανάμεσα σε δυο κτίρια του σχολείου. Καθώς έστριβε στη γωνία, ελπίζοντας πως είχε πια χαθεί από τα μάτια εκείνων που τον ακολουθούσαν, έπεσε σε μια ομάδα αθλητών της Κόστα Βέρντε.

9

- Κένι, πιάσε αυτό το τομάρι⁶! φώναξε μια φωνή πίσω από τον Τζουπ. Ο Τζουπ ένωσε δυο χέρια να τον πιάνουν από το γιακά. Πρέπει να ήταν τα χέρια του Κένι.

Ο Τζουπ έκανε ό,τι μπορούσε για να ξεφύγει από τα χέρια που τον κρατούσαν, ωστόσο είχε καθυστερήσει⁷ πολύ και οι τρεις νεαροί ήταν πλέον κοντά του. Ένα δευτερόλεπτο αργότερα ένωσε πολλά χέρια να τον αρπάζουν, και όχι από το γιακά. Και πριν προλάβει ο Τζουπ να καταλάβει τι γινόταν, κάθε μέρος του κορμιού του δέχτηκε γροθιές⁸ και κλοτσιές⁹.

6. το τομάρι: το λέω για να βρίσω κάποιον, παλιάνθρωπος

7. καθυστερώ: αργώ

8. η γροθιά

9. η κλοτσιά

Ο Τζουπ αγωνίστηκε με όλη του τη δύναμη για να ξεφύγει από τα χέρια τους, αλλά δεν τα κατάφερε. Ξαφνικά, ένιωσε να τον σηκώνουν και να τον μεταφέρουν αλλού. Μα πού τον πήγαιναν; Ένα λεπτό αργότερα κατάλαβε. Αυτοί που του είχαν επιτεθεί τον μετέφεραν στην άκρη του δρόμου και τον πέταξαν μέσα σ' ένα σκουπιδοτενεκέ.

- Εκεί είναι η θέση σου, παπαγάλε! είπε εκείνος με τον αριθμό 52, ενώ συνέχισε να χτυπάει τον Τζουπ στο πρόσωπο.

- Ναι, κάθισε στο κλουβί σου και προσπάθησε να μην κουτσουλήσεις¹⁰ την εφημερίδα! γέλασε δυνατά εκείνος με το 32.

10. κουτσουλώ: (για πτηνά) οι βρομιές που αφήνουν τα πτηνά

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Σημείωσε στο κείμενο τρεις προτάσεις που δείχνουν ότι ο Τζουπ φοβόταν.

.....

.....

.....

.....

.....

Τι πιστεύεις για την αντίδραση των οπαδών; Ήταν σωστή ή υπερβολική; Γιατί;

ΛΕΞ. 1. Με ποιες λέξεις ή φράσεις του κειμένου ταιριάζουν οι σημασίες δίπλα:

τρέχουμε γρήγορα για να ξεφύγουμε από κάποιον/κάτι

θα πάω μακριά

είχε αργήσει

πάλεψε, προσπάθησε

σταμάτησε

ΤΟ ΜΕΓΑΡΟ¹ ΓΙΑ ΣΠΑΣΙΜΟ

Μια φορά, στο Μπούστο Αραίτζιο, ο κόσμος ήταν πολύ ανήσυχος, γιατί τα παιδιά κατέστρεφαν τα πάντα. Δε μιλάμε για τις σόλες των παπουτσιών, για τα παντελόνια και για τις σχολικές τσάντες: έσπαζαν τα τζάμια παίζοντας μπάλα, έσπαζαν τα πιάτα στο τραπέζι και τα ποτήρια στο ζαχαροπλαστέϊο.

1. το μέγαρο: πολύ μεγάλο κτίριο

Οι γονείς δεν ήξεραν πια τι να κάνουν και τι να πουν και απευθύνθηκαν² στο δήμαρχο.

– Να βάζουμε πρόστιμο³; πρότεινε ο δήμαρχος.

– Ευχαριστούμε πολύ! φώναξαν οι γονείς. Και με τι θα το πληρώνουμε, με τα θρύψαλα⁴; Ευτυχώς σε κείνα τα μέρη υπάρχουν πολλοί λογιστές⁵.

Καλύτερα απ' όλους ήξερε να λογαριάζει ο λογιστής Γκαμπερόνι, ένας ηλικιωμένος κύριος που είχε πολλά εγγόνια κι επομένως από θρύψαλα είχε μεγάλη πείρα. Πήρε μολύβι και χαρτί κι έκανε το λογαριασμό της ζημιάς που προκαλούσαν τα παιδιά του Μπούστο Αρσίτζιο, σπάζοντας τόσα ωραία και χρήσιμα πράγματα μ' αυτό τον τρόπο. Βγήκε ένας φοβερός αριθμός: χιλιάντα, πολλάντα, δεκατέσσερα και τριάντα τρία⁶.

– Με τα μισά απ' αυτά μπορούμε να φτιάξουμε ένα μέγαρο για σπάσιμο και να υποχρεώνουμε τα παιδιά να το κάνουν κομμάτια, είπε ο λογιστής Γκαμπερόνι. Αν δε γιαντρευτούν και μ' αυτό τον τρόπο, δε θα γιαντρευτούν ποτέ.

Η πρόταση έγινε δεκτή από όλους και το μέγαρο χτίστηκε αμέσως. Ήταν εφτά πατώματα ψηλό, είχε ενενήντα εννιά δωμάτια, κάθε δωμάτιο ήταν γεμάτο από έπιπλα και κάθε έπιπλο γεμάτο από σκεύη⁷ και μπιμπελό⁸, χωρίς να υπολογίσουμε τους καθρέφτες και τις βρύσες.

2. **απευθύνθηκα (από το απευθύνομαι):** πάω να μιλήσω σε κάποιον, συνήθως για να ζητήσω βοήθεια

3. **το πρόστιμο:** χρήματα που πρέπει να πληρώσει κάποιος σαν τιμωρία

4. **τα θρύψαλα:** πολύ μικρά κομμάτια από κάτι σπασμένο (κυρίως γυαλί)

5. **ο λογιστής:** υπάλληλος που ασχολείται με τα οικονομικά μιας επιχείρησης

6. **χιλιάντα, πολλάντα, δεκατέσσερα και τριάντα τρία:** φανταστικός αριθμός

7. **το σκεύος:** αντικείμενο με διαφορετικό σχήμα για το μαγείρεμα, το σερβίρισμα κ.ά.

8. **το μπιμπελό:** μικρό αντικείμενο που κάνει όμορφο το δωμάτιο

10

Την ημέρα των εγκαινίων⁹ δώσανε σ' όλα τα παιδιά από ένα σφυρί¹⁰ και με μια κίνηση του δημάρχου οι πόρτες του μεγάρου, για σπάσιμο, άνοιξαν σε όλο τους το πλάτος.

12

Κρίμα που η τηλεόραση δεν πρόλαβε να 'ρθει εκείνη τη στιγμή για να μεταδώσει το θέαμα. Όποιος το είδε με τα μάτια του και τ' άκουσε με τ' αυτιά του, λέει ότι έμοιαζε -ποτέ να μη γίνει- με το ξέσπασμα του Γ' Παγκόσμιου πολέμου. Τα παιδιά περνούσαν από δωμάτιο σε δωμάτιο σαν το στρατό του Αττίλα¹¹ και έσπαζαν οτιδήποτε συναντούσαν στο πέρασμά τους. Ο δυνατός θόρυβος ακουγόταν στη μισή σχεδόν Ελβετία. Παιδιά μικρά, όσο η ουρά ενός γάτου, είχαν ανέβει πάνω σε μεγάλες ντουλάπες και τις κατέστρεφαν ώσπου να τις κάνουν ένα βουνό από ροκανίδια¹².

9. **τα εγκαινία:** ειδική γιορτή που γίνεται όταν ξεκινά τη λειτουργία του ένα κατάστημα, ένα ίδρυμα κ.ά.

10. **το σφυρί**

11. **Αττίλας:** Βασιλιάς του λαού των Ούνων (445-453 μ.Χ.). Έκανε φοβερές επιθέσεις στο Βυζάντιο

12. **το ροκανίδι:** αυτό που απομένει από το ξύσιμο ξύλινων επιφανειών

Παιδάκια του νηπιαγωγείου, όμορφα και χαριτωμένα μέσα στις ροζ και γαλάζιες ποδίτσες τους, τσαλαπατούσαν¹³ τα σερβίτσια του καφέ κάνοντάς τα λεπτότατη σκόνη, την οποία έβαζαν στα πρόσωπά τους. Στο τέλος της πρώτης μέρας, δεν είχε μείνει ούτε ένα ποτήρι. Στο τέλος της δεύτερης μέρας, είχαν λιγοστέψει οι καρέκλες. Την τρίτη μέρα τα παιδιά τα έβαλαν με τους τοίχους, αρχίζοντας από το τελευταίο πάτωμα. Όταν, όμως, έφτασαν στο τέταρτο, πεθαμένα από την κούραση και σκεπασμένα από σκόνη, όπως οι στρατιώτες του Ναπολέοντα¹⁴ στην έρημο, τα παράτησαν και γύρισαν σπίτι.

Αμέσως πήγαν για ύπνο χωρίς ούτε να φάνε. Τώρα πια η διάθεση να σπάσουν χάθηκε και δεν ήθελαν να συνεχίσουν. Ξαφνικά, είχαν γίνει λεπτά κι ανάλαφρα¹⁵ σαν πεταλούδες και θα μπορούσατε να τα βάλετε να παίξουν σ' ένα γήπεδο από κρυστάλλινα ποτήρια, χωρίς να σπάσουν ούτε ένα!

Ο λογιστής Γκαμπερόνι έκανε τους λογαριασμούς και έδειξε ότι η πόλη του Μπούστο Αροίτζιο είχε γλιτώσει πολλά χρήματα.

13. τσαλαπατώ: πατώ πάνω σε κάτι και το καταστρέφω

14. ο Ναπολέων: αυτοκράτορας των Γάλλων που κατέκτησε πολλούς λαούς (έχει μείνει στην ιστορία ως ο Μέγας Ναπολέων)

15. ανάλαφρος, -η, -ο: πολύ ελαφρύς

Ό,τι απέμεινε όρθιο από το μέγαρο για σπάσιμο, ο δήμος άφησε ελεύθερους τους πολίτες να το κάνουν ό,τι θέλουν. Και τότε έβλεπες ορισμένους κυρίους με γραβάτα, δερμάτινη τσάντα και γυαλιά με διπλούς φακούς, όπως δικαστικούς, δικηγόρους, διευθυντές, να παίρνουν σφυριά και να τρέχουν να γκρεμίσουν έναν τοίχο, μια σκάλα... Χτυπούσαν μάλιστα με τόση ευχαρίστηση, που σε κάθε χτύπημα αισθάνονταν να ξαναγιώνουν¹⁶. «Αντί να μαλώνουμε με τη γυναίκα μας –έλεγαν χαρούμενα–, αντί να σπάμε τα σταχτοδοχεία και τα πιάτα του καλού σερβίτσιου...».

Και να χτυπήματα.

Στο λογιστή Γκαμπερόνι, σε ένδειξη ευγνωμοσύνης¹⁷, η πόλη του Μπούστο Αρσίτζιο απένειμε¹⁸ ένα μετάλλιο με μια ασημένια τρύπα.

16. ξαναγιώνω: νιώθω πάλι νέος

17. η ευγνωμοσύνη: όταν θέλω να ευχαριστήσω κάποιον για κάτι καλό που έκανε

18. απονέμω: προσφέρω

ΚΑΤ. 1. Ποια λύση πρότεινε ο λογιστής Γκαμπερόνι; Ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

Διάβασε την ιστορία με τον Τζουπ μαζί με την ιστορία του μεγάρου. Μετά σκέψου πώς είναι καλύτερα να λύνουν οι άνθρωποι τις διαφορές τους. Όπως στο κείμενο με τον Τζουπ ή όπως στο κείμενο με το μέγαρο;

Εσύ έχεις αισθανθεί μεγάλο θυμό που να σου έρχεται να τα σπάσεις όλα; Πότε;

Διάβασε ξανά το κείμενο και σκέψου τι θα μπορούσε να γίνει στο σχολείο που πηγαίνεις για να μην κάνουν τα παιδιά φασαρίες.

ΛΕΞ. 1. «Ανάλαφρα σαν πεταλούδες» θα πει ότι τα παιδιά πετούσαν και ένιωθαν το ίδιο όπως οι πεταλούδες. Υπάρχουν και άλλες πολλές εκφράσεις που συγκρίνουν τον άνθρωπο με κάποιο ζώο. Μπορείς να βρεις τι σημαίνουν μερικές από αυτές;

Έγινε σαν ελέφαντας

.....

Πάει σαν χελώνα

.....

Ξέφυγε σαν σουπιά

.....

Τρώει σαν λύκος

.....

Έγινε λαγός

.....

Είναι δυνατός σαν ταύρος

.....

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΤΟ 2050

Έχεις φανταστεί πώς θα είναι η ζωή σου το 2050; Πώς θα περνούν οι άνθρωποι την ημέρα τους; Τι καινούριες συσκευές¹ θα υπάρχουν; Ετοιμάσου για ένα φανταστικό ταξίδι με τη μηχανή του χρόνου στο 2050! Κρατήσου. Απογειωνόμαστε!

1. η συσκευή: μηχανή για συγκεκριμένη χρήση, όπως είναι η τηλεόραση, κουζίνα κ.ά

07:30 Η γιγαντοοθόνη² στο δωμάτιό σου ανοίγει. Ακούγεται η μελωδία που έχεις επιλέξει, ενώ ο αγαπημένος σου ήρωας σε κοιτάει χαμογελαστός και σου λέει: «Καλημέρα. Η ώρα είναι 07:30! Πρέπει να σηκωθείς. Η θερμοκρασία θα φτάσει τους 19 βαθμούς Κελσίου, ενώ προβλέπεται συννεφιά³ από τις 15:10 έως τις 17:27. Το μάθημα ιστορίας θα ξεκινήσει σε 48 λεπτά στην οθόνη του σαλονιού σου. Σήμερα θα επισκεφτείτε τις Πυραμίδες της Γκίζας!⁴».

07:45 Πηγαίνεις στο μπάνιο να πλυθείς. Ταυτόχρονα, ειδικές συσκευές τσεκάρουν⁵ τη φυσική σου κατάσταση. Θυμάσαι ότι δεν έχεις φτιάξει το δωμάτιό σου και στέλνεις την αυτόματη ηλεκτρική σκούπα να σκουπίσει. Μπαίνεις στην κουζίνα. Το κουζινορομπότ έχει ετοιμάσει το πρωινό που ζήτησες χτες το βράδυ. Το ψυγείο σε πληροφορεί ότι τελείωσε η μαρμελάδα κεράσι!

08:35 Οι γονείς σου είναι μπροστά στην οθόνη του υπολογιστή. Δουλεύουν στο σπίτι, όπως και οι περισσότεροι άνθρωποι το 2050. Δυστυχώς κάποια πράγματα δεν αλλάζουν ποτέ: σου φωνάζουν ότι έχεις αργήσει για το μάθημα. Συνδέεσαι γρήγορα με το Διαδίκτυο και το αυστηρό ολόγραμμα του καθηγητή⁶ σου εμφανίζεται στο σαλόνι.

2

4

2. η γιγαντοοθόνη: η τεράστια οθόνη

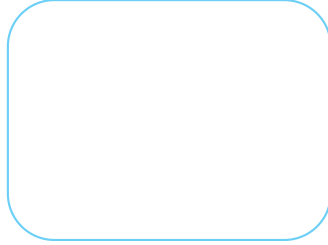
3. προβλέπεται συννεφιά: μάλλον θα έχει συννεφιά

4. οι Πυραμίδες της Γκίζας

5. τσεκάρω: ελέγχω

6. το ολόγραμμα του καθηγητή: η εικόνα/η μορφή του καθηγητή που παρουσιάζεται με ακτίνες λέιζερ.

10:45 Αρχίζει το μάθημα. Εκτός από σένα, στην τάξη εικονικής πραγματικότητας⁷ συμμετέχουν παιδιά απ' όλο τον πλανήτη. Το μάθημα που θα μελετήσετε σήμερα είναι ιστορία του 20ού αιώνα.

8

13:45 Το μάθημα τελειώνει! Ώρα να διασκεδάσεις. Φοράς το ειδικό κράνος⁸ και ετοιμάζεσαι για ένα εικονικό παιχνίδι ποδοσφαίρου FIFA 2050 με τους φίλους σου. Πετυχαίνεις δύο εκπληκτικά γκολ και γίνεσαι ο πιο σημαντικός παίκτης του αγώνα.

14:20 Ο υπολογιστής τσέπης σε ειδοποιεί⁹ ότι σε παίρνουν τηλέφωνο από το Ουζμπεκιστάν. Είναι ο αδερφός σου, που κάνει το γύρο του κόσμου σε τέσσερις ημέρες, και σου θυμίζει¹⁰ ότι σήμερα είναι τα εκατοστά γενέθλια της γιαγιάς σου. Της στέλνεις λουλούδια πληρώνοντας με τα ψηφιακά σου χρήματα¹¹. Άλλωστε, πώς αλλιώς να πληρώσεις, νομίσματα δεν υπάρχουν πια.

7. η εικονική πραγματικότητα: όταν ζω σε έναν κόσμο που δεν υπάρχει αλλά νομίζω πως είναι αληθινός

8. το κράνος

9. ειδοποιώ: ενημερώνω, πληροφορώ

10. θυμίζω σε κάποιον: κάνω κάποιον να θυμηθεί κάτι

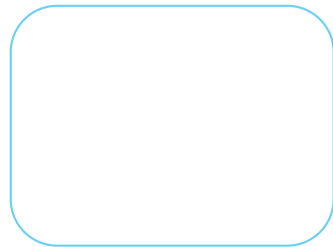
11. τα ψηφιακά χρήματα: ηλεκτρονική κάρτα

16:30 Ανεβαίνεις στο ιπτάμενο¹² ποδήλατό σου και ξεκινάς για το κέντρο της πόλης. Τα αμάξια πετάνε σε μεγαλύτερο ύψος και έτσι δεν κινδυνεύεις καθόλου. Αγοράζεις σάντουιτς από τις ιπτάμενες καντίνες.

18:30 Επισκέπτεσαι το Πάρκο Αντιβαρύτητας¹³ για να συναντήσεις τους φίλους σου και να κάνετε φιγούρες.

20:00 Γυρίζεις σπίτι. Ακουμπάς την πόρτα σου που σε καλωσορίζει και σε πληροφορεί ότι, ενώ έλειπες, γύρισε ο αδερφός σου.

20:05 Τρως με την οικογένειά σου και συζητάτε πού θα πάτε διακοπές. Εσύ προτιμάς στα υποθαλάσσια¹⁴ ξενοδοχεία της Χαβάης. Δυστυχώς, όλοι οι υπόλοιποι προτιμούν να επισκεφθούν τα τουριστικά ιγκλού¹⁵ στο Βόρειο Πόλο.

15

- **12. ιπτάμενος, -η, -ο:** που βρίσκεται στον αέρα, πετάει
- **13. το Πάρκο Αντιβαρύτητας**
- **14. υποθαλάσσιος, -α, -ο:** κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας (κάτω από τη θάλασσα)
- **15. το ιγκλού:** το σπίτι των Εσκιμώων που έχει θόλο και είναι από παγωμένο χιόνι

20:30 Επιλέγεις μια ταινία δράσης και τη βάζεις στο DVD. Αν και το θέμα είναι πάρα πολύ παλιό, κυνηγητά αυτοκινήτων του περασμένου αιώνα, η ταινία είναι εντυπωσιακή. Μπορεί να έχεις δει εκατοντάδες παρόμοιες¹⁶ ταινίες, αλλά κάθε φορά που τα αυτοκίνητα έρχονται κατά πάνω σου, τρομάζεις!

21:30 Ετοιμάζεσαι για ύπνο, αφού αύριο πρωί πρωί ξεκινάς με τους φίλους σου για μονοήμερη¹⁷ εκδρομή στη Βραζιλία. Ο υπολογιστής σου φτιάχνει μια λίστα με ό,τι θα χρειαστείς. Με μία σου λέξη τα φώτα σβήνουν, μια νανουριστική¹⁸ μελωδία ακούγεται από τα ηχεία και η γιγαντοοθόνη γεμίζει εκατοντάδες αστέρια!

Επιστροφή στο σήμερα!

Κάπως έτσι μπορεί να είναι το εικοσιτετράωρο ενός ανθρώπου το 2050. Κι αν μερικά από αυτά ακούγονται υπερβολικά, φαντάσου τι θα έλεγε κάποιος το 1950, αν έβλεπε τα βιντεοπαιχνίδια που παίζουμε σήμερα!

16. παρόμοιος, -α, -ο: σχεδόν ίδιος, -α, -ο

17. μονοήμερος, -η, -ο: που διαρκεί μόνο μία ημέρα

18. νανουριστική μελωδία: γλυκιά και απαλή μουσική που σε νανουρίζει, σε ηρεμεί και σε βοηθάει να κοιμηθείς

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤ. 1. Ποιες «έξυπνες» συσκευές θα μπουν στη ζωή μας σύμφωνα με το κείμενο;
Ποιες από αυτές, νομίζεις, είναι πιο πιθανές;

ΚΑΤ. 2. Πώς μπορεί να είναι η ζωή σου το 2050; Διάβασε ξανά το κείμενο και συμπλήρωσε τον πίνακα με αυτά που λείπουν.

ΣΗΜΕΡΑ

Σε ξυπνάει το ξυπνητήρι.

Το μάθημα γίνεται στο σχολείο σε πραγματική τάξη.

Οι γονείς πηγαίνουν στη δουλειά.

Οι γονείς γκρινιάζουν ότι έχεις αργήσει στο μάθημα.

Πληρώνεις με νομίσματα.

Κάνεις βόλτες με το ποδήλατό σου.

Συναντάς τους φίλους σου στην πλατεία.

Πηγαίνεις διακοπές στο βουνό ή στη θάλασσα.

ΤΟ 2050

Θα σε ξυπνάει.....

Το μάθημα θα γίνεται σε τάξη.....

Οι γονείς θα.....

Οι γονείς θα.....

Θα πληρώνεις με.....

Κάνεις βόλτες με το

Συναντάς τους φίλους σου.....

Πηγαίνεις διακοπές.....

Μήπως υπάρχει κάτι που δεν αλλάζει ποτέ;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Μπορείς να φανταστείς και άλλες «έξυπνες» συσκευές που μπορεί να υπάρχουν στο μέλλον;

Σου αρέσει η ζωή που μας λέει το κείμενο;

Τι γλώσσα θα μιλάνε οι άνθρωποι το 2050; Θα μιλούν όλοι την ίδια γλώσσα; Ή θα έχουν διαφορετικές γλώσσες; Εσύ τι νομίζεις;

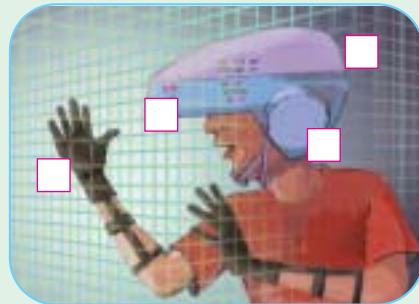
Πότε ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι μοιάζει με αληθινό;

Όταν είναι εικονικής πραγματικότητας. Σε ένα τέτοιο παιχνίδι δεν παρακολουθείς μια οθόνη ούτε χρησιμοποιείς το πληκτρολόγιο. Εσύ βρίσκεσαι στο κέντρο της δράσης! Εκτός από ένα δυνατό υπολογιστή και το σωστό πρόγραμμα, χρειάζεσαι ακόμα ένα κράνος για το κεφάλι και ένα γάντι. Το κράνος έχει μια οθόνη στο μπροστινό μέρος για να βλέπεις όλες τις αλλαγές καθώς κοιτάς γύρω σου. Επίσης έχει ένα ζευγάρι ακουστικά για τα ηχητικά εφέ. Το γάντι καταλαβαίνει κάθε κίνηση του χεριού σου, η οποία φαίνεται στην οθόνη. Είναι πραγματικά ένα γάντι του χεριού σου! Όταν τα φοράς αυτά, οι θόρυβοι χάνονται και είναι σαν να κοροϊδεύεις το μυαλό σου. Είσαι σ' έναν εικονικό κόσμο – έναν κόσμο που δεν υπάρχει, νομίζεις όμως πως είναι αληθινός!

ΛΕΞ. 2. Τώρα που διάβασες το κείμενο, τι χρειάζεσαι για να παίξεις ένα παιχνίδι εικονικής πραγματικότητας;

1.
2.
3.
4.

Έχεις παίξει ποτέ ένα τέτοιο παιχνίδι;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΛΞ. 2. Μπορείς να βρεις τα 15 κρυμμένα ονόματα που βγαίνουν από τα παρακάτω ρήματα;

1. συμμετέχω = συμμετοχή
2. συναντώ =
3. μελετώ =
4. εμφανίζομαι =
5. αλλάζω =
6. αγωνίζομαι =
7. δουλεύω =
8. φωνάζω =

9. φαντάζομαι =
10. ξεκινώ =
11. επιλέγω =
12. συνδέομαι =
13. δηλώνω =
14. πληρώνω =
15. ετοιμάζομαι =

Σ	Υ	Μ	Μ	Ε	Τ	Ο	Χ	Η	Κ	Ε	Λ
Υ	Β	Ε	Γ	Μ	Ω	Φ	Ε	Χ	Α	Π	Η
Ν	Δ	Λ	Π	Φ	Α	Ν	Τ	Α	Σ	Ι	Α
Α	Η	Ε	Λ	Α	Λ	Μ	Ο	Β	Υ	Λ	Γ
Ν	Λ	Τ	Η	Ν	Λ	Ξ	Ι	Ρ	Ν	Ο	Ω
Τ	Ω	Η	Ρ	Ι	Α	Π	Μ	Σ	Δ	Γ	Ν
Η	Σ	Ζ	Ω	Σ	Γ	Ω	Α	Φ	Ε	Η	Α
Σ	Η	Υ	Μ	Η	Η	Ψ	Σ	Ω	Σ	Α	Σ
Η	Θ	Α	Η	Ξ	Ε	Κ	Ι	Ν	Η	Μ	Α
Ε	Δ	Ο	Υ	Λ	Ε	Ι	Α	Η	Κ	Τ	Ο

Σε ποια εποχή ανήκεις; Ανήκεις στο σήμερα, στο αύριο ή στο χτες;

1. Τον καλύτερο βαθμό τον έχεις πάρει στο μάθημα:

- ▲ της ιστορίας. Ξέρεις τα πάντα απ' έξω κι ανακατωτά!
- ◆ των υπολογιστών. Είσαι ικανός να κάνεις τα πάντα με έναν υπολογιστή.
- των μαθηματικών. Λύνεις ακόμα και τα δυσκολότερα προβλήματα!

2. Το αγαπημένο σου ζευγάρι παπούτσια:

- ▲ Είναι διαλυμένο από τη μπάλα, σου είναι μικρό αλλά το φυλάς ακόμα στην ντουλάπα σου!
- ◆ Είναι ολοκαίνουριο, με αερόσολες και τα κορδόνια δένονται μόνα τους!
- Είναι βολικό και μπορείς να περπατάς ώρες χωρίς να κουράζεσαι.

3. Το πλοίο των ονείρων σου είναι:

- Ένα φουσκωτό για να πηγαίνεις για ψάρεμα!
- ▲ Ένα ιστιοφόρο με ανοιγμένα πανιά!
- ◆ Ένα ταχύπλοο που θα μπορεί να κάνει το γύρο του Αιγαίου σε μία μέρα!

4. Πιστεύεις ότι το πιο ενδιαφέρον επάγγελμα είναι:

- ◆ Επιστήμονας: Υπάρχουν χιλιάδες πράγματα να ανακαλύψουμε ακόμα!
- Ποδοσφαιριστής: Ξεσηκώνεις το πλήθος με μία μαγική σου κίνηση!
- ▲ Αρχαιολόγος: Ανακαλύπτεις πράγματα που είναι ξεχασμένα εδώ και αιώνες!

5. Το επόμενο ταξίδι που θέλεις να κάνεις είναι:

- Στην Ισπανία για να παρακολουθήσεις τη Ρεάλ Μαδρίτης!
- ◆ Πού αλλού; Στο φεγγάρι!
- ▲ Στην Αίγυπτο για να δεις από κοντά τις πυραμίδες.

6. Το μέσο που θα χρησιμοποιούμε στο μέλλον θα είναι:

- το ηλιακό αυτοκίνητο.
- ◆ το διαστημικό λεωφορείο.
- ▲ το ιπτάμενο χαλί.

7. Ο πιο σίγουρος τρόπος για να προχωρήσεις στο μέλλον:

- είναι με δεμένα τα κορδόνια σου!
- ▲ είναι να δίνεις σημασία στο παρελθόν!
- ◆ είναι να μη φοβάσαι τους κινδύνους!

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ

Αν έχεις πιο πολλά κόκκινα ▲:

Ανήκεις στο παρελθόν. Πιστεύεις ότι είναι σημαντικό να γνωρίζουμε το παρελθόν. Άνετα θα μπορούσες να γίνεις ο καλύτερος αρχαιολόγος ή να ζούσες σε μια παλιότερη εποχή. Αυτό δεν είναι κακό, αλλά μην ξεχνάς ότι έχεις το μέλλον μπροστά σου!

Αν έχεις πιο πολλά πράσινα ●:

Ζεις το τώρα! Απολαμβάνεις την εποχή σου με τα καλά της και τα άσχημα κι αυτό είναι πολύ σημαντικό. Δεν ονειρεύεσαι ούτε διαστημόπλοια αλλά ούτε και ιππότες με άλογα. Απλώς πιστεύεις ότι το παρελθόν είναι κάτι που τελείωσε, ενώ το μέλλον είναι κάτι που θα το δούμε. Άρα, ποιος ο λόγος να βιαζόμαστε; Χμμ! Δεν έχεις κι άδικο!

Αν έχεις πιο πολλά μπλε ◆:

Φουλ για το μέλλον. Θέλεις να ξέρεις όλες τις τελευταίες εφευρέσεις. Το μόνο που σε φοβίζει είναι μην προλάβει να ανακαλύψει κάποιος τα ιπτάμενα αυτοκίνητα πριν από εσένα! Καλά κάνεις και περιμένεις με ανυπομονησία το μέλλον, αλλά πρόσεχε, γιατί, όπως λέει και η παροιμία: «Όποιος βιάζεται σκοντάφτει!»

ΜΑΝΤΕΨΕ ΠΟΙΟΣ

Η Νίνα και ο Μαξ πάλι κάνουν τους ντετέκτιβ Για να δούμε τι μυστήριο έχουν να λύσουν αυτή τη φορά.

Η Νίνα έτρωγε πίτσα στο σπίτι του Μαξ μια ζεστή καλοκαιριάτικη μέρα, όταν μπήκε ανήσυχη η κυρία Ντέκερ, η μητέρα του Μαξ. «Είμαι τόσο νευριασμένη» είπε. «Θυμάστε εκείνο το παλιό σπίτι στη Νόρτον Ντράιβ; Άφησα μία πινακίδα “ΠΩΛΕΙΤΑΙ” στην αυλή σήμερα το πρωί. Μόλις πέρασα από εκεί και δεν είναι στη θέση της. Είναι η τρίτη πινακίδα που χάνεται αυτόν το μήνα».

«Γιατί να κλέβει κανείς τις ταμπέλες του μεσίτη¹;» ρώτησε η Νίνα. «Τι θα μπορούσε να κάνει με αυτές;»

«Ποιος ξέρει;» Η κυρία Ντέκερ έβαλε στο ποτήρι της λίγη λεμονάδα και συνέχισε. «Πιθανόν κάποια παιδιά που δεν έχουν τίποτα καλύτερο να κάνουν. Μπορεί να θέλουν τις ταμπέλες για να φτιάξουν κάτι. Ξέρετε, ήταν ξύλινες».

Ο Μαξ πρότεινε στη Νίνα: «Θέλεις να πάμε με το ποδήλατο μέχρι εκεί και να δούμε μήπως βρούμε κάτι;»

«Δεν υπάρχουν και πολλά για να δείτε» του είπε η μητέρα του. «Μόνο δύο σπίτια είναι σε όλο το δρόμο. Μια ηλικιωμένη κυρία, η κυρία Στερνς, μένει δίπλα στο παλιό σπίτι».

1. ο μεσίτης/η μεσίτρια: πληρώνεται για να βρίσκει σε πελάτες σπίτι ή άλλο χώρο που θέλουν να αγοράσουν, να πουλήσουν ή να νοικιάσουν

«Ίσως να είδε κάτι» είπε η Νίνα. «Ας πάμε να τη ρωτήσουμε».

Μισή ώρα αργότερα τα δύο παιδιά έφτασαν με το ποδήλατό τους στο τέρμα του δρόμου. Ένα φορτηγάκι ήταν παρκαρισμένο μπροστά από το παλιό σπίτι και ένας άντρας στεκόταν στο πεζοδρόμιο και κοίταζε δεξιά και αριστερά.

«Ε, εσείς, παιδιά, ξέρετε την περιοχή;» ρώτησε. «Δεν είμαι από εδώ και ο ανιψιός μου, ο Πολ, μου σημείωσε ποια σπίτια πουλιούνται. Μου είπε για ένα σπίτι στο τέρμα αυτού του δρόμου αλλά δεν ξέρω αν εννοούσε² αυτό το σπίτι. Δεν υπάρχει κανένα **“ΠΩΛΕΙΤΑΙ”**».

«Αυτό είναι το σπίτι που πουλιέται» του είπε ο Μαξ. «Η μητέρα μου είναι η μεσίτρια».

«Ωραία! Μπορείς να μου πεις το όνομά της και να μου δώσεις το τηλέφωνό της; Με ενδιαφέρει αυτό το σπίτι. Ο ανιψιός μου μου είπε ότι τα σπίτια σ’ αυτή την περιοχή πουλιούνται γρήγορα και ότι το συγκεκριμένο είναι ελεύθερο αρκετό καιρό. Ευτυχώς το πρόλαβα πριν το πάρει κανείς. Δεν μπορούσα να έρθω πιο νωρίς».

2. **εννοώ:** (εδώ) έχω στο μυαλό

3. **κουνάω το κεφάλι μου καταφατικά:** κουνάω το κεφάλι μου προς τα κάτω και δείχνω στον άλλο ότι συμφωνώ

Μόλις ο Μαξ του έδωσε τις πληροφορίες, ο άντρας μπήκε στο φορτηγάκι και έφυγε. Η Νίνα λέει κοιτάζοντας επίμονα το φορτηγό:

«Ξέρεις κάτι Μαξ; Ο ανιψιός του, ο Πολ, μπορεί να πήρε τις πινακίδες για να μη δουν και άλλοι ότι το σπίτι πουλιέται. Πολλά πράγματα μπορούν να χωρέσουν σε ένα φορτηγάκι!».

Ο Μαξ κούνησε το κεφάλι του καταφατικά³. «Ας ρωτήσουμε και την κυρία Στερνς αν είδε τίποτα σήμερα το πρωί».

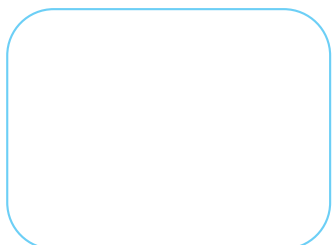
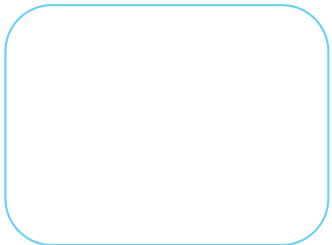
Η κυρία Στερνς άνοιξε την πόρτα αμέσως μόλις τα παιδιά χτύπησαν το κουδούνι. Ήταν μια ψηλή ηλικιωμένη κυρία με γκριζα μαλλιά.

«Α, μπορώ να φανταστώ ποιος μπορεί να πήρε τις πινακίδες» είπε. «Ο Φρέντι Σουάνσον. Μένει ένα τετράγωνο⁴ πιο μακριά. Μάλλον κάποια παλιοδουλειά σκαρώνει πάλι⁵».

4. το τετράγωνο: (εδώ) μια μικρή περιοχή με κτίρια, σπίτια και γραφεία που έχει γύρω της τέσσερις δρόμους

5. σκαρώνω: σχεδιάζω, έχω στο μυαλό μου να κάνω

Όση ώρα η πόρτα ήταν ανοιχτή, η Νίνα βρήκε την ευκαιρία να ρίξει μια γρήγορη ματιά μέσα. Της άρεσε το άνετο και ζεστό καθιστικό. Ο καναπές και οι καρέκλες ήταν αντίκες, ντυμένες με βελούδο και υπήρχαν δαντελένια πετσετάκια⁶ πάνω στα τραπέζια. Ένας μεγάλος πίνακας κρεμόταν πάνω από το τζάκι, στο οποίο έκαιγε δυνατή φωτιά.

«Ξέρω το Φρέντι» είπε ο Μαξ. «Και ξέρω πού μένει. Πάμε να τον δούμε».

Ο Φρέντι έβαζε τη μηχανή για το κούρεμα του γκαζόν μέσα στο γκαράζ, όταν έφτασαν τα δύο παιδιά σπίτι του. «Γιατί να πάρω μια πινακίδα;» ρώτησε με απορία. «Δεν έχω λόγο. Εκτός από αυτό, έκανα δουλειά στον κήπο όλο το πρωί». Η Νίνα έριξε μια ματιά στο γκαράζ. Οι γονείς της με δυσκολία βάζουν το αυτοκίνητό τους στο γκαράζ του σπιτιού της, επειδή είναι γεμάτο πράγματα. Όμως αυτό το γκαράζ ήταν εντελώς άδειο. Τότε παρατήρησε ένα άσχημο ξύλινο σπιτάκι στην αυλή. Οι σανίδες ήταν γκρι και είχαν χαλάσει από τον πολύ καιρό.

Όταν η Νίνα και ο Μαξ γύρισαν στο σπίτι, βρήκαν την κυρία Ντέκερ στην κουζίνα να πλένει πιάτα. «Νομίζουμε ότι ξέρουμε ποιος πήρε τις πινακίδες» της είπε η Νίνα.

6

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΛΕΞ. 1. Πρόσεξε τις εικόνες. Πού ταιριάζει η κάθε λέξη;
(σε μια εικόνα είναι δυνατό να ταιριάζουν 2 λέξεις)

- πίνακας, πινακίδα, ταμπέλα, τζάμι, τζάκι, πεζοδρόμιο,
- πεζοδρόμος, φορηγό, φορτίο, αυλή, μπαλκόνι
-

.....

.....

.....

.....

.....

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

□
□
□

□
□
□
□
□

□
□
□
□
□

□
□
□
□
□

□
□
□
□
□

□
□
□
□
□

Τα βιβλία «Κείμενα για νέους σε απλά ελληνικά» απευθύνονται σε παιδιά 11-15 χρόνων που μαθαίνουν την ελληνική ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα, και αποτελούν υποστηρικτικό διδακτικό υλικό για τη γλωσσική διδασκαλία στα Τμήματα Υποδοχής του Γυμνασίου. Προσβλέπουν στη δημιουργία κινήτρων για την εξωσχολική ανάγνωση και στην ανάπτυξη της δεξιότητας κατανόησης του γραπτού κειμένου. Τα «Κείμενα για νέους σε απλά ελληνικά» μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην τάξη ως συμπληρωματικό διδακτικό μέσο για την διδασκαλία αλλά και να προσφερθούν στους μαθητές για εξωσχολική ανάγνωση.

Κριτήριο επιλογής των κειμένων ήταν κυρίως η ελκυστικότητα του περιεχομένου τους για παιδιά με εξαιρετικά περιορισμένες ευκαιρίες πρόσβασης στο γραπτό λόγο και με ελάχιστες εμπειρίες στο παιδικό λογοτεχνικό κείμενο. Τα κείμενα εντάχθηκαν σε ένα από τα τέσσερα βιβλία, με γνώμονα το βαθμό γλωσσικής και νοηματικής δυσκολίας. Πρέπει εντούτοις να επισημανθεί ότι οι αλλοδαποί μαθητές δε μαθαίνουν ελληνικά με μόνη πηγή τη διδασκαλία, αλλά κυρίως με τα ακούσματα και την επικοινωνία έξω από την τάξη. Αυτό έχει ως συνέπεια (μεταξύ άλλων) ότι η γλωσσική τους πρόοδος δεν ακολουθεί πιστά την πορεία που προβλέπουν τα προγράμματα διδασκαλίας της ελληνικής ως ξένης γλώσσας: η καθιερωμένη σειρά παρουσίασης γλωσσικών φαινομένων (π.χ. η αιτιατική πτώση μετά την ονομαστική, οι ρηματικοί χρόνοι με αοριστικό θέμα μετά τους χρόνους με ενεστωτικό θέμα κ.ά.) συχνά δεν ανταποκρίνεται στην πρόοδο των παιδιών που μαθαίνουν ελληνικά με «φυσικό τρόπο» – σ' ένα ευρύτερο ελληνόφωνο περιβάλλον. Λαμβάνοντας υπόψη αυτή την ιδιαιτερότητα και θεωρώντας ότι τα κείμενα αυτά δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερες δυσκολίες κατανόησης του περιεχομένου τους, δε διστάσαμε να εντάξουμε στα πρώτα βιβλία κάποια κείμενα που περιλαμβάνουν δομές (π.χ. ρήματα σε παρελθοντικούς χρόνους) οι οποίες πιθανόν να θεωρούνταν πρόωρες για μαθητές που μαθαίνουν ελληνικά αποκλειστικά μέσω της διδασκαλίας.

Τα βιβλία «Κείμενα για νέους σε απλά ελληνικά» είναι σχεδιασμένα με τρόπο που να μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διαφορετικά επίπεδα γλωσσομάθειας:

Α' Βιβλίο: Υψηλό Αρχάριο Επίπεδο – Χαμηλό Μέσο Επίπεδο

Β' Βιβλίο: Μέσο Επίπεδο

Γ' Βιβλίο: Προχωρημένο Επίπεδο Α

Δ' Βιβλίο: Προχωρημένο Επίπεδο Β

Κάθε βιβλίο είναι οργανωμένο θεματικά σε 6 ενότητες που περιλαμβάνουν πρωτότυπα και διασκευασμένα κείμενα, τα οποία σχετίζονται με το θεματικό πυρήνα της ενότητας ή με κάποιες προεκτάσεις του:

1. «Ζούμε μαζί» – Προβλήματα ένταξης, σχέσεις –αρμονικές και μη– μεταξύ διαφορετικών κοινωνικών ομάδων ή ατόμων/ομάδων με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.
2. «Ο κόσμος μας» – Το φυσικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον.
3. «Εγώ κι εσύ» – Διαπροσωπικές σχέσεις στην οικογένεια, στην παρέα, στο σχολείο.
4. «Από χώρα σε χώρα» – Μύθοι, ιστορίες και παραδόσεις λαών.
5. «Και τώρα τι κάνουμε;» – Εργασίες, δραστηριότητες, αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.
6. «Για φαντάσου...» – Ιστορίες φαντασίας, περιπέτειας και μυστηρίου.

Οι ενότητες περιλαμβάνουν ποικίλα δείγματα γραπτού λόγου: διάλογο, αφήγηση, ποίημα, κόμικς, θεατρικό κείμενο, πληροφοριακό κείμενο, οδηγίες, γράμμα κ.ά. Για τη διευκόλυνση της κατανόησης, σε κάθε κείμενο εξηγούνται πιθανές άγνωστες λέξεις και φράσεις με όσο το δυνατόν απλούστερο τρόπο και με τη βοήθεια σκίτσων. Συνήθως, προηγείται του κειμένου μια σύντομη εισαγωγή ή ερώτηση προσανατολισμού για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στο γενικό νόημα του κειμένου.

Όλα τα κείμενα συνοδεύονται από δραστηριότητες κατανόησης και αξιοποίησης¹ που ακολουθούν μια κοινή σειρά:

- α) συνοπτική ή επιλεκτική κατανόηση του κειμένου (ερωτήσεις, αντιστοίχιση, πολλαπλή επιλογή, σωστό/λάθος...)
- β) διασύνδεση με τα βιώματα, τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντα του μαθητή (προφορική έκφραση, συζήτηση)
- γ) εμπέδωση τομέων λεξιλογίου (θεματικό λεξιλόγιο, σχέσεις υπερωνυμίας και υπωνυμίας, συνωνυμίας και αντωνυμίας...)

Ούτε η σειρά των ενοτήτων και των κειμένων αλλά ούτε οι δραστηριότητες είναι δεσμευτικές: ο μαθητής θα διαλέξει, με βάση τους τίτλους και την εικονογράφηση, όποιο κείμενο τον ενδιαφέρει και θα παραμερίσει όσες δραστηριότητες θεωρήσει ενοχλητικές μετά τη χαρά που μπορεί να έχει αισθανθεί κατανοώντας το κείμενο.

Μια επιλογή κειμενικών αποσπασμάτων δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αντικαταστήσει την επαφή με το αυτούσιο βιβλίο. Ωστόσο, μπορεί να αποτελέσει ερέθισμα για το μαθητή να ανατρέξει στο ίδιο το βιβλίο, αν κρίνει ότι τον ενδιαφέρει. Η παρουσία και η κατάλληλη αξιοποίηση των «εξωσχολικών» βιβλίων λογοτεχνικού ή πληροφοριακού τύπου στη διδασκαλία της δεύτερης ή ξένης γλώσσας έχει τεράστια σημασία για τη γλωσσομαθησιακή πορεία των μαθητών και μπορεί να περιορίσει το βάρος των «κουραστικών», για πολλούς μαθητές, τομέων μάθησης, όπως είναι η γραμματική και η ορθογραφία.

Υποσημείωση

1. Οι δραστηριότητες αυτές προϋποθέτουν συζήτηση στην τάξη με τη συνδρομή του εκπαιδευτικού. Οι απαντήσεις των μαθητών παρουσιάζουν αρκετό ενδιαφέρον για την πρόσβαση στον τρόπο σκέψης και τις εμπειρίες των μαθητών. Γι' αυτό, προτείνεται στον εκπαιδευτικό να τις καταγράψει.

1. ΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ

- Ευγένιος Τριβιζάς (2001): «Η τελευταία μαύρη γάτα», Αθήνα, εκδ. Ελληνικά Γράμματα
- Ελένη Αντωνάκου (2001): «Ο Ξενιτεμένος», στο «Στη χώρα της φαντασίας. 67 Ελληνικά Παραμύθια, Ιστορίες και Ποιήματα για Παιδιά», Αθήνα, εκδ. Άγκυρα
- Γιάννης Ρίτσος: «Ειρήνη» στο «Νεοελληνική Γλώσσα για το Γυμνάσιο», Τεύχος Β', Αθήνα, ΟΕΔΒ
- Μπριζίτ Λαμπέ – Μισέλ Πυές (2002): «Ο πόλεμος και η ειρήνη», (απόδοση: Βίτω Αγγελοπούλου), Αθήνα, εκδ. Άγκυρα
- Γιασάρ Κεμάλ (1999): «Η ιστορία ενός νησιού», Αθήνα, εκδ. Θεμέλιο
- Laudec-Cauvin (1998): «Μάθε γλώσσα κι άστηνε... στο Σεντρίκ 3», Αθήνα, εκδ. Modern Times

2. Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΑΣ

- Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου (2002): «Τα τέρατα του λόφου», Αθήνα, εκδ. Πατάκη
- Οδυσσέας Ελύτης (1971): «Ο Ήλιος ο Ηλιάτορας», Αθήνα, εκδ. Ίκαρος
- Herman Melville (1991): «Μόμπι Ντικ» ή «Η Φάλαινα», Αθήνα, εκδ. Gutenberg
- Σπύρος Γ. Τσίρος (2001): «Ο Γρηγόρης της βροχής», στο «Νεοελληνική Γλώσσα για το Γυμνάσιο», Τεύχος Β', Αθήνα, ΟΕΔΒ
- Αρκάς (1997): «Με τον κηδεμόνα σου», στη σειρά «Χαμηλές πτήσεις του Αρκά», Αθήνα, εκδ. Γράμματα

3. ΕΓΩ ΚΙ ΕΣΥ

- Ρόαλντ Νταλ (1993): «Το θαυματουργό φάρμακο», Αθήνα, εκδ. Ψυχογιός
- «Nathalie, η φευγάτη: Συμβουλές υγείας από τη γιαγιά» στο περιοδικό «ΤΑ ΣΑΪΝΙΑ», τεύχος 133, Αθήνα, Απρίλιος 2003
- Μάνφρεντ Μάι (2002): «Μόνο ποδόσφαιρο στο μυαλό», Αθήνα, εκδ. Πατάκη
- Νίκος Καμπάς (1988): «Θα βραχούμε», στο «Τα εκατό καλύτερα ελληνικά ποιήματα», Αθήνα, εκδ. Γλάρος
- Laudec-Cauvin (1998): «Όλα του γάμου δύσκολα!», στο «Σεντρίκ 3», εκδ. Modern Times
- Τάνια Γεωργιοπούλου, «Άργησε πάλι σήμερα...» στο «ΟΙΚΟ», τεύχος 6, 8 Μαρτίου 2003

4. ΑΠΟ ΧΩΡΑ ΣΕ ΧΩΡΑ

Σοφία Ζαραμπούκα (1981): «Μυθολογία 3, Η Αθηνά, ο Ποσειδώνας, ο Απόλλωνας και η Άρτεμη», Αθήνα, εκδ. Κέδρος

Γιάννης Μπαρτζής, Δέσποινα Στίκα (1999): «Περιμένοντας τον Αϊ-Βασίλη σε άλλη πατρίδα», στο «Να τα πούμε; Να τα πείτε!», Αθήνα, εκδ. Ψυχογιός

«Οικογένεια Σμαλά» στο περιοδικό «ΤΑ ΣΑΪΝΙΑ», τεύχος 128, Νοέμβριος 2002

Αγγελική Βαρελλά: (συνδεδετικά κείμενα-επιμέλεια), στο «Να τα πούμε; Να τα πείτε!», Αθήνα, εκδ. Ψυχογιός

5. ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ;

Άννα Γκέρτσου-Σαρρή (1992): «Σπίτι δίχως αυλή», Αθήνα, εκδ. Κέδρος

Θεοδώρα Γεωργακούδη (2002): «Από την κερασιά στο INTERNET», Αθήνα, εκδ. Ψυχογιός

Michael Coleman (1999): «Τρελαμένοι Υπολογιστές», Αθήνα, εκδ. Ερευνητές

«Μαθαίνοντας το Ίντερνετ: Τι είναι το Internet», ειδική έκδοση στην εφημερίδα «Η Καθημερινή», τεύχος 1

6. ΓΙΑ ΦΑΝΤΑΣΟΥ...

Τζόνθαν Σουίφτ (1993): «Τα ταξίδια του Γκιούλιβερ», Αθήνα, εκδ. Άγκυρα

Αδελφοί Γκρμ (2000): Ο Κοντορεβιθούλης, (απόδοση στα ελληνικά: Ειρήνη Μάρρα), Αθήνα, εκδ. Κέδρος

Μέγκαν Στάιν – Χ.Ο. Στάιν (2000): «Ο Άλφρεντ Χίτσκοκ και οι τρεις ντετέκτιβ» στο «Μυστήριο τρίποντα και δωροδοκίες», (μετάφραση: Πέρσα Κουμούτση), Αθήνα, εκδ. Ψυχογιός

Τζιάνι Ροντάρι (1979): «Παραμύθια από το τηλέφωνο», (μετάφραση: Νάσα Μπαμπάκου), Αθήνα, εκδ. Τεκμήριο

Michael Coleman (1999): «Τρελαμένοι Υπολογιστές», Αθήνα, εκδ. Ερευνητές

«Ιστορία για μικρούς ντετέκτιβ», σε μετάφραση από την Ιστοσελίδα MysteryNet.com

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΧΡΗΜΑΤΩΣΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης